

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის
სამინისტრო
საქართველოს საავტომობილო გზების
დეპარტამენტი

კონტრაქტი: ფოთი–გრიგოლეთი–ქობულეთის შემოვლითი გზის
მშენებლობა საერთაშორისო ე–70 სენაკი–ფოთის (შემოვლითი)
საავტომობილო გზის ნაწილი
– სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი)
საავტომობილო გზა ლოტი 1: გრიგოლეთი–ქობულეთის
შემოვლითი გზა

აქტივობა 2 (დეტალური დიზაინი, ლოტი 1)

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში
(დანართების ტომი 1)

პროექტის კოდი: 5100160001-1GE

დოკუმენტის კოდი	შემსრულებელი	დამოწმებულ იენა	თარიღი	ვერსია
	მაია სტამატელი (გამა კონსალტინგი)/სერხიო მატა (გეტინსა-პაიმა)	ალეხანდო არობა (ხეტინსა- პაიმა)	ოქტომბერი 2017	01

getinsa-payma

სარჩევი

დანართი 1. მეთოდოლოგია.....	3
დანართი 2. გეოლოგიური კვლევის ჩატარების წერტილები და მათი კოორდინატები	9
დანართი 3. ემისიების და დისპერსიის გამოთვლილი ამონაბეჭდები	26
დანართი 4. ხმაურის მოდელირების შედეგები.....	41
4.1 პირველი სანიმუშო ხმაურის მოდელირების შედეგები. ნახაზები	42
4.2 დეტალური ხმაურის მოდელირება.ნახაზები	54
დანართი 5. არქეოლოგიური აღმოჩენის შემთხვევაში სამოქმედო გეგმა	62
დანართი 6. დაინტერესებულ პირთა ჩართულობის გეგმა, გასაჩივრების მექანიზმი	67
დანართი 7. ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა.....	81
დანართი 8. საჯარო შეხვედრების კრების ოქმები.....	95

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

დანართი 1. მეთოდოლოგია

ფონური მონაცემების შეგროვების მეთოდოლოგია

ბოტანიკური და ფაუნისტური კვლევები

ბიომრავალგეროვნების შესახებ ფონური ინფორმაციის მოსაგროვებლად საველა კვლევების დაწყებამდე შეგროვდა და გაანალიზდა პირველად და მეორად წყაროებში არსებული მონაცემები. დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად და არსებულის გადასამოწმებლად ბიომრავალგეროვნების გუნდის მიერ (ბოტანიკოსები და ფაუნის სპეციალისტები) დაიგეგმა და 2016 წლის აგვისტოსა და ოქტომბერში ჩატარდა საველე სამუშაოები.

ბოტანიკური კვლევის მიზანი იყო მცენარეების იდენტიფიკაცია საპროექტო დერეფანში, სერნსიტიური პოპულაციების/დაცული სახეობების გამოვლენა და დაფიქსირება. მოსალოდნელი პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების გათვალისწინებით გამოკვლეულ იქნა 100 მეტრიანი დერეფანი საპროექტო გზის დერეფლა ხაზიდან თითოეულ მხარეს.

დადგინდა და შეფასდა სახეობრივი შემადგენლობა, დომინანტი სახეობები, ბიომების მგრძობელობა და მცენარეთა კომერციული ღირებულება. საპროექტო ზონაში იდენტიფიცირებული იქნა ენდემური, იშვიათი და სხვა დაცული სახეობები.

ფაუნის საველე კვლევებისას გამოყენებული იქნა კვლევის მარტივი მეთოდოლოგია, მათ შორის ცხოველთა ნაკვალევის რეგისტრაცია, ექსკრემენტები და საცხოვრებელი, ძუძუმწოვართა და ფრინველთა ძირითადი ჯიშები პროექტის ზემოქმედების არეზე.

გზის მშენებლობისა და ფუნქციონირების უარყოფითი ზემოქმედება შეფასდა იმ ძირითადი პრინციპების შესაბამისად, რომელიც მითითებულია ველური ბუნების შესახებ კანონში, კანონში წითელი ნუსხის შესახებ. ეროვნულ რეგულაციასთან/კანონმდებლობასთან ერთად, გათვალისწინებული იქნა საერთაშორისო მოთხოვნები (როგორცაა: EBRD -ის პოლიტიკა, მსოფლიო ბანკის მუშაობის პროცედურები, ევროპის საინვესტიციო ბანკის და ა.შ.) და ევროკავშირის დირექტივები, რომელიც მონაწილესაც წარმოადგენს საქართველო.

ნიადაგის დაბინძურება

ნიადაგზე ზემოქმედება შეფასდა საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის და რეგულაციების შესაბამისად. გზის მიმდებარე ნიადაგის ფონური ხარისხის იდენტიფიკაციისათვის შეგროვდა ნიმუშები (ოქტომბერი, 2016). ნიმუშები აღებულ იქნა 0-10 სმ სიღრმიდან. ერთი წერტილიდან აღებული ნიმუშის წინა იყო 1 კგ. ნიმუშების აღებამდე, ადგილი მოსუფთავდა ბალახისა და

ქვებისაგან. ნიმუშები აღებულ იქნა პოლიეთილენის პარკებში. ნიმუშებს გაუკეთდა შესაბამისი მარკირება და გადაიგზავნა ლაბორატორიაში საანალიზოდ. ანალიზის ჩატარებამდე ნიმუშები გამოშრა, გასაშუალდა და გაიცრა.

ნიადაგის ანალიზის მეთოდები

Cu, Zn, Pb, Ni, Co, Co, Cd	ISO 11047, ISO 11466 - Aqua Regia ამონაწერი განსაზღვრა Cu, Mn, Fe, Mn, Co, Pb, Cd, Ni, Zn, Cr, Ni. Al
As	ISO 2590 - დარიშხანის განსაზღვრის ზოგადი მეთოდი - ვერვხლის დიეთილდიტიოკარბამატის ფოტომეტრული მეთოდი

ნიმუშების ანალიზი ჩატარდა სამეცნიერო-კვლევითი ფირმა გამას ლაბორატორიაში.

წყლის სინჯები

მდინარეების სუფსისა და სეფას წყალი შემოწმდა წყლის ხარისხის ფონური მდგომარეობის იდენტიფიკაციისათვის. ნიმუში აღებულ იქნა 1.5 ლიტრის ტევადობის პლასტმასის ბოთლებში. ნავთობის ჯამური ნახშირწყალბადის განსაზღვრად გამოყენებულ იქნა 1ლ შუშის ბოთლებში. სინჯებს გაუკეთდა შესაბამისი მარკირება და იმავე დღეს გადაეცა ლაბორატორიას საანალიზოდ. ანალიზები ჩატარდა სამეცნიერო-კვლევითი ფირმა გამას ლაბორატორიაში. ISO და EPA სტანდარტების შესაბამისად .

წყლის ანალიზის მეთოდები

პარამეტრი	მეთოდი
pH	ISO 10523-2008
გამტარობა	ISO7888:1985
Cl	GOST 23268.17-1978
HCO3	GOST 23268.1-91
SO4	ISO 9280-1990
K	ISO 9964-3-1993
Ca	GOST 23268.5-1978

პარამეტრი	მეთოდი
Mg	GOST 23268.5-1978
Na	ISO 9964-3-1990
DO	ISO 5814-72
Total N	ISO 7890-82
Total P	ISO 6878-04
TPH	EPA 418.1-1997

ზემოქმედების შეფასების მეთოდოლოგია (კრიტერიუმები)

ზემოქმედების შეფასების მეთოდოლოგია

პროექტის ზემოქმედება ფიზიკურ, ბიოლოგიურ და სოციო-ეკონომიკურ გარემოზე შეფასდა ქვემოთ აღწერილი მეთოდოლოგიის გამოყენებით.

ზემოქმედების იდენტიფიცირება - ზემოქმედების შეფასების პროცესი მოიცავს ზემოქმედების იდენტიფიკაციას პროექტის სხვადასხვა ეტაპისთვის (მოსამზადებელი, მშენებლობა, ექსპლუატაცია). შესაძლო ზემოქმედების ტიპები

განსაზღვრულია ქვემოთ:

- უარყოფითი – ზემოქმედება, რომელიც მიიჩნევა არახელსაყრელ ცვლილებად ფონურ მდგომარეობასთან შედარებით ან ახალი არასასურველი ფაქტორის შემოტანა
- პოზიტიური ანუ სასარგებლო – ზემოქმედება, რომელიც გამოხატავს გაუმჯობესებას ფონურ მდგომარეობასთან შედარებით ან შემოაქვს ახალი სასურველი ფაქტორი
- პირდაპირი (ანუ პირველადი) – ზემოქმედებები, რომლებიც გამომდინარეობს პირდაპირი ურთიერთქმედებიდან პროექტის დაგეგმილ საქმიანობასა და მიმღებ გარემოს შორის
- მეორადი – ზემოქმედებები, რომლებიც მოყვება პირველად ურთიერთქმედებებს პროექტსა და მის გარემოს შორის, როგორც შედეგი შემდგომი ურთიერთქმედებებისა გარემოს ფარგლებში
- არაპირდაპირი – ზემოქმედებები, რომლებიც გამომდინარეობს სხვა საქმიანობებიდან, რომლებსაც შეიძლება ადგილი ქონდეს, ამ პროექტის შედეგად
- კუმულაციური – ზემოქმედებები, რომლებიც მოქმედებს იგივე ან სხვა პროექტების სხვა ზემოქმედებებთან ერთად და გავლენას ახდენს იგივე ბუნებრივი ან სოციალური გარემოს რესურსზე ან რეცეპტორზე
- მოკლევადიანი – ზემოქმედებები, რომლებიც ნავარაუდევია გაგრძელდეს მხოლოდ შეზღუდული პერიოდის განმავლობაში, და შეწყდება ამ საქმიანობის დასრულების შემდეგ, ან შემარბილებელი/აღმდგენი ღონისძიებების და ბუნებრივი აღდგენის შედეგად
- გრძელვადიანი - ზემოქმედებები, რომლებიც გაგრძელდება ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში. ეს მოიცავს ზემოქმედებებს, რომლებიც შეიძლება იყოს წყვეტილი ან განმეორებითი, უფრო, ვიდრე უწყეტი, თუ მათ ადგილი აქვს დროის ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში
- მუდმივი – ზემოქმედებები, რომლებსაც ადგილი აქვთ პროექტის განვითარების დროს და იწვევს მუდმივ ცვლილებებს ზეგავლენის ქვეშ მყოფ რეცეპტორებში ან რესურსებში, რაც არსებითად რჩება პროექტის სასიცოცხლო ციკლის შემდეგ
- შემთხვევითი – ზემოქმედებები, რომლებიც გამომდინარეობს შემთხვევითი მოვლენებიდან პროექტის ფარგლებში ან გარემოში, რაც გავლენას ახდენს პროექტზე. ამ შემთხვევებში მხედველობაში მიიღება მოვლენის განვითარების ალბათობა.

შემარბილებელი ღონისძიებების/ზომების შემუშავება. შემუშავდა ზომები იდენტიფიცირებული ზემოქმედებების თავიდან ასარიდებლად, აღმოსაფხვრელად, შესამცირებლად ან საკომპენსაციოდ. ამ ღონისძიებების ტიპური იერარქია ასეთია:

- თავიდან აცილება წყაროსთან – ზემოქმედების წყაროს მოცილება
- შესუსტება წყაროსთან – ზემოქმედების წყაროს შემცირება
- ჩაქრობა – ზემოქმედების შემცირება წყაროსა და რეცეპტორს შორის

- შესუსტება რეცეპტორთან – ზემოქმედების შემცირება რეცეპტორზე.
- აღდგენა – ზარალის გამოსწორება დაზიანების შემდეგ.
- კომპენსაცია/ანაზღაურება – ჩანაცვლება მსგავსი ან იგივე ღირებულების სხვა რესურსით.

შენიშვნა: საუკეთესო პრაქტიკის მიხედვით, კომპენსაცია/დაქვითვა ავტომატურად არ ხდის ზემოქმედებას „მისაღებს“.

ნარჩენი ზემოქმედება. ნებისმიერი ზემოქმედება, რომელიც რჩება შემარბილებელი ღონისძიებების შემდეგ და მიესადაგება იმ დონეს, რომელიც მიჩნეულია როგორც შესაძლებლობების ფარგლებში დაბალი/მისაღები, წარმოადგენს ნარჩენ ზემოქმედებას. ნარჩენი ზემოქმედების მნიშვნელობის/სიდიდის დონე განისაზღვრება, როგორც შემდეგის კომბინაცია:

- რეცეპტორის მნიშვნელობა/სენსიტიურობა
- ზემოქმედების სიდიდე

ამ პროექტისათვის ზემოქმედების მნიშვნელობის შეფასებისათვის, შემუშავდა სპეციალური ცხრილები რეცეპტორის მნიშვნელობის/მგრძობელობის და პოტენციური ზემოქმედების მნიშვნელობის შეფასებისთვის.

რეცეპტორის მნიშვნელობა/მგრძობელობა განისაზღვრება A–E შეფასებების სკალით, სადაც A = ძალიან დაბალი; B = დაბალი; C = საშუალო; D = მაღალი; E = ძალიან მაღალი მნიშვნელობას შეესაბამება.

ზემოქმედების სიდიდე. სიდიდის დასახასიათებლად გათვალისწინებულ იქნა ისეთი ფაქტორები როგორც:

- ცვლილების ხასიათი (რა არის დაზიანებული და როგორ)
- სიდიდე, ინტენსივობა ან მასშტაბი
- გეოგრაფიული საზღვრები (მასშტაბი) და გავრცელება
- ხანგრძლივობა, სიხშირე და შექცევადობა.

თითოეული საკითხისთვის შემუშავდა ცხრილები. ზემოქმედების სიდიდე განისაზღვრა 1–5 საფეხურის სკალაზე - 1 = ძალიან დაბალი, 2 = დაბალი, 3 = საშუალო; 4 = მაღალი, 5 = ძალიან მაღალი.

ზემოქმედების მნიშვნელობის შეფასება. ზემოქმედების შესაფასებლად შემუშავდა რეცეპტორების მნიშვნელობის და ზემოქმედების სიდიდეს კრიტერიუმები. ზემოქმედების სიდიდის შესაფასებლად გამოყენებულ იქნა რეცეპტორზე ზემოქმედების შემდეგ პირვანდელ მდგომარეობამდე მისი აღდგენისთვის საჭირო დრო და ზემოქმედების ე.წ. სივრცული საზღვრები (მასშტაბი). მნიშვნელობა/მგრძობიარობა დადგინდა ტერიტორიის, რეცეპტორის სენსიტიურობის გათვალისწინებით

ნარჩენი ზემოქმედების შეფასება.

ნარჩენი ზემოქმედების მნიშვნელობის დონე განისაზღვრება მატრიცის გამოყენებით:

ზემოქმედების სიდიდე

		B	1	2	3	4	5
რეცეპტორის მნიშვნელოვნება /სენსიტიურობა	↑	E B	L	M	M	H	H
		D B	L	M	M	H	H
		C B	L	L	M	M	H
		B B	L	L	L	M	M
		A B	L	L	L	L	M

ზემოქმედების მნიშვნელოვნება H მაღალი, M საშუალო, L დაბალი, B სასარგებლო

ნახაზი 1. მნიშვნელოვნების შეფასების მატრიცა

გარემოზე ზემოქმედების რისკი შეფასდა საშიშროების და რისკის შეფასება

ნარჩენი რისკი შეფასებული იქნა ნარჩენი ზემოქმედების მნიშვნელობის და ხდომილების ალბათობის საფუძველზე ქვემოთ მოცემული მატრიცის მეშვეობით.

		ალბათობა							
		1	2	3	4	5	6	7	8
ზემოქმედებების რისკი/ მნიშვნელობა	მაღიან მაღალი	L	H	H	H	H	H	H	H
	მაღალი	L	L	M	M	M	H	H	H
	საშუალო	L	L	L	M	M	M	M	M
	დაბალი	L	L	L	L	L	M	M	M
	მაღიან დაბალი	L	L	L	L	L	L	M	M
	დაბალი	L	L	L	L	L	L	L	L

მთლიანი მნიშვნელობა: H = მაღალი, M = საშუალო, L = დაბალი

ნახაზი 2. ნარჩენი რისკის მნიშვნელოვნების შეფასების მატრიცა

კუმულაციური ზემოქმედება

გათვალისწინებულ იქნა კუმულაციური ზემოქმედების შესაძლებლობა. კუმულაციური ზემოქმედების შეფასების მიზანი ბუნებრივი და/ან სოციალურ-ეკონომიკური გარემოს იმ ასპექტების გამოვლენაა, რომლებიც, თავისთავად, შეიძლება არ წარმოადგენდეს მნიშვნელოვან ზემოქმედებას, მაგრამ ამ და/ან სხვა პროექტებთან დაკავშირებულ წარსულ, არსებულ ან პროგნოზირებად მოვლენებთან გაერთიანებისას, შეიძლება გამოიწვიოს უფრო დიდი და მნიშვნელოვანი ზემოქმედება.

მართვა და მონიტორინგი

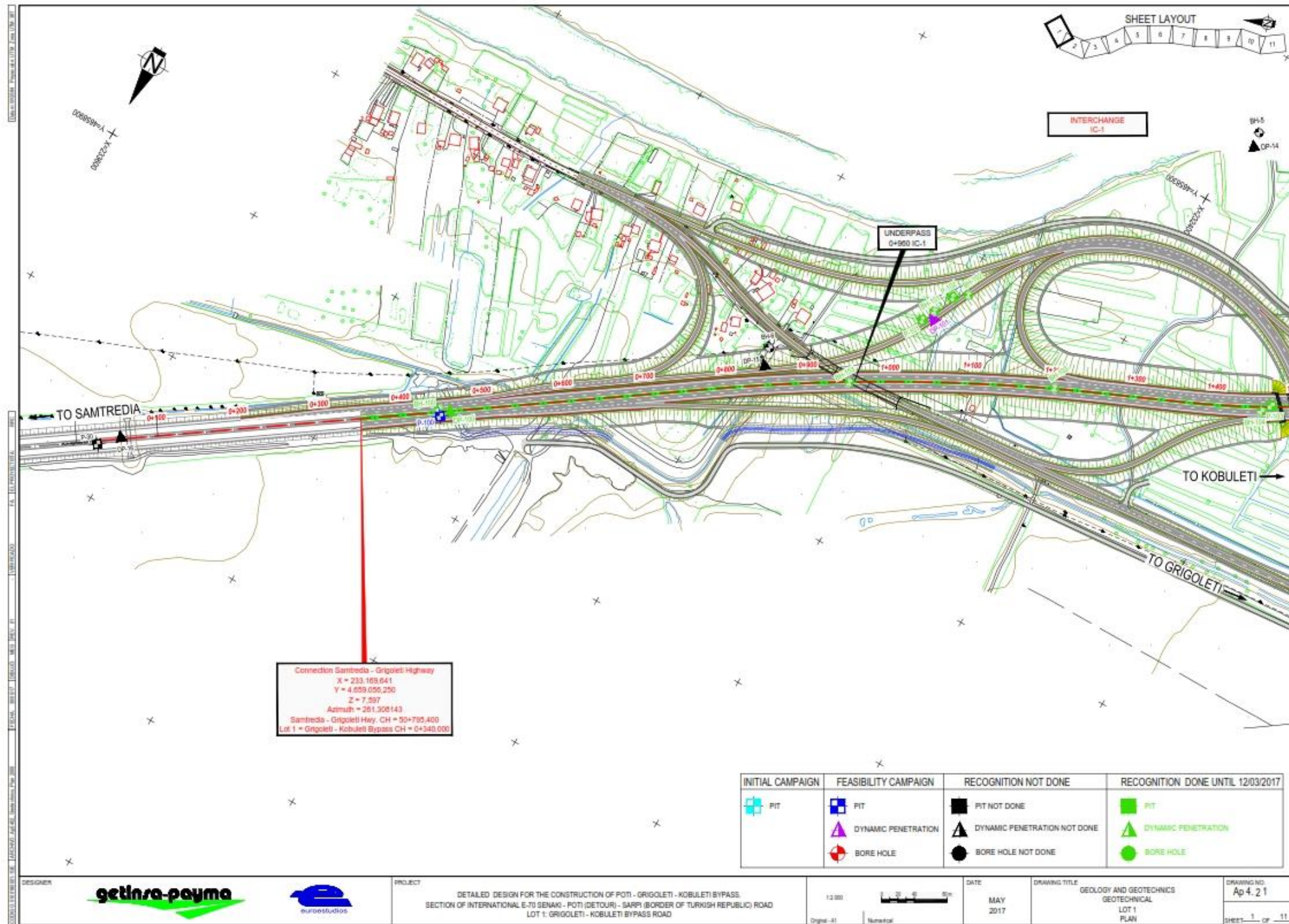
გზშ-ს ფარგლებში ვალდებულებების და შემარბილებები ღონისძიებების

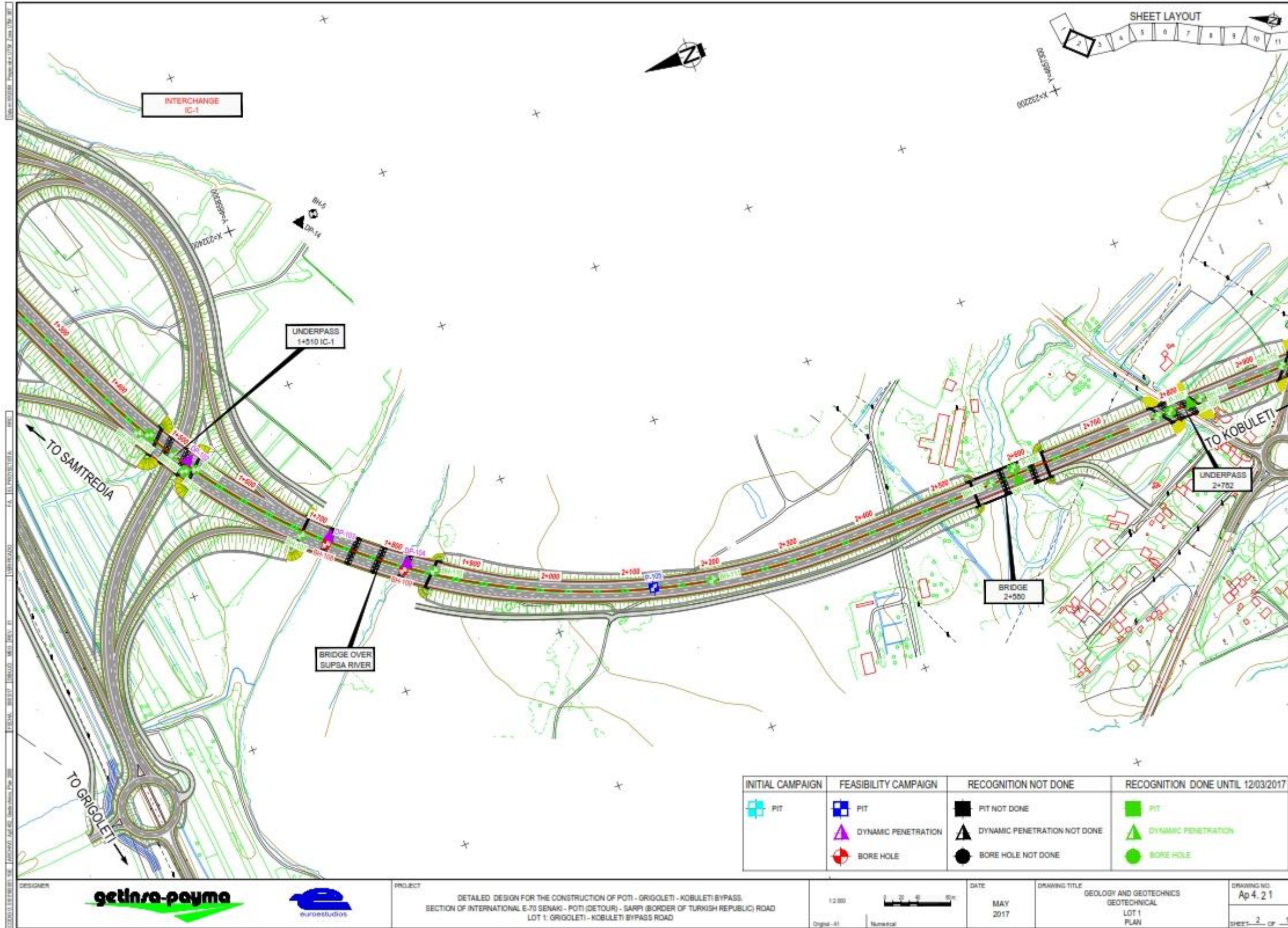
წარმატებული განხორციელებისთვის უმნიშვნელოვანესია დაგეგმილი გარემოსდაცვითი ღონისძიებების მართვა და პროექტის განხორციელების პროცესში გარემოს (ბუნებრივი და სოციალური) მონიტორინგი. მონიტორინგის მიზანია შემარბილებელი ღონისძიებების შესრულების და მათი ეფექტურობის კონტროლი. მონიტორინგი უზრუნველყოფს:

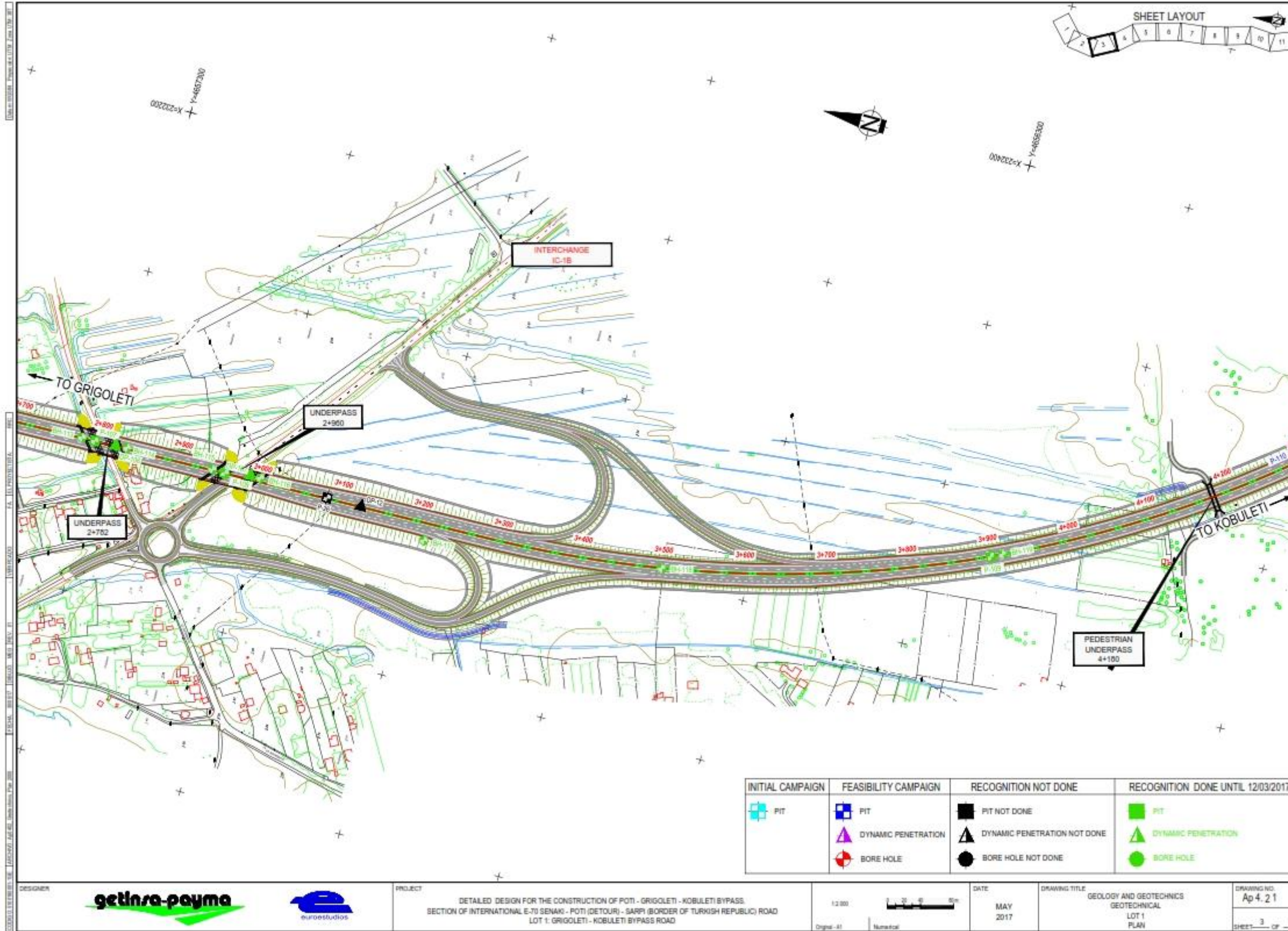
- შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურად განხორციელებას;
- შემარბილებელი ღონისძიებები შესაბამისობის დადგენა და, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი ღონისძიებების განსაზღვრას;
- პროექტის სტანდარტებთან, მითითებებთან და საუკეთესო პრაქტიკასთან შესაბამისობის კონტროლი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, მაკორექტირებელი ქმედებების განსაზღვრას;
- კუმულატიური და ნარჩენი ზემოქმედების დონის შეფასებას, და, აუცილებლობის შემთხვევაში, მაკორექტირებელი ქმედებების განსაზღვრას;

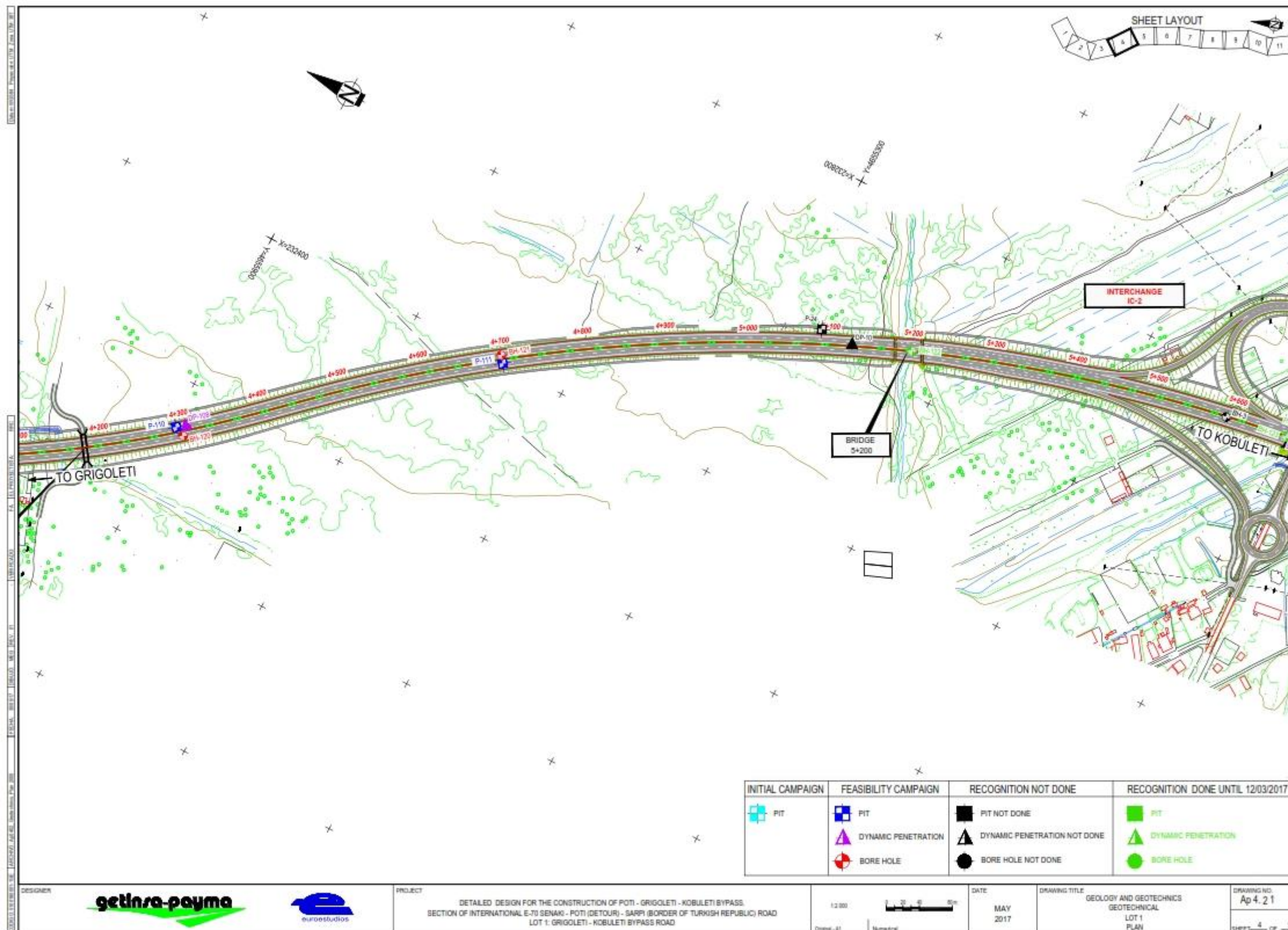
გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის და მონიტორინგის საკითხები გაწერილია გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის გეგმაში, რომელიც გზმ-ს შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს და სავალდებულოა კონტრაქტორის მიერ შესრულებისთვის. გეგმა ფარავს პროექტის სასიცოცხლო ცისკლის ყველა ფაზას (მომსაზადებელ, მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპებს).

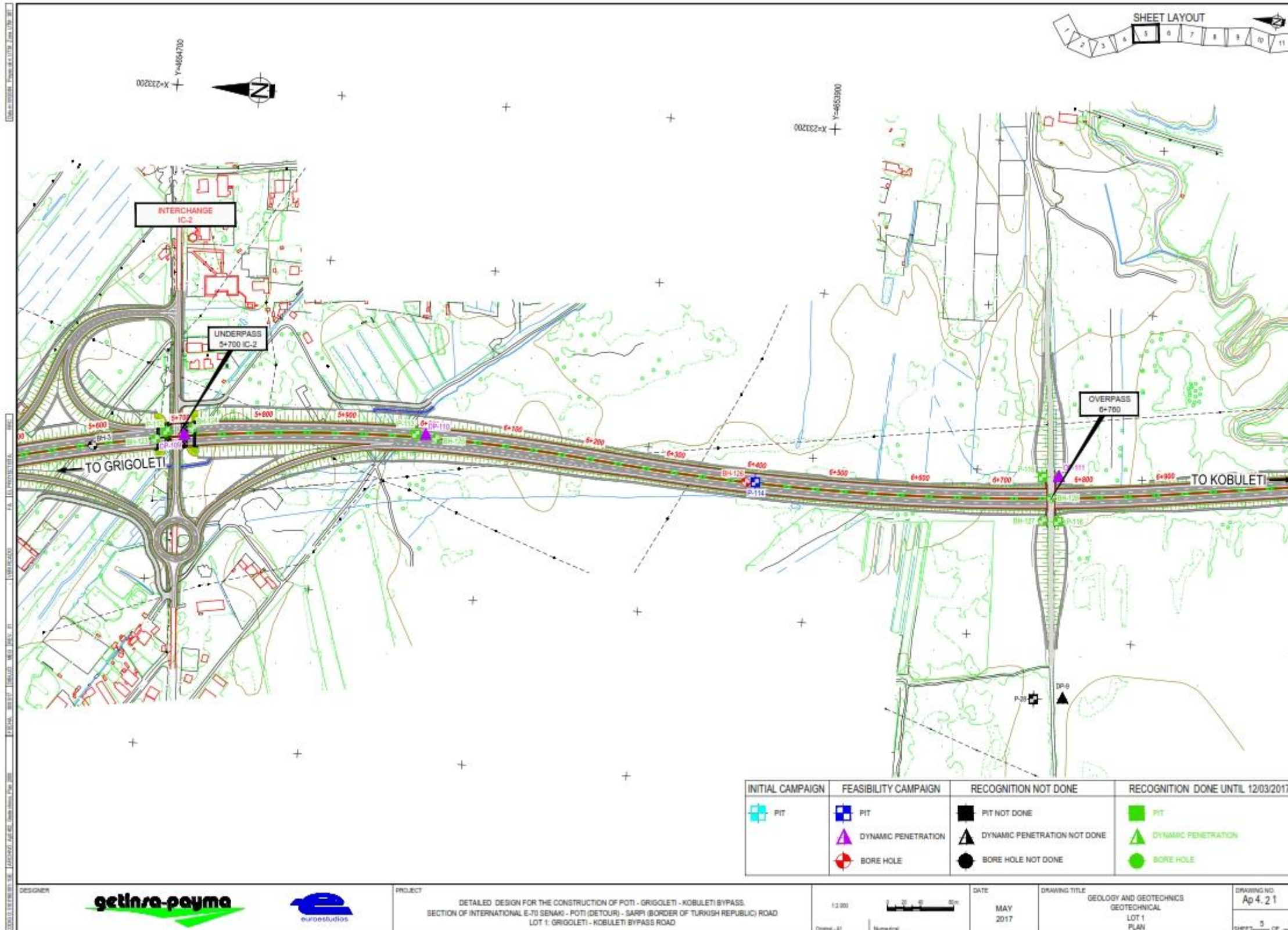
დანართი 2. გეოლოგიური კვლევის ჩატარების წერტილები და მათი კოორდინატები

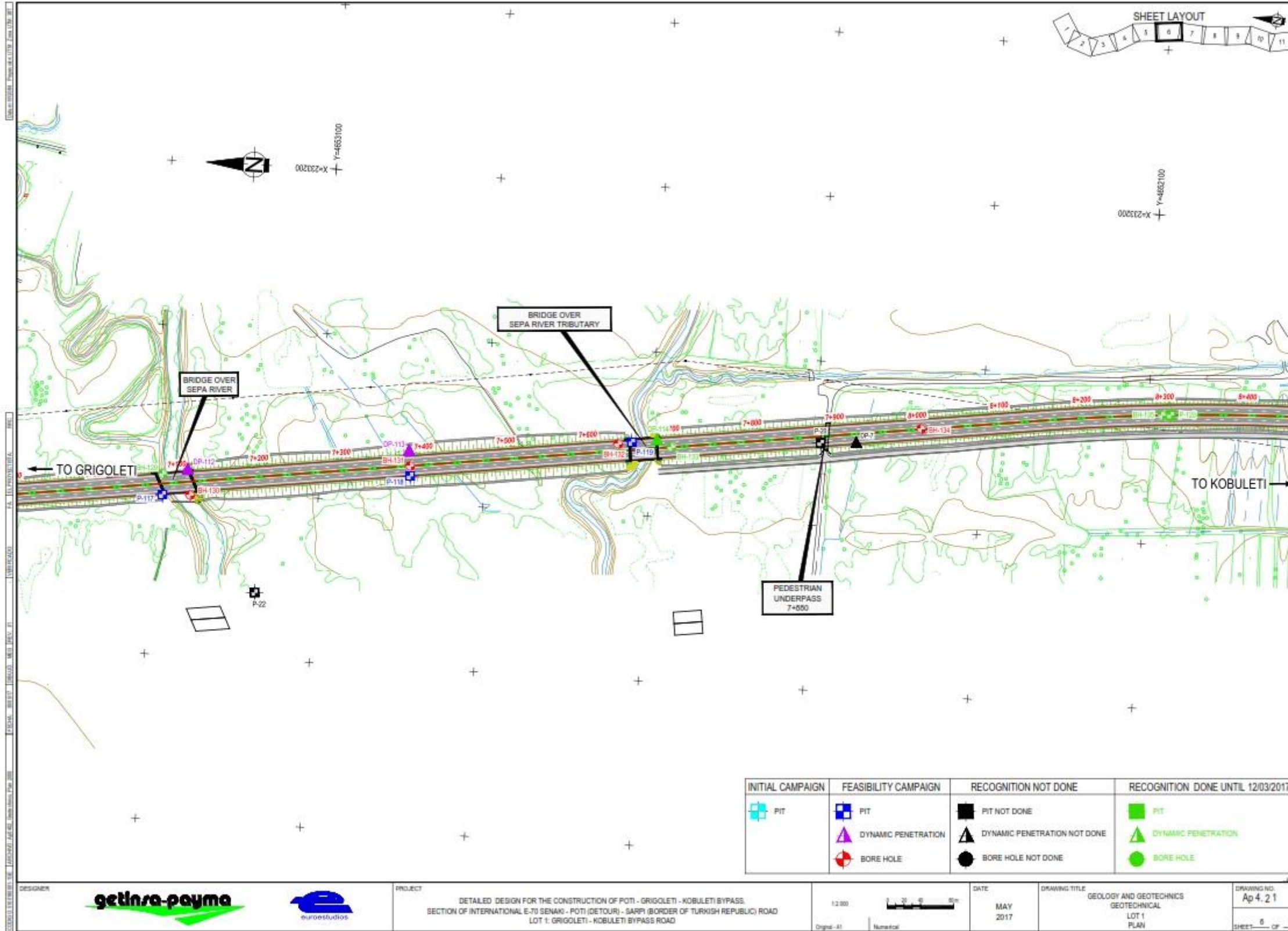

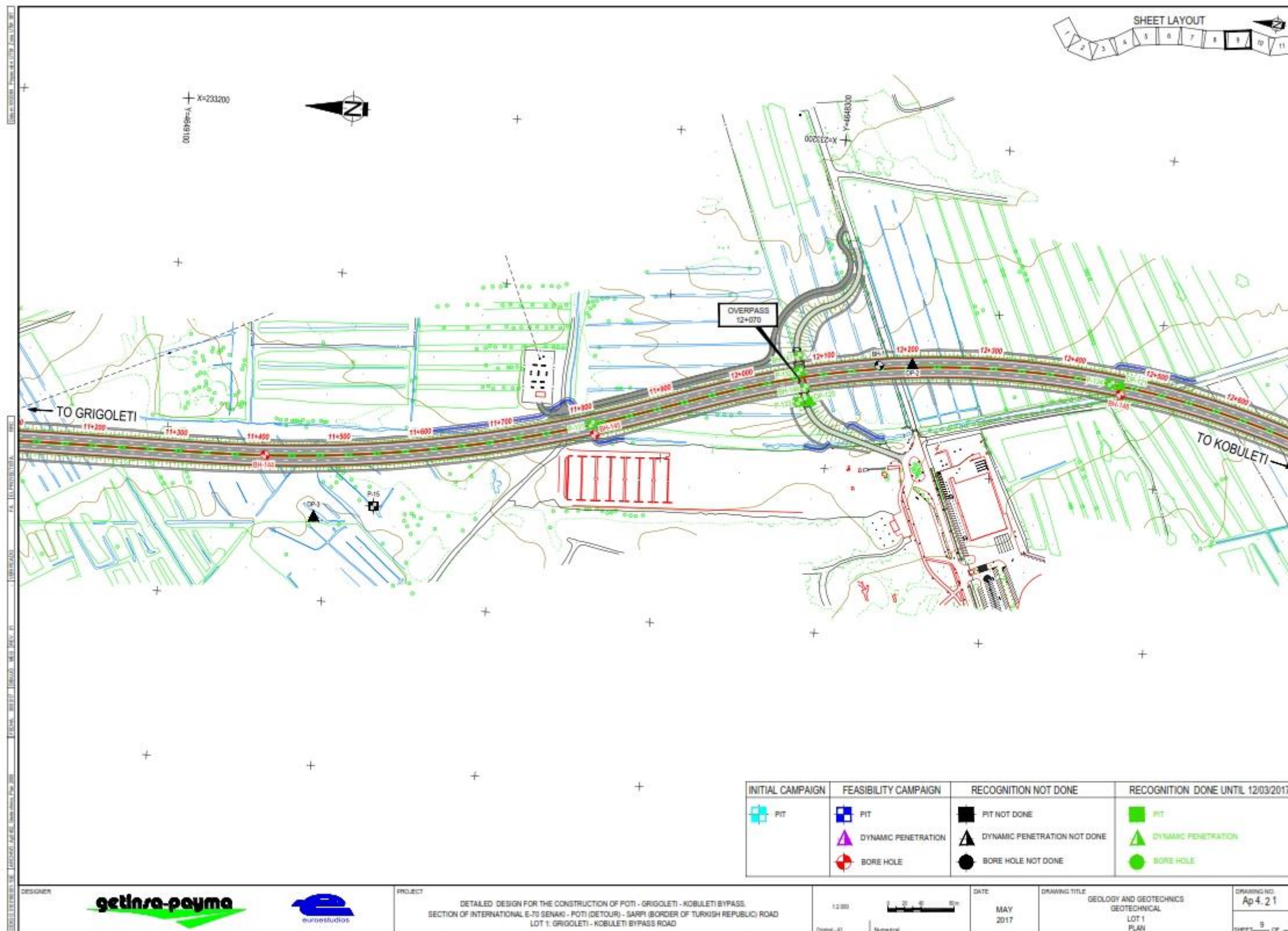

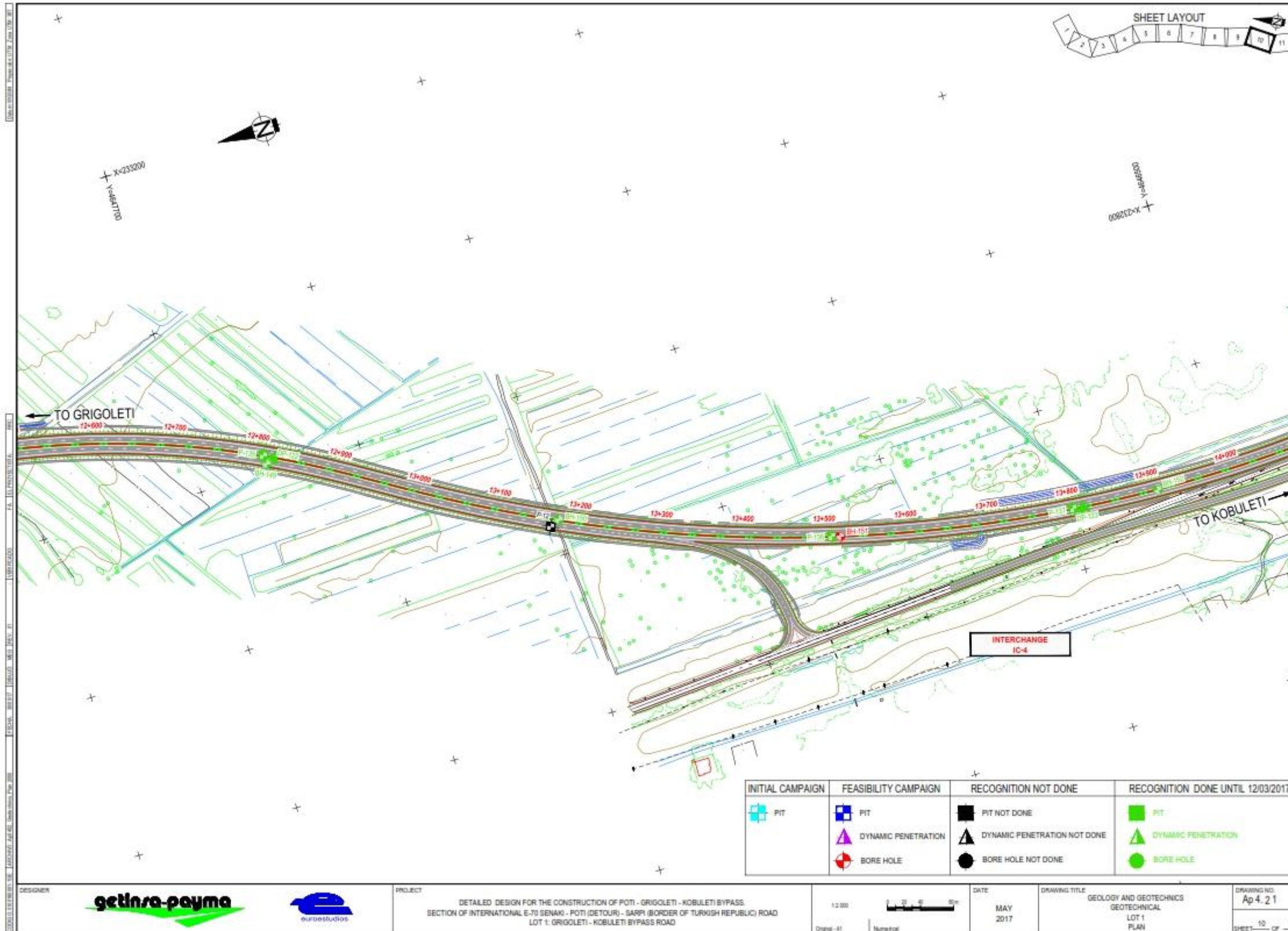

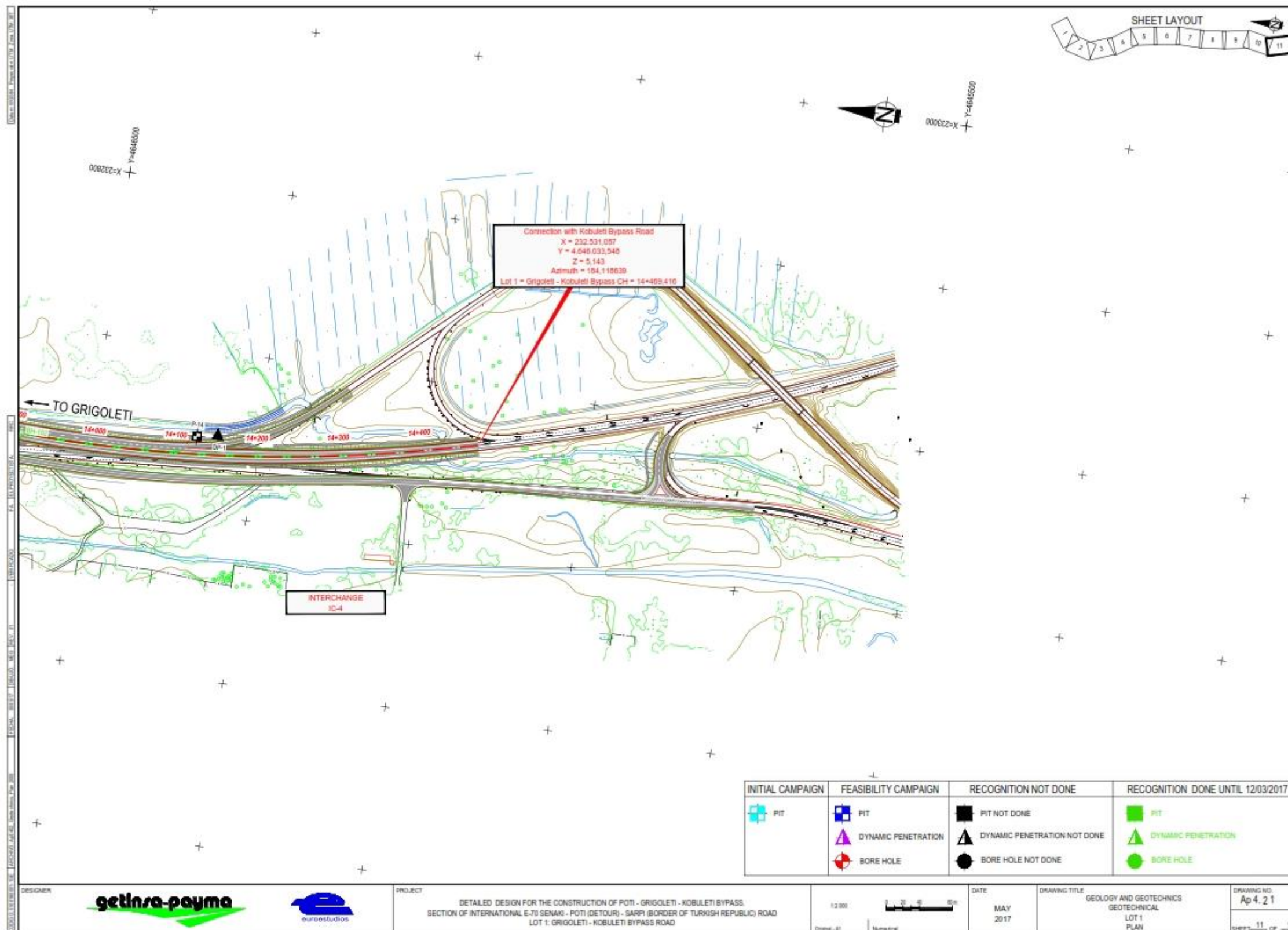

INITIAL CAMPAIGN	FEASIBILITY CAMPAIGN	RECOGNITION NOT DONE	RECOGNITION DONE UNTIL 12/03/2017
PIT	PIT	PIT NOT DONE	PIT
	DYNAMIC PENETRATION	DYNAMIC PENETRATION NOT DONE	DYNAMIC PENETRATION
	BORE HOLE	BORE HOLE NOT DONE	BORE HOLE

DESIGNER:

PROJECT: DETAILED DESIGN FOR THE CONSTRUCTION OF POTI - GRIGOLETI - KOBULETI BYPASS
SECTION OF INTERNATIONAL E-70 SENAKI - POTI (DETOUR) - SARPI (BORDER OF TURKISH REPUBLIC) ROAD
LOT 1: GRIGOLETI - KOBULETI BYPASS ROAD

Scale: 1:2,000
DATE: MAY 2017
DRAWING TITLE: GEOLOGY AND GEOTECHNICS
GEOLOGICAL
LOT 1
PLAN
DRAWING NO. Ap 4.21
SHEET 11 OF 11

კოორდინატები - შურფები (საწყისი კვლევის ეტაპი)

შურფი	კოორდინატები	
	X	Y
P-1	723636.43 m E	4675101.27 m N
P-2	722268.84 m E	4671888.50 m N
P-3	722154.70 m E	4668911.56 m N
P-4	722927.08 m E	4667648.84 m N
P-5	724023.43 m E	4664244.40 m N
P-6	724138.29 m E	4663816.89 m N
P-8	726052.87 m E	4659143.42 m N
P-9	729626.50 m E	4656472.89 m N
P-10	729644.07 m E	4653356.96 m N
P-11	729586.46 m E	4649829.38 m N
P-12	730055.16 m E	4646012.18 m N

ბურღილები, შურფები და დინამიური პენეტრაციის ტესტის ჩატარების წერილების კოორდინატები (ტექნიკურ-ეკონომიკური შეფასების ეტაპი)

აღწერა	კოორდინატები	
	X	Y
P-19	729296.038 m E	4650312.392 m N
BH-2	730045.418 m E	4650003.425 m N
DP-6	729281.604 m E	4650304.552 m N
P-11	729594.478 m E	4649807.195 m N
DP-5	730052.414 m E	4649963.452 m N
P-21	729238.053 m E	4651338.800 m N
DP-7	729998.847 m E	4651151.264 m N
DP-8	729223.618 m E	4651330.960 m N
DP-9	729547.373 m E	4652248.584 m N
P-23	729561.807 m E	4652256.425 m N
P-18	729586.312 m E	4649351.454 m N
DP-1	730022.815 m E	4645036.268 m N
P-14	730037.249 m E	4645044.109 m N
P-12	730112.044 m E	4645969.260 m N
DP-2	730326.234 m E	4646914.602 m N
BH-1	730319.238 m E	4646954.575 m N
DP-4	729743.083 m E	4648525.269 m N
P-16	729757.518 m E	4648533.110 m N
P-15	730067.788 m E	4647540.431 m N
P-17	730039.595 m E	4648966.058 m N
DP-3	730045.777 m E	4647611.043 m N
P-20	730013.038 m E	4651161.328 m N
P-27	729592.927 m E	4655911.440 m N
P-9	729667.884 m E	4656433.033 m N
DP-13	729578.736 m E	4655901.376 m N

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

აღწერა	კოორდინატები	
	X	Y
DP-11	729409.092 m E	4655148.398 m N
BH-4	729402.231 m E	4655187.386 m N
BH-6	729377.967 m E	4657255.805 m N
P-30	730106.297 m E	4657894.540 m N
DP-16	730092.106 m E	4657884.477 m N
P-28	729331.958 m E	4656940.825 m N
DP-15	729369.319 m E	4657217.174 m N
P-25	729400.113 m E	4654460.583 m N
DP-10	729523.811 m E	4653888.671 m N
P-24	729538.001 m E	4653898.734 m N
P-10	729666.032 m E	4653457.528 m N
P-22	729744.622 m E	4651821.639 m N
BH-3	729684.696 m E	4653462.565 m N
DP-12	728574.054 m E	4655586.798 m N
P-26	728588.245 m E	4655596.862 m N
P-29	728532.045 m E	4656257.202 m N
DP-14	728743.046 m E	4656882.349 m N
BH-5	728767.165 m E	4656913.740 m N
P-12	730112.044 m E	4645969.260 m N
DP-2	730326.234 m E	4646914.602 m N
BHG-1	730319.238 m E	4646954.575 m N
DP-4	729743.083 m E	4648525.269 m N

დეტალური დიზაინის ეტაპზე შესწავლილი წერტილების კოორდინატები

აღწერა	კოორდინატები	
	X	Y
PD-113	232864.297	4652992.938
BH-132	232885.754	4652740.017
PD-112	232826.837	4653259.947
P-118	232832.992	4652989.920
P-119	232889.046	4652723.855
P-121	232956.056	4651683.161
PD-115	232955.813	4651670.926
PD-114	232893.664	4652693.239
P-120	232957.845	4652072.569
P-116	232742.917	4653598.133
BH-127	232742.583	4653616.929
PD-110	232797.242	4654370.388
P-114	232765.774	4653967.856
BH-128	232771.158	4653608.036
BH-129	232819.167	4653289.754

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

აღწერა	კოორდინატები	
	X	Y
P-117	232794.092	4653288.824
P-115	232795.818	4653620.704
PD-111	232798.136	4653600.543
P-129	232787.070	4649778.671
P-130	232771.798	4649385.249
P-128	232791.110	4650239.312
BH-140	232789.271	4650218.733
P-119	232772.469	4649372.134
BH-147	232934.504	4648340.382
BH-146	232896.972	4648330.197
P-131	232835.943	4648585.466
P-132	232915.892	4648337.598
BH-137	232946.407	4651240.633
P-124	232735.845	4651280.797
P-122	232916.667	4651248.922
P-123	232947.761	4651259.689
P-125	232890.254	4650976.233
PD-117	232861.628	4650658.851
BH-141	232819.543	4650226.201
PD-116	232889.448	4650964.652
P-126	232862.476	4650671.405
BH-105	232170.026	4658461.010
BH-107	232022.783	4658351.193
P-104	232147.059	4658456.317
PD-102	232158.093	4658445.735
PD-103	232009.994	4658319.329
PD-104	231946.317	4658242.103
P-105	231809.829	4657973.268
BH-108	232001.837	4658326.829
BH-109	231938.442	4658250.501
PD-101	232615.833	4658594.406
P-101	232626.265	4658602.222
BH-100	233084.643	4658992.103
BH-153	232665.4	4658713.335
PD-100	233071.481	4658987.597
BH-102	232592.535	4658547.694
BH-104	232210.526	4658492.027
P-103	232203.322	4658479.915
P-102	232607.714	4658559.520
BH-101	232618.704	4658585.644
PD-108	232151.339	4655885.236
P-111	232399.008	4655580.363
P-109	231929.304	4656223.054

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

აღწერა	კოორდინატები	
	X	Y
P-110	232143.262	4655894.341
BH-3	232756.361	4654773.025
BH-124	232785.509	4654653.286
P-113	232796.573	4654382.474
P-112	232779.421	4654684.786
PD-109	232777.443	4654663.035
PD-105	231774.650	4657512.153
BH-113	231784.616	4657325.696
BH-112	231780.517	4657544.565
P-106	231788.434	4657513.346
P-107	231784.784	4657309.583
P-108	231787.507	4657147.289
PD-107	231794.342	4657116.393
P-106	231787.077	4657283.603
BH-115	231788.241	4657162.723
BH-135	232956.812	4652083.143
BH-145	232823.302	4648581.638
BH-130	232795.052	4653255.398
BH-133	232885.439	4652675.215
BH-150	232642.596	4647294.226
BH-117	231770.759	4656892.844
BH-119	231935.735	4656209.824
BH-103	232444.153	4658593.926
BH-111	231792.499	4657903.025
P-100	233079.157	4658999.577
BH-106	232143.772	4658441.939
DP-4	232463.695	4649849.214
BH-110	231924.563	4658215.605
BH-114	231786.552	4657269.713
BH-121	232406.978	4655586.504
BH-123	232769.351	4654697.253
BH-116	231793.104	4657103.925
BH-118	231812.389	4656605.263
BH-144	232772.959	4648979.289
BH-148	232913.007	4647947.192
BH-142	232772.219	4649778.916
BH-143	232758.854	4649378.292
BH-149	232809.980	4647614.088
P-127	232848.308	4650231.340
PD-118	232847.546	4650211.909
BH-151	232524.199	4646973.256
BH-152	232466.653	4646587.667
BH-125	232792.686	4654357.773

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

აღწერა	კოორდინატები	
	X	Y
BH-126	232765.341	4653979.301
BH-120	232137.959	4655882.150
BH-122	232646.741	4655148.199
BH-131	232845.065	4652990.486
BH-138	232887.657	4650954.772
BH-139	232859.214	4650647.266
BH-134	232924.340	4652373.829
BH-136	232954.660	4651661.126
BH-110	231924.563	4658215.605
DP-16	233405.629	4659216.365
DP-15	232766.526	4658746.270
P-30	233425.899	4659238.922
BH-6	232771.364	4658725.533
P-26	231790.512	4657019.587
DP-10	232620.715	4655216.563
P-20	232900.703	4652494.767
DP-12	231792.747	4656977.128
P-24	232618.668	4655257.641
P-134	232925.114	4647959.272
PD-121	232924.051	4647946.606
P-133	232879.172	4648336.149
PD-120	232882.185	4648323.397
P-135	232820.647	4647615.122
P-137	232474.711	4646692.790
PD-123	232473.886	4646680.589
PD-122	232814.946	4647603.537
P-136	232527.026	4646983.086
P-28	232526.255	4653613.376
BH-2	232884.964	4651305.225
BH-1	232929.362	4648241.887
DP-2	232933.599	4648201.523
BH-5	232383.363	4658197.168
P-18	232350.838	4650718.746
P-16	232459.053	4649889.900
DP-14	232380.982	4658214.435
P-22	232681.264	4653170.655
DP-5	232873.850	4651262.630
P-15	232719.530	4648844.048
DP-7	232903.556	4652451.670
DP-9	232529.948	4653578.170
DP-3	232702.511	4648916.044
DP-1	232499.420	4646348.597
P-12	232637.188	4647306.103

getinsa-payma

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

აღწერა	კოორდინატები	
	X	Y
P-17	232772.622	4650308.564
P-14	232493.461	4646373.824

დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ დანართების ტომი 3.

DANAდანართი 3. ემისიების და დისპერსიის გამოთვლილი ამონაბეჭდები

მაგისტრალი-ქალაქი, ვერსია 3.0

საავტორო უფლება ©1997-2013 ფირმა “ინტეგრალ”

დამაბინძურებელი ამონაბეჭდების გაანგარიშება წარმოებულია ავტოტრანსპორტის ამონაბეჭდების განსაზღვრის მეთოდის შესაბამისად ქალაქების ატმოსფეროს საერთო გაანგარიშების ჩასატარებლად: CII6, 2010 რ.

პროგრამა რეგისტრირებულია შპს: "გამა კონსალტინგის"-ის მიერ

სარეგისტრაციო ნომერი: 01-01-2568

რელიზი: 3.0.0.15

ქალაქი თბილისი

მაგისტრალი მაგნეტიტ 2601 მაგისტრალის ტიპი “ცენტრალური” (ტიპი 1)

<i>მონაცემები მაგისტრალზე გამონაბოლქვების შესახებ</i>			
ნივთიერების დასახელება	ნივთიერების დასახელება	ნივთიერების დასახელება	ნივთიერების დასახელება
აზოტი დიოქსისი	0301	0.139000	1.876500
აზოტი ოქსიდი	0304	0.022587	0.304931
ჰვარტლი	0328	0.003201	0.043214
გოგირდის ანჰიდრიდი (SO2)	0330	0.000981	0.013247
ნახშირბადის ოქსიდი (CO)	0337	0.191771	2.588906
ბენზ/ა/პირენი (3,4-ბენზაპირენი)	0703	2.750000e-8	3.712500e-7
ფორმალდეჰიდი	1325	0.000290	0.003921
ნახშირწყალბადები/ბენზინი	2704	0.032500	0.438750
ნახშირწყალბადები/ნავთი	2732	0.037917	0.511875

მონაკვეთი:

<i>მონაცემები გადაჯანაზე</i>			
კოორდინატები	კოორდინატები	კოორდინატები	კოორდინატები
დაწყება	0	0	15
დასრულება	500	0	
მონაკვეთის სიგრძე მ.	500.00		

<i>მონაცემები სატრანსპორტო ნაკადზე</i>		
სატრანსპორტო საშუალების ტიპი	სატრანსპორტო საშუალების	სატრანსპორტო
მსუბუქი	195	80
სატვირთო 3,5T.-დან 12T.-დე.	35	80

<i>მონაცემები გამონაბოლქვებზე მაგისტრალზე</i>			
nivTierebis dasaxeleba	nivTierebis dasaxeleba	nivTierebis dasaxeleba	nivTierebis dasaxeleba
აზოტის დიოქსიდი	0301	0.139000	1.876500
აზოტის ოქსიდი	0304	0.022587	0.304931
ჰვარტლი	0328	0.003201	0.043214
გოგირდის ანჰიდრიდი (SO2)	0330	0.000981	0.013247
ნახშირბადის ოქსიდი (CO)	0337	0.191771	2.588906
ბენზ/ა/პირენი (3,4-ბენზაპირენი)	0703	2.750000e-8	3.712500e-7
ფორმალდეჰიდი	1325	0.000290	0.003921
ნახშირწყალბადები/ბენზინი	2704	0.032500	0.438750

ნახშირწყალბადები/ნავთი	2732	0.037917	0.511875
------------------------	------	----------	----------

**გასაანგარიშებელი ფორმულები
მაქსიმალურად ერთჯერადი გაანგარიშება**

$$M_{L1} = \frac{L}{1200} \cdot \sum_1^K M_{k,i}^L \cdot G_k \cdot r_{V_{k,i}}, \text{ g/c}$$

მნიშვნელობები

$M_{k,i}$ (გ/კმ) – i-го მავნე ნივთიერების ამონაბოლქვი მოძრაობაში k-ის ჯგუფის ავტომობილების მიერ ქალაქის პირობებში ექსპლუატაციისათვის, რომელიც განისაზღვრება ცხრილით 4.1;

k – ავტომობილთა ჯგუფების რაოდენობა;

G_k (1/20 წუთი.) – მოძრაობის ფაქტობრივი ყველაზე დიდი ინტენსივობა, ანუ ავტომობილების რაოდენობა ყოველი k ჯგუფის, რომლებიც მოძრაობენ ავტოგზის შერჩეული მონაკვეთის ფიქსირებულ კვეთაში დროის ერთეულზე (20 წუთი) ორივე მიმართულებით მოძრაობის ყველა ზოლებზე.

$r_{V_{k,i}}$ – გასწორების კოეფიციენტი, რომელიც ითვალისწინებს სატრანსპორტო ნაკადის მოძრაობის საშუალო სიჩქარეს (V_k (კმ/ს) შერჩეულ ავტომაგისტრალზე (ან მის მონაკვეთზე)

1
— — გადათვლის კოეფიციენტი 20 წუთი წამებში;
1200

L (კმ) – ავტომაგისტრალის სიგრძე (ან მისი მონაკვეთის) საიდანაც გამორიცხულია ავტომობილების რიგები შუქნიშანის ამკრძალავი სიგნალის წინ და გზაჯვარედინის სათანადო ზონის სიგრძე (გზაჯვარედინებისათვის, რომლებზედაც ტარდებოდა დამატებითი მოკვლევები).

საშუალო წლიური მნიშვნელობების გაანგარიშება

i-დამაბინძურებელი ნივთიერების მთლიანი გამონაბოლქვი (ტ/წ) ავტოტრანსპორტის ნაკადებიდან გზაზე შეფასებული იქნება ფორმულით:

$$M_{L_i}^B = M_{L_i} \cdot n_T \quad \text{ტ/წ}$$

სადაც: n – არის უგანზომილებო კოეფიციენტი «გ/წმ» -დან გადასვლაში «ტ/წ»-ში ავტომაგისტრალის ტიპის მიხედვით, რაც ხასიათდება ავტოსატრანსპორტო ნაკადის ჯამური ინტენსივობის სხვადასხვა ცვალებადობით

ავტომობილების სხვადასხვა ჯგუფების გამონაბოლქვები

ავტომობილების ჯგუფი: მსუბუქი

ნივთიერების დასახელება	გამონაბოლქვი, გ/კმ
ნახშირბადი ოქსიდი (CO)	3.5
აზოტის ოქსიდი (NOx)	0.9
ნახშირწყალბადები, ბენზინი	0.8
ქვარტლი	0.007
გოგირდის ანჰიდრიდი (SO2)	0.015

ფორმალდეჰიდი	0.0032
ბენზ/ა/პირენი (3,4-ბენზაპირენი)	3E-7

ავტომობილების ჯგუფი: სატვირთო 3.5ტ-დან 12ტ-მდე

ნივთიერების დასახელება	გამონაბოლქვი, გ/კმ
ნახშირბადი ოქსიდი (CO)	6.8
აზოტის ოქსიდი (NOx)	6.9
ნახშირწყალბადები, ნავთი	5.2
ჰვარტლი	0.4
გოგირდის ანჰიდრიდი (SO2)	0.051
ფორმალდეჰიდი	0.022
ბენზ/ა/პირენი (3,4-ბენზაპირენი)	2.1E-6

ავტომობილების ჯგუფი: სატვირთო 12 ტ-ზე მეტი

ნივთიერების დასახელება	გამონაბოლქვი, გ/კმ
ნახშირბადი ოქსიდი (CO)	7.3
აზოტის ოქსიდი (NOx)	8.5
ნახშირწყალბადები, ნავთი	6.5
ჰვარტლი	0.5
გოგირდის ანჰიდრიდი (SO2)	0.073
ფორმალდეჰიდი	0.025
ბენზ/ა/პირენი (3,4-ბენზაპირენი)	2.6E-6

ავტომობილების ჯგუფი: ავტობუსები 3.5ტ-ზე მეტი

ნივთიერების დასახელება	გამონაბოლქვი, გ/კმ
ნახშირბადი ოქსიდი (CO)	5.2
აზოტის ოქსიდი (NOx)	6.1
ნახშირწყალბადები, ნავთი	4.5
ჰვარტლი	0.3
გოგირდის ანჰიდრიდი (SO2)	0.042
ფორმალდეჰიდი	0.018
ბენზ/ა/პირენი (3,4-ბენზაპირენი)	1.8E-6

ავტომობილების ჯგუფი: ავტოფურგონები და მიკროავტობუსები 3.5 ტ-მდე

ნივთიერების დასახელება	გამონაბოლქვი, გ/კმ
ნახშირბადი ოქსიდი (CO)	8.4
აზოტის ოქსიდი (NOx)	2.1
ნახშირწყალბადები, ბენზინი	2.4
ჰვარტლი	0.038
გოგირდის ანჰიდრიდი (SO2)	0.028
ფორმალდეჰიდი	0.0084
ბენზ/ა/პირენი (3,4-ბენზაპირენი)	8E-7

გამონაბოლქვის დამოკიდებულება სიჩქარეზე

ნივთიერების დასახელება	კოდი	მოძრაობის სიჩქარე													
		10	15	20	25	30	35	40	45	50	60	75	80	100	
ნახშირბადის ოქსიდი (CO)	337	1.35	1.3	1.2	1.1	1	0.9	0.75	0.65	0.5	0.3	0.45	0.5	0.65	
აზოტის ოქსიდი (NOx)	10000	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
ნახშირწყალბადები, ბენზინის ფრაქცია	2704	1.35	1.3	1.2	1.1	1	0.9	0.75	0.65	0.5	0.3	0.45	0.5	0.65	
ნახშირწყალბადები, ნავთის ფრაქცია	2732	1.35	1.3	1.2	1.1	1	0.9	0.75	0.65	0.5	0.3	0.45	0.5	0.65	
ჰვარტლი	328	1.35	1.3	1.2	1.1	1	0.9	0.75	0.65	0.5	0.3	0.45	0.5	0.65	
გოგირდის ანჰიდრიდი	330	1.35	1.3	1.2	1.1	1	0.9	0.75	0.65	0.5	0.3	0.45	0.5	0.65	
ფორმალდეჰიდი	1325	1.35	1.3	1.2	1.1	1	0.9	0.75	0.65	0.5	0.3	0.45	0.5	0.65	
3,4-ბენზაპირენი	703	1.35	1.3	1.2	1.1	1	0.9	0.75	0.65	0.5	0.3	0.45	0.5	0.65	
აზოტის ოქსისი	304	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
აზოტის დიოქსიდი	301	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

შენიშვნა: მწკრივებში მოცელებულია უგანზომილებო სიდიდეები

**“uprza” ekologi, versia 3.1
 saavtoro ufleba © 1990-2010 firma “integrali”**

სერიული ნომერი 01-01-2568, "გამა კონსალტინგი" L

საწარმოს ნომერი 12600;

ქალაქი სუფსა

საწყისი მონაცემების ვარიანტი: 1, საწყისი მონაცემების ახალი ვარიანტი

განგარიშების ვარიანტი: განგარიშების ახალი ვარიანტი

განგარიშება შესრულებულია: ზაფხულისთვის

განგარიშების მოდული: "OHД-86"

საანგარიშო მუდმივები: E1= 0.01, E2=0.01, E3=0.01, S=999999.99 კვ.კმ.

მეტეოროლოგიური პარამეტრები

ყველაზე ცხელი თვის ჰაერის საშუალო ტემპერატურა	26.8° C
ყველაზე ცივი თვის ჰაერის საშუალო ტემპერატურა	4.5° C
ატმოსფეროს სტრატოფიკაციის ტემპერატურაზე დამოკიდებული კოეფიციენტი, A	200
ქარის მაქსიმალური სიჩქარე მოცემული ტერიტორიისთვის (გადამეტების განმეორებადობა 5%-ის ფარგლებში)	13 მ/წმ

საწარმოს სტრუქტურა (მოედნები, საამქრო)

ნომერი	მოედნის (საამქროს) დასახელება
--------	-------------------------------

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი -სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

გაფრქვევის წყაროთა პარამეტრები

აღრიცხვა:

- "%" - წყარო გათვალისწინებულია ფონის გამორიცხვით;
 - "+" - წყარო გათვალისწინებულია ფონის გამორიცხვის გარეშე;
 - "-" - წყარო არ არის გათვალისწინებული და მისი წველილი არაა შეტანილი ფონში.
- ნიშნულების არარსებობის შემთხვევაში წყარო არ ითვლება.

წყაროთა ტიპები:

- 1 - წერტილოვანი;
- 2 - წრფივი;
- 3 - არარგანბნებული;
- 4 - წერტილოვანი წყაროების ერთობლიობა, გაერთიანებული ერთ სიბრტყულად გათვლისთვის;
- 5 - არარგანბნებული, დროში ცვლადი გაფრქვევის სიმძლავრით;
- 6 - წერტილოვანი, ქოლგისებური ან ჰორიზონტალური გაფრქვევით;
- 7 - ქოლგისებური ან ჰორიზონტალური გაფრქვევის წერტილოვანი წყაროების ერთობლიობა;
- 8 - ავტომაგისტრალი.

აღრიცხვა	მოედ. №	საამქ. №	წყაროს №	წყაროს დასახელება	ვარი-ანტი	ტიპი	სიმაღლ. წყაროს (მ)	დიამეტრი (მ)	Объем ГВС (куб.м/წმ)	Скорость ГВС (მ/წმ)	აირ-ჰაეროვანი ნარევის ტემპერატ. (°C)	რელიეფის კოეფ.	კოორდ. X1-ოც. (მ)	კოორდ. Y1-ოც. (მ)	კოორდ. X2-ოც. (მ)	კოორდ. Y2-ოც. (მ)	წყაროს სიგანე (მ)
+	0	0	1	მონაკვეთი 1	1	8	2,0	0,00	0	0,00000	0	1,0	0,0	0,0	201,0	-442,0	15,00
ნივთ. კოდი				ნივთიერება	გაფრქვევა (გ/წმ)	გაფრქვევა (ტ/წლ)	F	ზაფხ.: Cm/ზღვ	Xm	Um	ზამთ.: Cm/ზღვ	Xm	Um				
0301				აზოტის (IV) ოქსიდი (აზოტის დიოქსიდი)	0.1390000	0,0000000	1	24,823	11,4	0,5	24,823	11,4	0,5				
0304				აზოტის (II) ოქსიდი (აზოტის ოქსიდი)	0.0230000	0,0000000	1	2,054	11,4	0,5	2,054	11,4	0,5				
0328				შავი ნახშირბადი (ჰვარტლი)	0.0040000	0,0000000	1	0,952	11,4	0,5	0,952	11,4	0,5				
0330				გოგირდის დიოქსიდი	0.0009000	0,0000000	1	0,064	11,4	0,5	0,064	11,4	0,5				
0337				ნახშირბადის ოქსიდი	0.2000000	0,0000000	1	1,429	11,4	0,5	1,429	11,4	0,5				
0703				ბენზ(ა)პირენი (3,4-ბენზპირენი)	3.000000e-8	0,0000000	1	0,107	11,4	0,5	0,107	11,4	0,5				
1325				ფორმალდეჰიდი	0.0003000	0,0000000	1	0,306	11,4	0,5	0,306	11,4	0,5				
2704				ბენზინის ფრაქცია	0.0325000	0,0000000	1	0,232	11,4	0,5	0,232	11,4	0,5				
2732				ნავთის ფრაქცია	0.0400000	0,0000000	1	1,191	11,4	0,5	1,191	11,4	0,5				
+	0	0	2	მონაკვეთი 2	1	8	2,0	0,00	0	0,00000	0	1,0	201,0	-449,0	252,0	-951,0	15,00
ნივთ. კოდი				ნივთიერება	გაფრქვევა (გ/წმ)	გაფრქვევა (ტ/წლ)	F	ზაფხ.: Cm/ზღვ	Xm	Um	ზამთ.: Cm/ზღვ	Xm	Um				
0301				აზოტის (IV) ოქსიდი (აზოტის დიოქსიდი)	0.1390000	0,0000000	1	24,823	11,4	0,5	24,823	11,4	0,5				
0304				აზოტის (II) ოქსიდი (აზოტის ოქსიდი)	0.0230000	0,0000000	1	2,054	11,4	0,5	2,054	11,4	0,5				
0328				შავი ნახშირბადი (ჰვარტლი)	0.0040000	0,0000000	1	0,952	11,4	0,5	0,952	11,4	0,5				
0330				გოგირდის დიოქსიდი	0.0009000	0,0000000	1	0,064	11,4	0,5	0,064	11,4	0,5				
0337				ნახშირბადის ოქსიდი	0.2000000	0,0000000	1	1,429	11,4	0,5	1,429	11,4	0,5				
0703				ბენზ(ა)პირენი (3,4-ბენზპირენი)	3.000000e-8	0,0000000	1	0,107	11,4	0,5	0,107	11,4	0,5				
1325				ფორმალდეჰიდი	0.0003000	0,0000000	1	0,306	11,4	0,5	0,306	11,4	0,5				
2704				ბენზინის ფრაქცია	0.0325000	0,0000000	1	0,232	11,4	0,5	0,232	11,4	0,5				
2732				ნავთის ფრაქცია	0.0400000	0,0000000	1	1,191	11,4	0,5	1,191	11,4	0,5				
+	0	0	3	მონაკვეთი 3	1	8	2,0	0,00	0	0,00000	0	1,0	253,0	-951,0	168,0	-1429,0	15,00
ნივთ. კოდი				ნივთიერება	გაფრქვევა (გ/წმ)	გაფრქვევა (ტ/წლ)	F	ზაფხ.: Cm/ზღვ	Xm	Um	ზამთ.: Cm/ზღვ	Xm	Um				
0301				აზოტის (IV) ოქსიდი (აზოტის დიოქსიდი)	0.1390000	0,0000000	1	24,823	11,4	0,5	24,823	11,4	0,5				
0304				აზოტის (II) ოქსიდი (აზოტის ოქსიდი)	0.0230000	0,0000000	1	2,054	11,4	0,5	2,054	11,4	0,5				
0328				შავი ნახშირბადი (ჰვარტლი)	0.0040000	0,0000000	1	0,952	11,4	0,5	0,952	11,4	0,5				
0330				გოგირდის დიოქსიდი	0.0009000	0,0000000	1	0,064	11,4	0,5	0,064	11,4	0,5				

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

0337	ნახშირბადის ოქსიდი	0.2000000	0,0000000	1	1,429	11,4	0,5	1,429	11,4	0,5
0703	ბენზ(ა)პირენი (3,4-ბენზპირენი)	3.000000e-8	0,0000000	1	0,107	11,4	0,5	0,107	11,4	0,5
1325	ფორმალდეჰიდი	0.0003000	0,0000000	1	0,306	11,4	0,5	0,306	11,4	0,5
2704	ბენზინის ფრაქცია	0.0325000	0,0000000	1	0,232	11,4	0,5	0,232	11,4	0,5
2732	ნავთის ფრაქცია	0.0400000	0,0000000	1	1,191	11,4	0,5	1,191	11,4	0,5

ემისიები წყაროებიდან ნივთიერებების მიხედვით

აღრიცხვა:

"%" - წყარო გათვალისწინებულია ფონის გამორიცხვით;

"+" - წყარო გათვალისწინებულია ფონის გამორიცხვის გარეშე;

"-" - წყარო არ არის გათვალისწინებული და მისი წვლილი არაა

შეტანილი ფონში.

ნიშნულების არარსებობის შემტხვევაში წყარო არ ითვლება.

(-) ნიშნით აღნიშნული ან აღუნიშნავი () წყაროები საერთო ჯამში გათვალისწინებული არ არის

წყაროთა ტიპები:

1 - წერტილოვანი;

2 - წრფივი;

3 - არაორგანიზებული;

4 - წერტილოვანი წყაროების ერთობლიობა, გაერთიანებული ერთ სიბრტყულად გათვლისთვის;

5 - არაორგანიზებული, დროში ცვლადი გაფრქვევის სიმძლავრით;

6 - წერტილოვანი, ქოლგისებური ან ჰორიზონტალური გაფრქვევით;

7 - ქოლგისებური ან ჰორიზონტალური გაფრქვევის წერტილოვანი წყაროების ერთობლიობა;

8 - ავტომაგისტრალი.

ნივთიერება: 0301 აზოტის (IV) ოქსიდი (აზოტის დიოქსიდი)

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	აღრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზდვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზდვ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0.1390000	1	24,8230	11,40	0,5000	24,8230	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.1390000	1	24,8230	11,40	0,5000	24,8230	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.1390000	1	24,8230	11,40	0,5000	24,8230	11,40	0,5000
სულ:					0.4170000		74,4690			74,4690		

ნივთიერება: 0304 აზოტის (II) ოქსიდი (აზოტის ოქსიდი)

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	აღრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზდვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზდვ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0.0230000	1	2,0537	11,40	0,5000	2,0537	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.0230000	1	2,0537	11,40	0,5000	2,0537	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.0230000	1	2,0537	11,40	0,5000	2,0537	11,40	0,5000
სულ:					0.0690000		6,1611			6,1611		

ნივთიერება: 0328 შავი ნახშირბადი (ქვარტლი)

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	აღრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზდვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზდვ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0.0040000	1	0,9524	11,40	0,5000	0,9524	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.0040000	1	0,9524	11,40	0,5000	0,9524	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.0040000	1	0,9524	11,40	0,5000	0,9524	11,40	0,5000

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

სულ:	0.0120000	2,8573	2,8573
------	-----------	--------	--------

ნივთიერება: 0330 გოგირდის დიოქსიდი

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	ალრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0.0009000	1	0,0643	11,40	0,5000	0,0643	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.0009000	1	0,0643	11,40	0,5000	0,0643	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.0009000	1	0,0643	11,40	0,5000	0,0643	11,40	0,5000
სულ:					0.0027000		0,1929			0,1929		

ნივთიერება: 0337 ნახშირბადის ოქსიდი

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	ალრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0.2000000	1	1,4287	11,40	0,5000	1,4287	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.2000000	1	1,4287	11,40	0,5000	1,4287	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.2000000	1	1,4287	11,40	0,5000	1,4287	11,40	0,5000
სულ:					0.6000000		4,2860			4,2860		

ნივთიერება: 0703 ბენზ(ა)პირენი (3,4-ბენზპირენი)

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	ალრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	3.000000e-8	1	0,1071	11,40	0,5000	0,1071	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	3.000000e-8	1	0,1071	11,40	0,5000	0,1071	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	3.000000e-8	1	0,1071	11,40	0,5000	0,1071	11,40	0,5000
სულ:					9.000000e-8		0,3214			0,3214		

ნივთიერება: 1325 ფორმალდეჰიდი

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	ალრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0.0003000	1	0,3061	11,40	0,5000	0,3061	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.0003000	1	0,3061	11,40	0,5000	0,3061	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.0003000	1	0,3061	11,40	0,5000	0,3061	11,40	0,5000
სულ:					0.0009000		0,9184			0,9184		

ნივთიერება: 2704 ბენზინის ფრაქცია

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	ალრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზღვ	Xm	Um (მ/წმ)

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი -სარგის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

0	0	1	8	+	0.0325000	1	0,2322	11,40	0,5000	0,2322	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.0325000	1	0,2322	11,40	0,5000	0,2322	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.0325000	1	0,2322	11,40	0,5000	0,2322	11,40	0,5000
სულ:					0.0975000		0,6965			0,6965		

ნივთიერება: 2732 ნავთის ფრაქცია

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	აღრიცხვა	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
							Cm/ზდკ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზდკ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0.0400000	1	1,1906	11,40	0,5000	1,1906	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0.0400000	1	1,1906	11,40	0,5000	1,1906	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0.0400000	1	1,1906	11,40	0,5000	1,1906	11,40	0,5000
სულ:					0.1200000		3,5717			3,5717		

წყაროების გაფრქვევა ჯამური ზემოქმედების ჯგუფების მიხედვით

აღრიცხვა:

"%" - წყარო გათვალისწინებულია ფონის გამორიცხვით;

"+" - წყარო გათვალისწინებულია ფონის გამორიცხვის გარეშე;

"-" - წყარო არ არის გათვალისწინებული და მისი წვლილი არაა შეტანილი ფონში.

ნიმუშების არარსებობის შემტხვევაში წყარო არ ითვლება.

(-) ნიშნით აღნიშნული ან აღუნიშნავი () წყაროები საერთო ჯამში გათვალისწინებული არ არის

წყაროთა ტიპები:

1 - წერტილოვანი;

2 - წრფივი;

3 - არაორგანიზებული;

4 - წერტილოვანი წყაროების ერთობლიობა, გაერთიანებული ერთ სიბრტყულად გათვლისთვის;

5 - არაორგანიზებული, დროში ცვლადი გაფრქვევის სიმძლავრით;

6 - წერტილოვანი, ქოლგისებური ან ჰორიზონტალური გაფრქვევით;

7 - ქოლგისებური ან ჰორიზონტალური გაფრქვევის წერტილოვანი წყაროების ერთობლიობა;

8 - ავტომაგისტრალი.

ჯამური ზემოქმედების ჯგუფი: 6009

№ მოედ.	№ საამქ.	№ წყაროს	ტიპი	აღრიცხვა	კოდი B-Ba	გაფრქვევა (გ/წმ)	F	ზაფხ.			ზამთ.		
								Cm/ზდკ	Xm	Um (მ/წმ)	Cm/ზდკ	Xm	Um (მ/წმ)
0	0	1	8	+	0301	0.1390000	1	24,8230	11,40	0,5000	24,8230	11,40	0,5000
0	0	1	8	+	0330	0.0009000	1	0,0643	11,40	0,5000	0,0643	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0301	0.1390000	1	24,8230	11,40	0,5000	24,8230	11,40	0,5000
0	0	2	8	+	0330	0.0009000	1	0,0643	11,40	0,5000	0,0643	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0301	0.1390000	1	24,8230	11,40	0,5000	24,8230	11,40	0,5000
0	0	3	8	+	0330	0.0009000	1	0,0643	11,40	0,5000	0,0643	11,40	0,5000
სულ:						0.4197000		74,6618			74,6618		

გაანგარიშება შესრულდა ნივთიერებათა მიხედვით (ჯამური ზემოქმედების ჯგუფების მიხედვით)

კოდი	ნივთიერება	ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაცია	*ზდკ-ს შესწორების	ფონური კონცენტრ.
------	------------	---------------------------------	-------------------	------------------

		ტიპი	საცნობარო მნიშვნელობა	ანგარიშში გამოყენებ.	კოეფიციენტი /საორ. უსაფრ. ზემოქ. დონე	აღრიცხვა	ინტერპ.
						ვა	
0301	აზოტის (IV) ოქსიდი (აზოტის დიოქსიდი)	მაქს. ერთ.	0.2000000	0.2000000	1	არა	არა
0304	აზოტის (II) ოქსიდი (აზოტის ოქსიდი)	მაქს. ერთ.	0.4000000	0.4000000	1	არა	არა
0328	შავი ნახშირბადი (ჭვარტლი)	მაქს. ერთ.	0.1500000	0.1500000	1	არა	არა
0330	გოგირდის დიოქსიდი	მაქს. ერთ.	0.5000000	0.5000000	1	არა	არა
0337	ნახშირბადის ოქსიდი	მაქს. ერთ.	5.0000000	5.0000000	1	არა	არა
0703	ბენზ(ა)პირენი (3,4-ბენზპირენი)	ზღვ საშ. დ/დ	0.0000010	0.0000100	1	არა	არა
1325	ფორმალდეჰიდი	მაქს. ერთ.	0.0350000	0.0350000	1	არა	არა
2704	ბენზინის ფრაქცია	მაქს. ერთ.	5.0000000	5.0000000	1	არა	არა
2732	ნავთის ფრაქცია	საორ. უსაფრ. ზემოქ. დონე	1.2000000	1.2000000	1	არა	არა
6009	არასრული ჯამური ზემოქმედების ჯგუფი, კოეფიციენტი "1.6": ჯამური ზემოქმედების ჯგუფი (2) 301 330	ჯგუფი	-	-	1	არა	არა

*გამოყენება განსაკუთრებული ნორმატიული მოთხოვნების გამოყენების საჭიროების შემთხვევაში. პარამეტრის "მესწორების კოეფიციენტი/საორ. უსაფრ. ზემოქ. დონე", მნიშვნელობის ცვლილების შემთხვევაში, რომელის სტანდარტული მნიშვნელობა 1-ია, მაქსიმალური კონცენტრაციის გაანგარიშებული სიდიდეები შედარებული უნდა იქნას არა კოეფიციენტის მნიშვნელობას, არამედ 1-ს.

საანგარიშო მეტეოპარამეტრების გადარჩევა
ავტომატური გადარჩევა

ქარის სიჩქარეთა გადარჩევა სრულდება ავტომატურად

ქარის მიმართულება

სექტორის დასაწისი	სექტორის დასასრული	ქარის გადარჩევის ბიჯი
0	360	1

საანგარიშო არეალი

საანგარიშო მოედნები

№	ტიპი	მოედნის სრული აღწერა				სიგანე (მ)	ბიჯი (მ)		სიმაღლ. (მ)	კომენტარი
		შუა წერტილის კოორდინატები, I მხარე (მ)		შუა წერტილის კოორდინატები, II მხარე (მ)			X	Y		
		X	Y	X	Y				X	Y
1	მოცემული	-500	-700	700	-700	3000	50	50	2	

საანგარიშო წერტილები

№	წერტილის კოორდინატები (მ)		სიმაღლ. (მ)	წერტილ. ტიპი	კომენტარი
	X	Y			
4	-69,00	488,00	2	500 მ-ნი ზონის საზღვარზე	ჩრდ
5	756,00	-560,00	2	500 მ-ნი ზონის საზღვარზე	აღმ
6	193,00	-1938,00	2	500 მ-ნი ზონის საზღვარზე	სამხრ
7	-276,00	-708,00	2	500 მ-ნი ზონის საზღვარზე	დას
1	86,00	-475,00	2	წერტილი დასახლებული ზონის საზღვარზე	
2	363,00	-676,00	2	წერტილი დასახლებული ზონის საზღვარზე	
3	139,00	-736,00	2	წერტილი დასახლებული ზონის საზღვარზე	

გაანგარიშების შედეგები ნივთიერებების მიხედვით
(საანგარიშო წერტილები)

წერტილთა ტიპები:

- 0 - მომხმარებლის საანგარიშო წერტილი
- 1 - წერტილი დაცვის ზონის საზღვარზე
- 2 - წერტილი საწარმო ზონის საზღვარზე
- 3 - წერტილი სანიტარულ-დაცვითი ზონის საზღვარზე

4 - წერტილი დასახლებული ზონის საზღვარზე
5 - განაშენიანების საზღვარზე

№	კოორდ X(მ)	კოორდ Y(მ)	სიმაღლ. (მ)	კონცენტრ. (ზდკ-ს წილი)	ქარის მიმართ.	ქარის სიჩქ.	ფონი (ზდკ-ს წილი)	ფონი გამორი- ცხვამდე	წერტილ. ტიპი
---	---------------	---------------	----------------	------------------------------	------------------	-------------	-------------------------	----------------------------	-----------------

ნივთიერება: 0301 აზოტის (IV) ოქსიდი (აზოტის დიოქსიდი)

2	363	-676	2	0.45	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	0.45	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	0.40	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	0.34	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	0.33	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	0.18	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	0.16	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 0304 აზოტის (II) ოქსიდი (აზოტის ოქსიდი)

2	363	-676	2	0.04	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	0.04	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	0.03	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	0.03	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	0.03	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	0.01	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	0.01	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 0328 შავი ნახშირბადი (ჭვარტლი)

2	363	-676	2	0.02	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	0.02	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	0.02	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	0.01	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	0.01	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	6.7e-3	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	6.2e-3	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 0330 გოგირდის დიოქსიდი

2	363	-676	2	1.2e-3	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	1.2e-3	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	1.0e-3	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	8.7e-4	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	8.6e-4	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	4.5e-4	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	4.2e-4	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 0337 ნახშირბადის ოქსიდი

2	363	-676	2	0.03	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	0.03	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	0.02	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	0.02	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	0.02	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	0.01	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	9.3e-3	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 0703 ბენზ(ა)პირენი (3,4-ბენზპირენი)

2	363	-676	2	1.9e-3	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	1.9e-3	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	1.7e-3	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	1.5e-3	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	1.4e-3	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	7.6e-4	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	7.0e-4	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 1325 ფორმალდეჰიდი

2	363	-676	2	5.5e-3	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	5.5e-3	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	4.9e-3	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	4.2e-3	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	4.1e-3	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	2.2e-3	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	2.0e-3	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 2704 ბენზინის ფრაქცია

2	363	-676	2	4.2e-3	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	4.2e-3	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	3.7e-3	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	3.1e-3	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	3.1e-3	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	1.6e-3	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	1.5e-3	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 2732 ნავთის ფრაქცია

2	363	-676	2	0.02	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	0.02	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	0.02	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	0.02	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	0.02	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	8.4e-3	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	7.8e-3	115	0,50	0.000	0.000	3

ნივთიერება: 6009 ჯამური ზემოქმედების ჯგუფი (2) 301 330

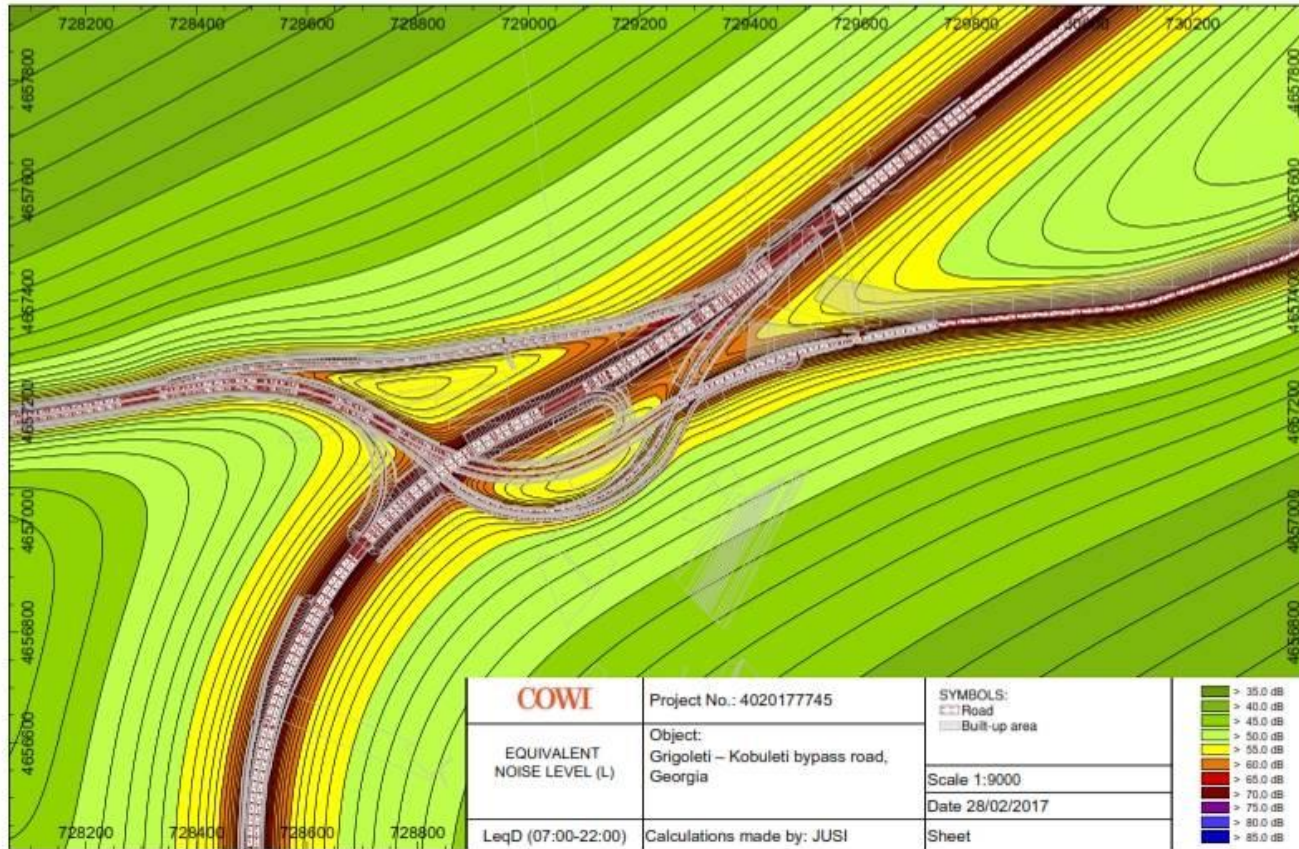
2	363	-676	2	0.28	328	13,00	0.000	0.000	4
3	139	-736	2	0.28	35	0,50	0.000	0.000	4
1	86	-475	2	0.25	145	0,50	0.000	0.000	4
4	-69	488	2	0.21	168	13,00	0.000	0.000	3
6	193	-1938	2	0.21	0	13,00	0.000	0.000	3
5	756	-560	2	0.11	237	0,50	0.000	0.000	3
7	-276	-708	2	0.10	115	0,50	0.000	0.000	3

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

დანართი 4. ხმაურის მოდელირების შედეგები

4.1 პირველი სანიმუშო ხმაურის მოდელირების შედეგები (დღის და ღამის საათებისთვის) - ნახაზები

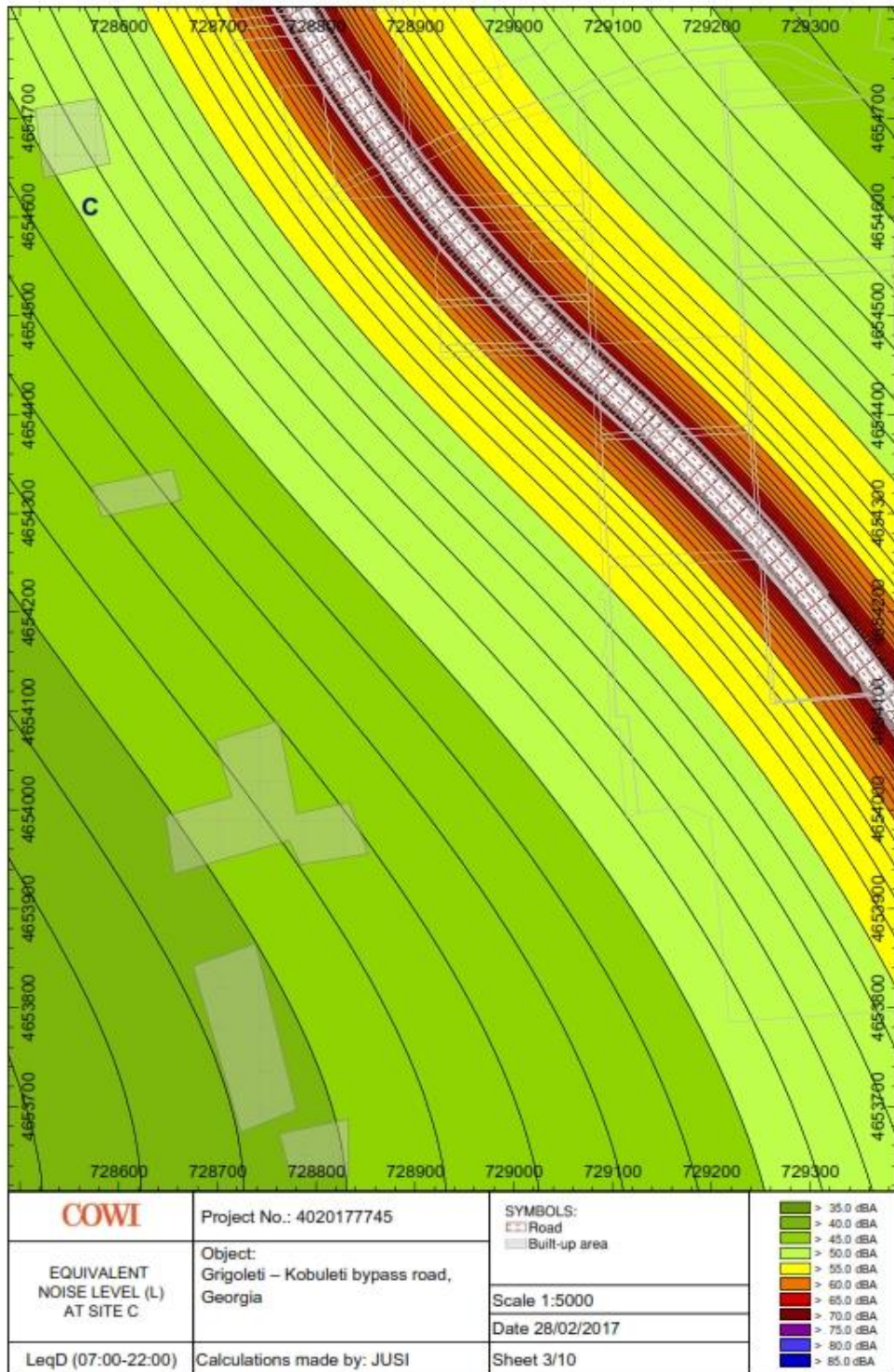

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

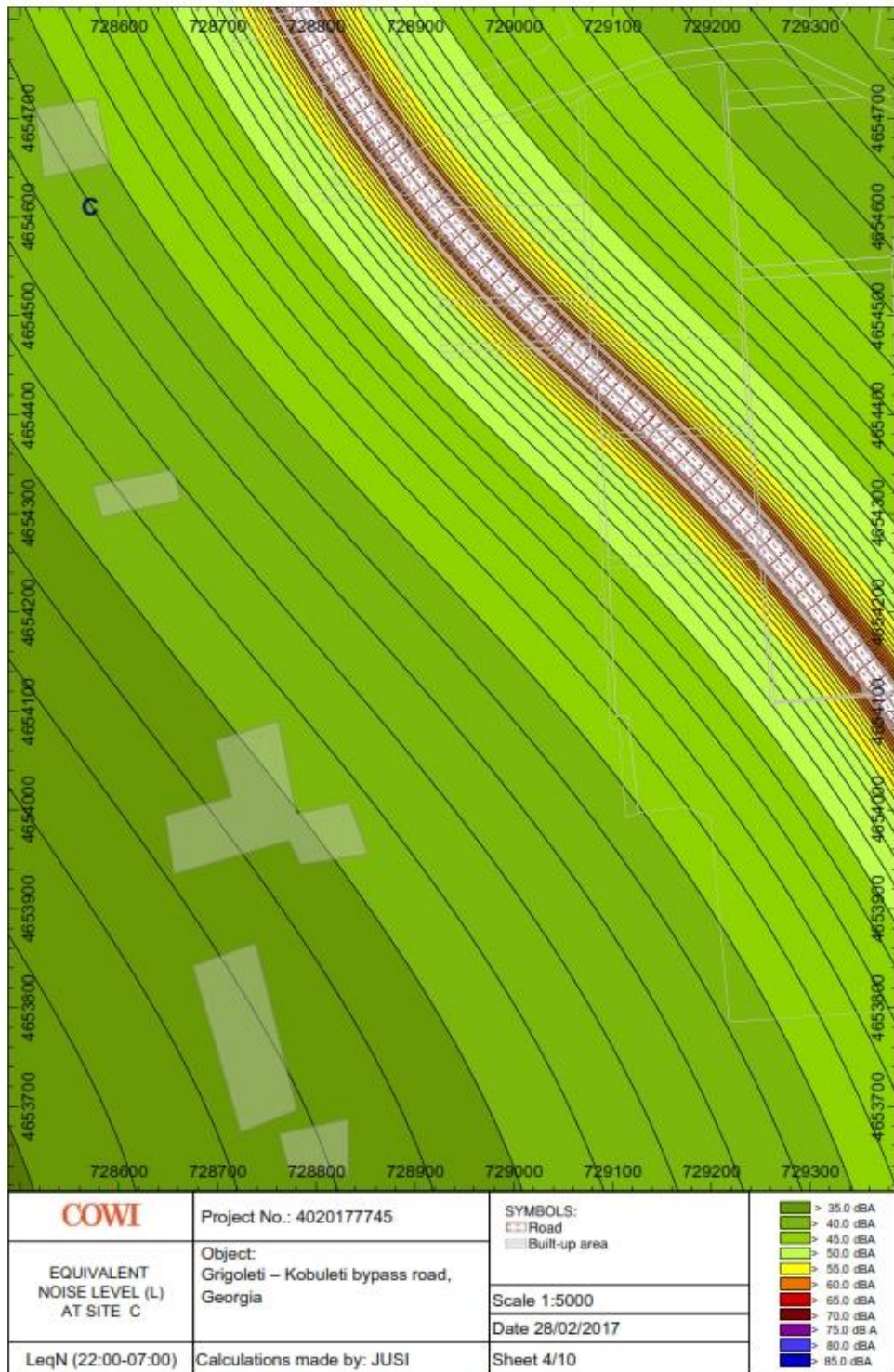

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

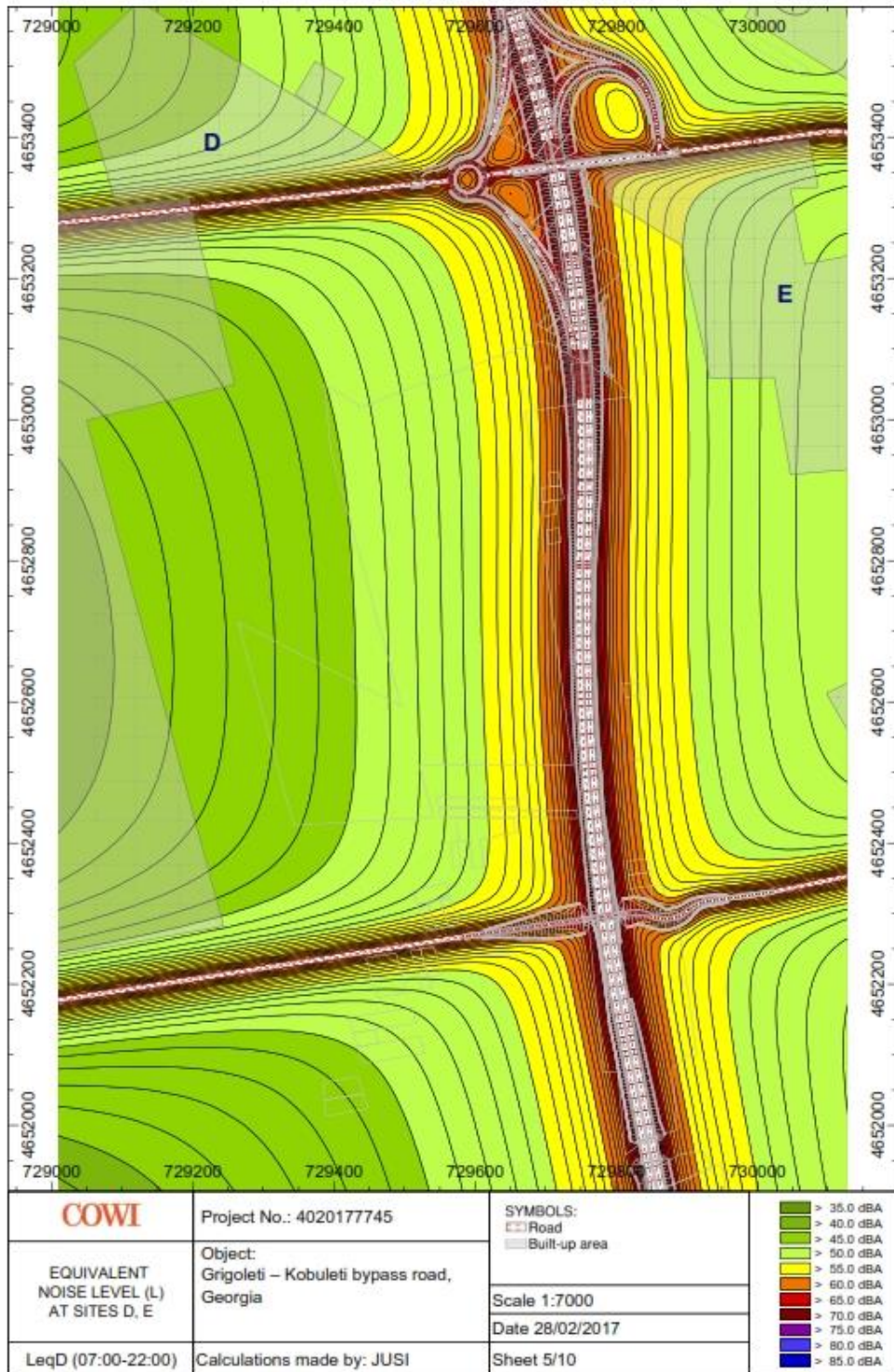

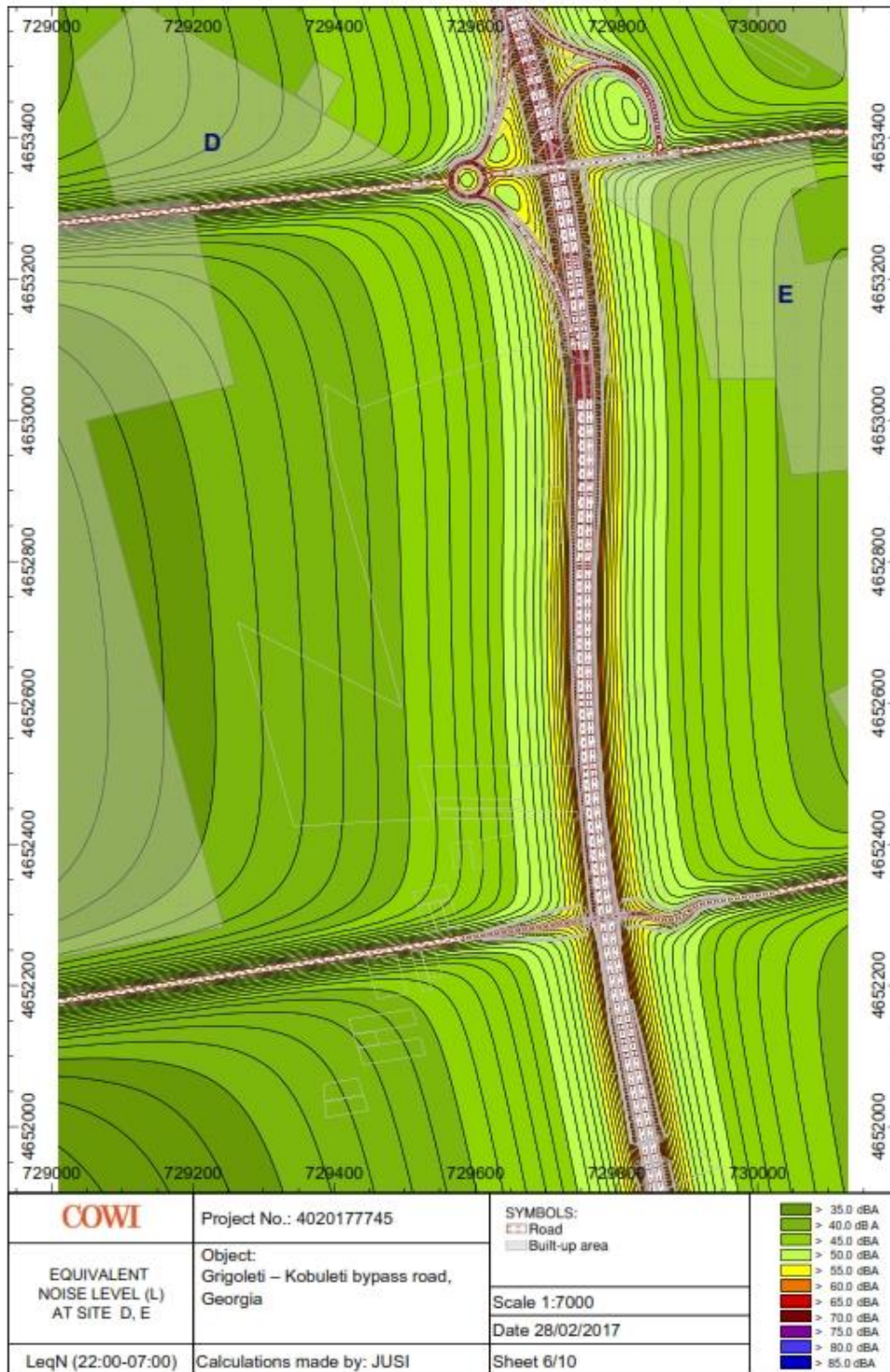
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი -სარფის
 (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

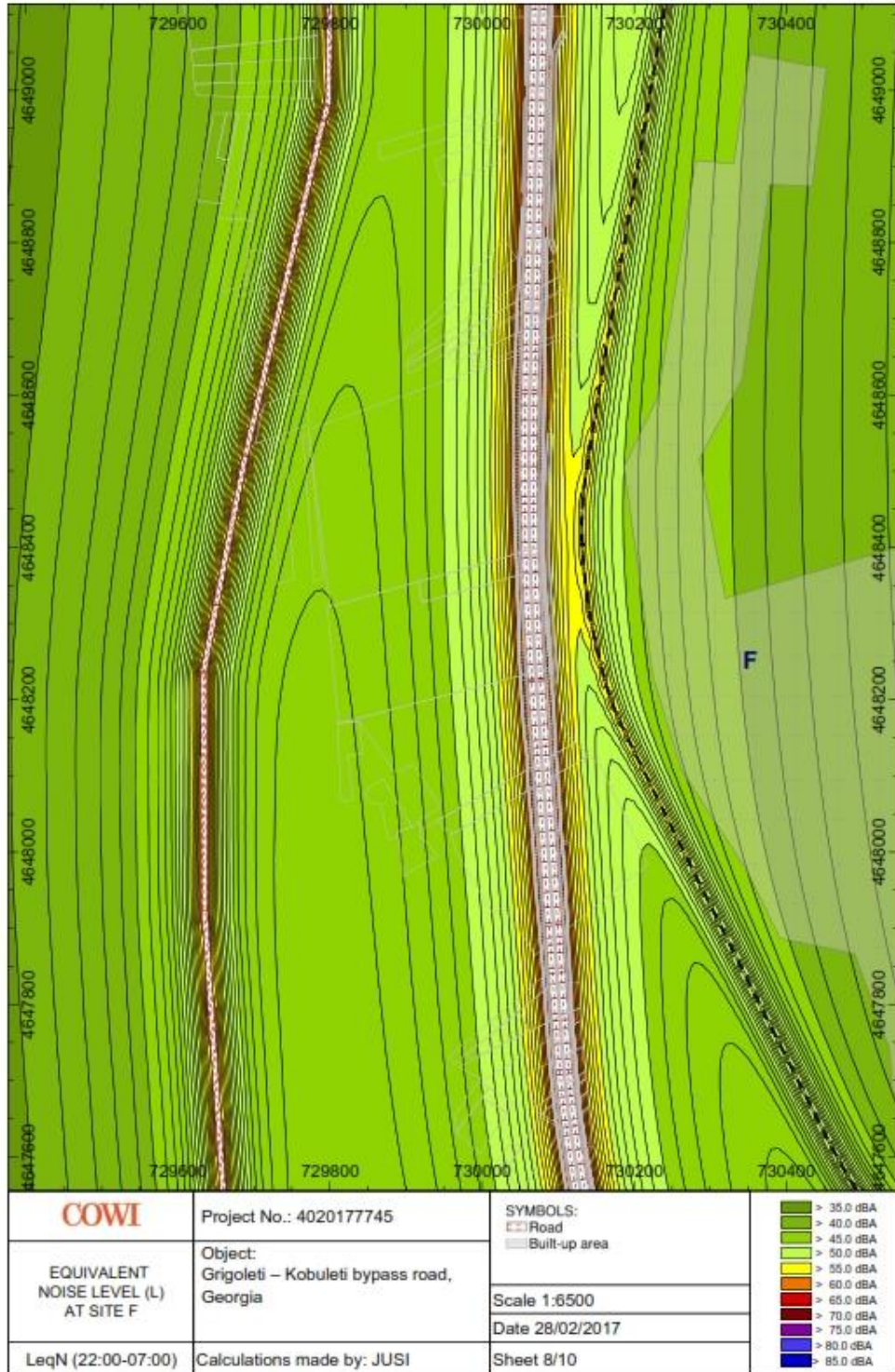
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

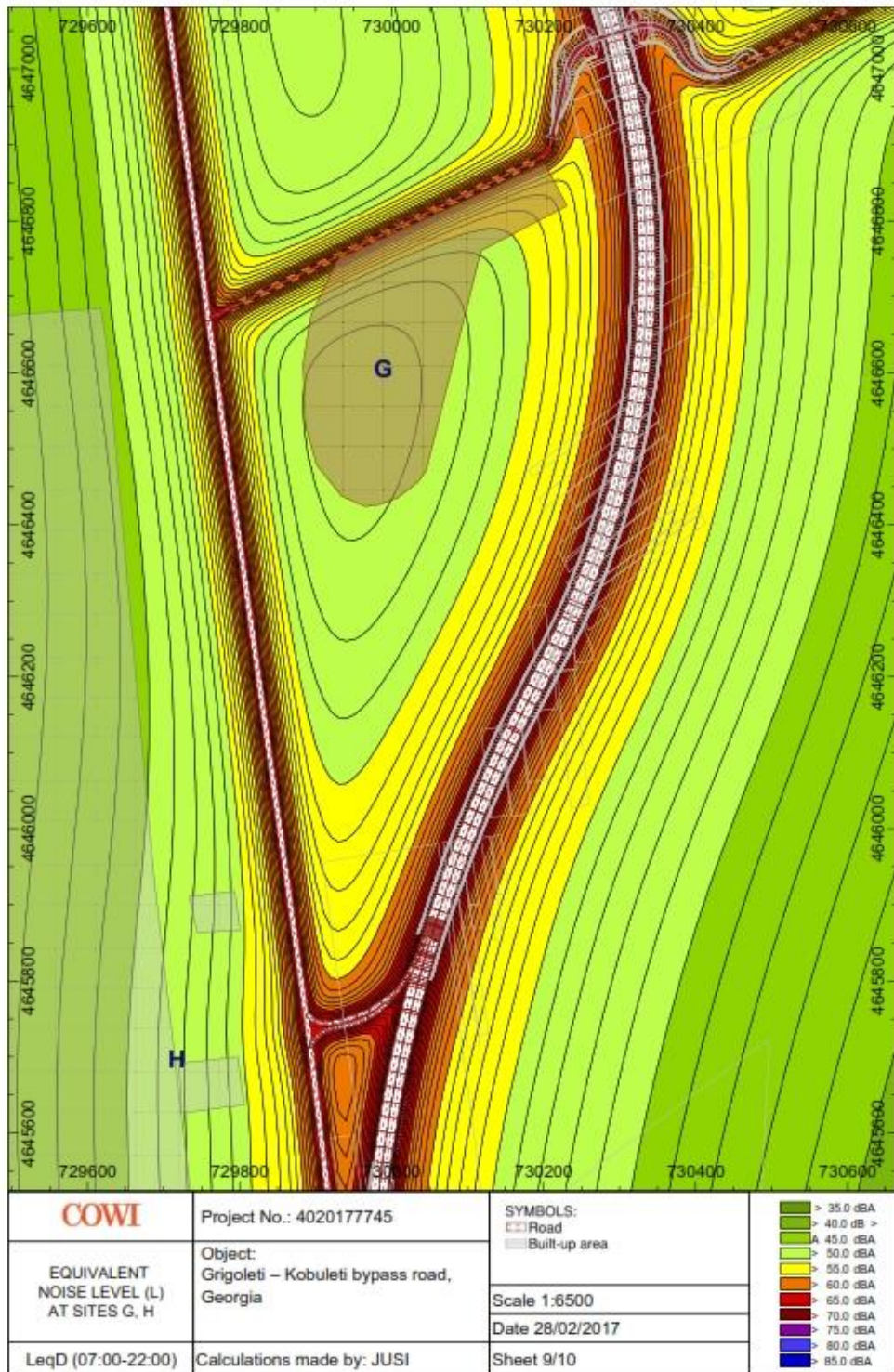
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი -სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

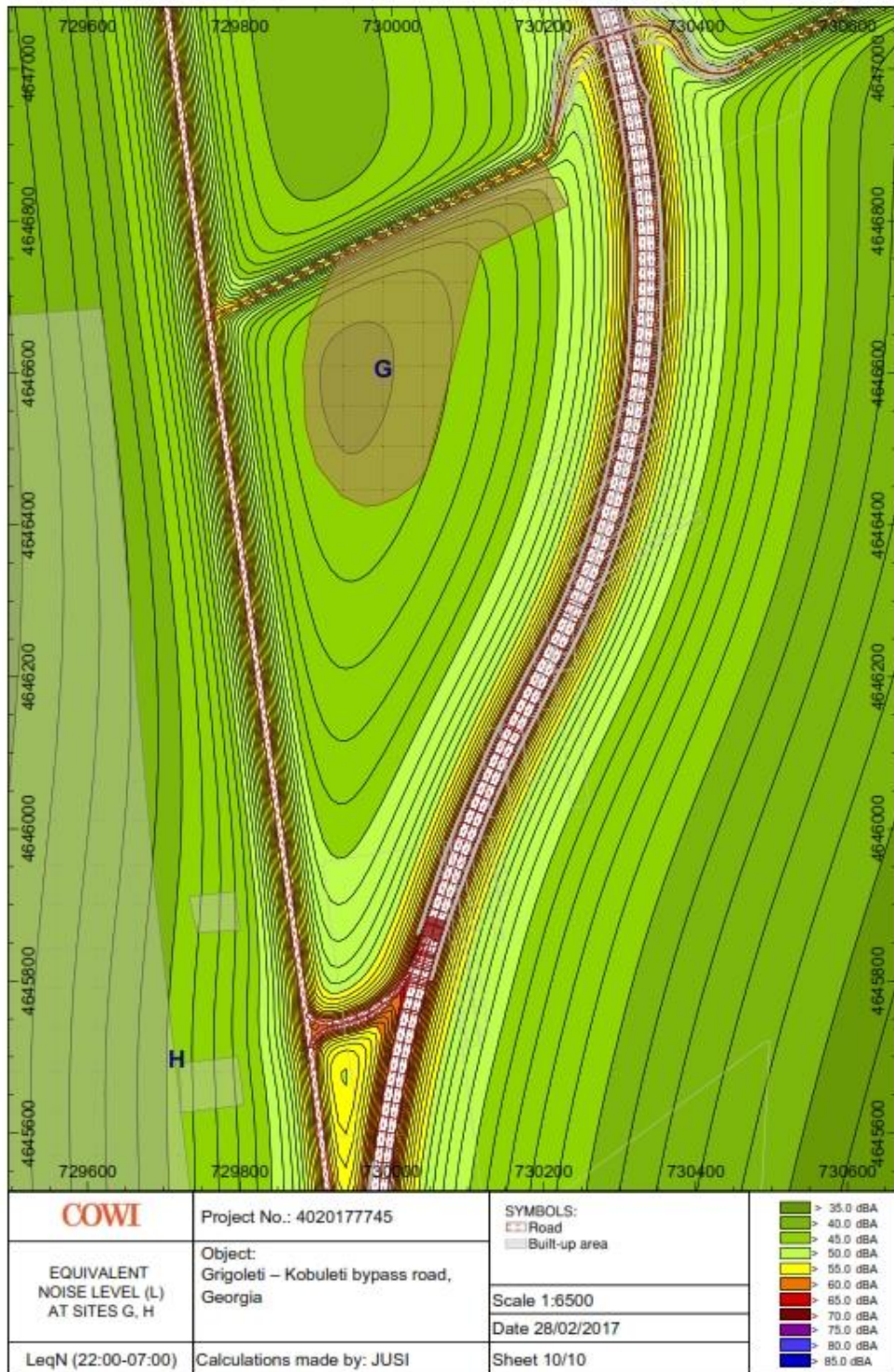
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი -სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

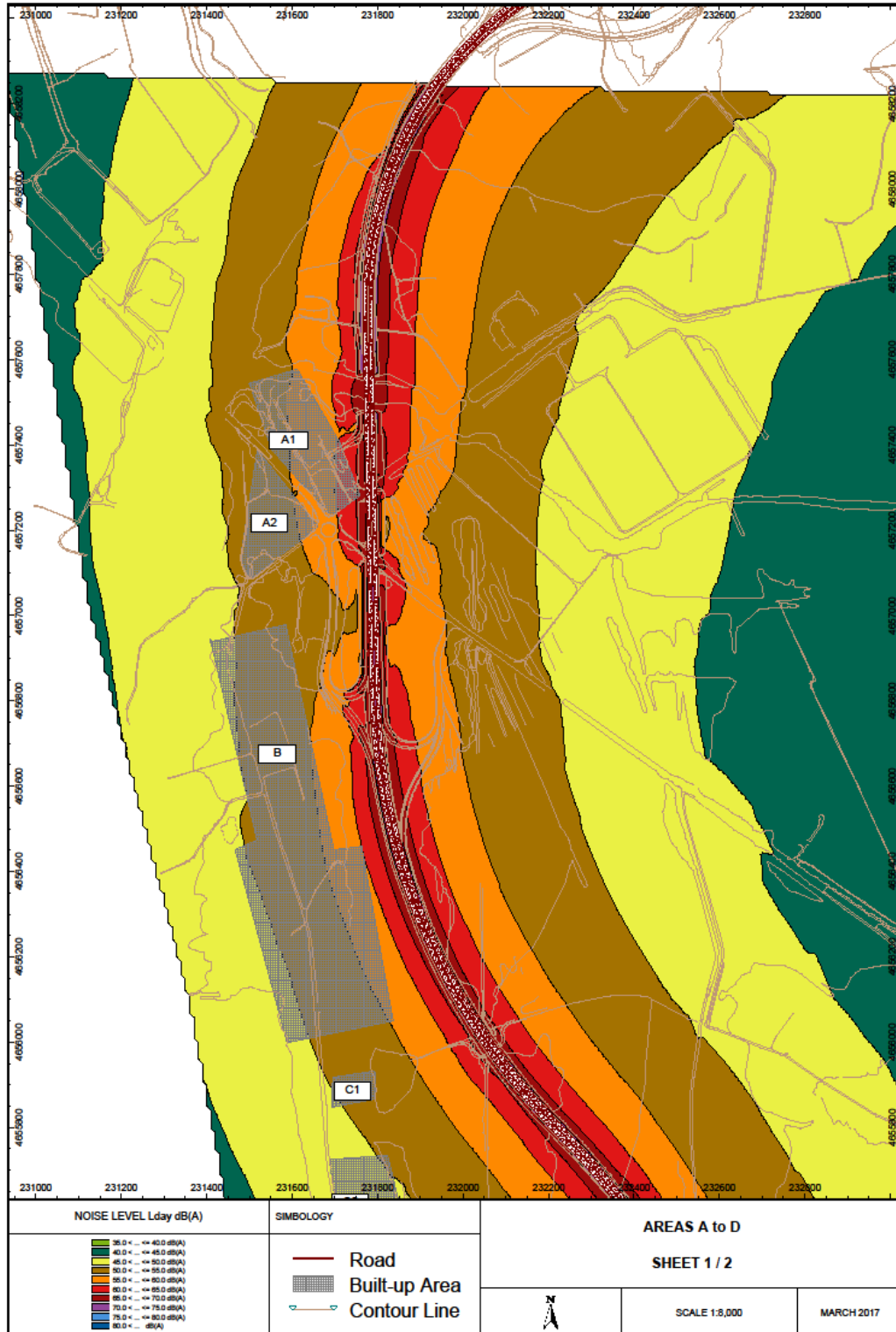
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი -სარფის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

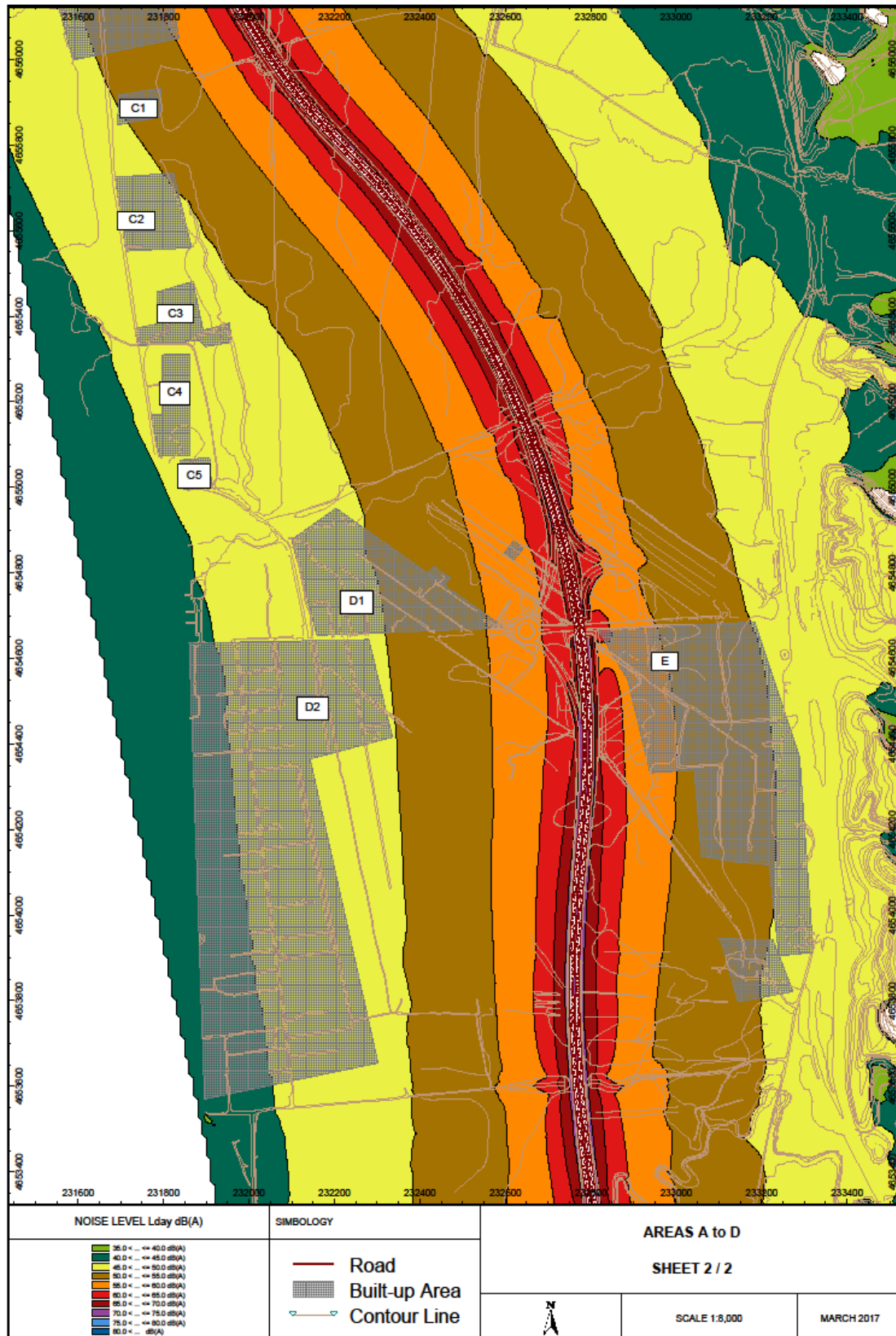
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარვის
(თურქეთის რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

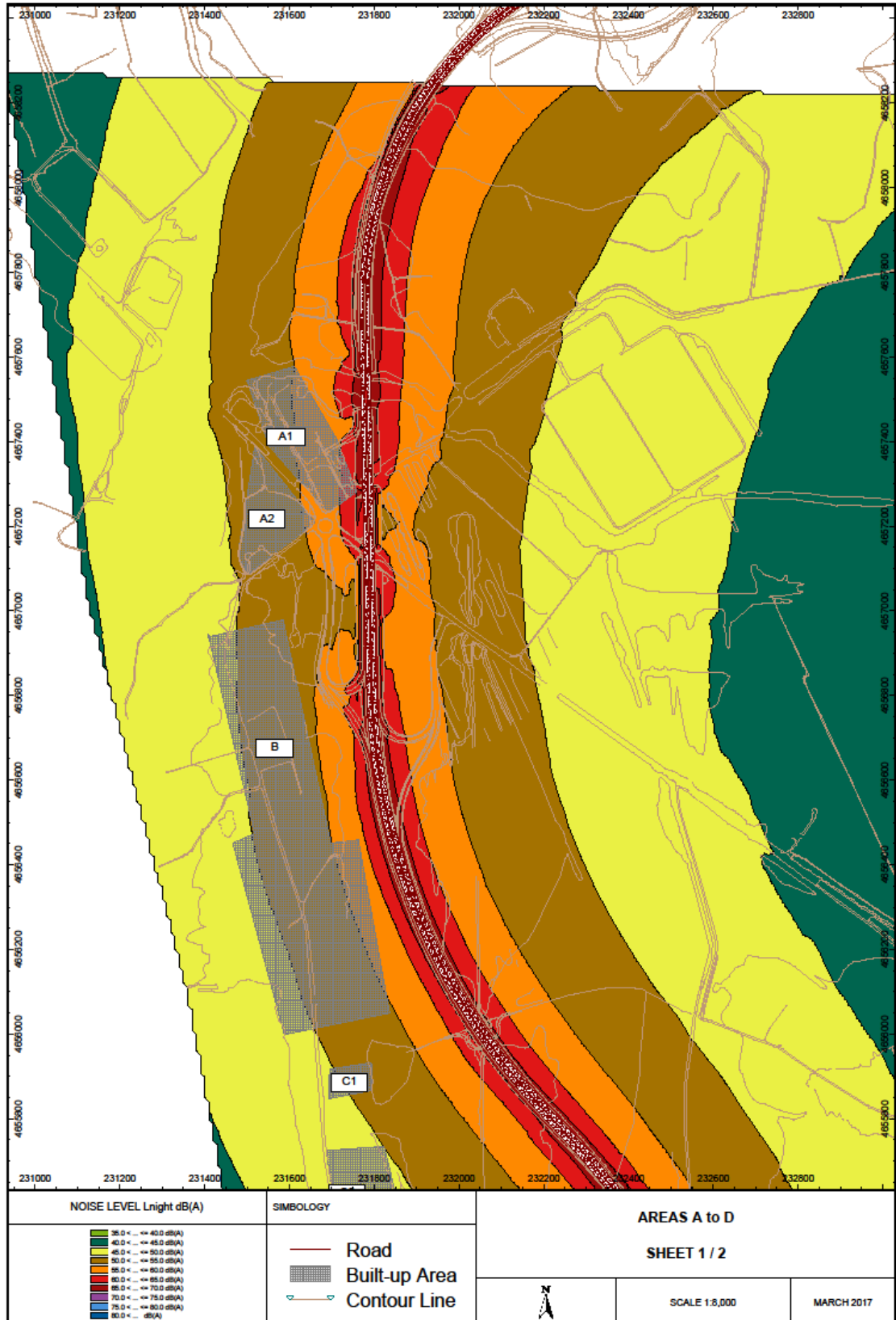
4.2 დეტალური ხმაურის მოდელირების შედეგები ((დღის და ღამის საათებისთვის) - ნახაზები

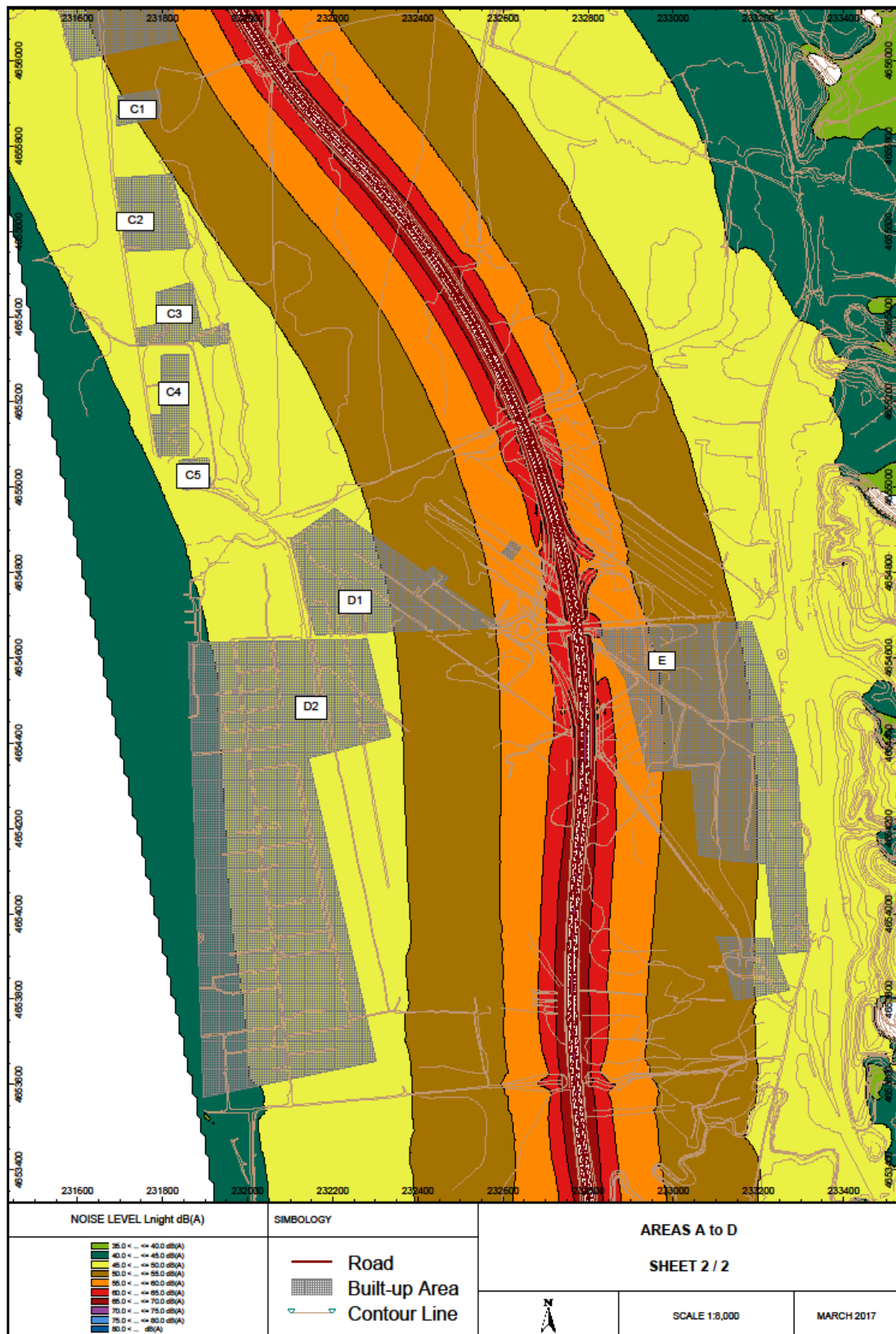
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
 რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
 რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

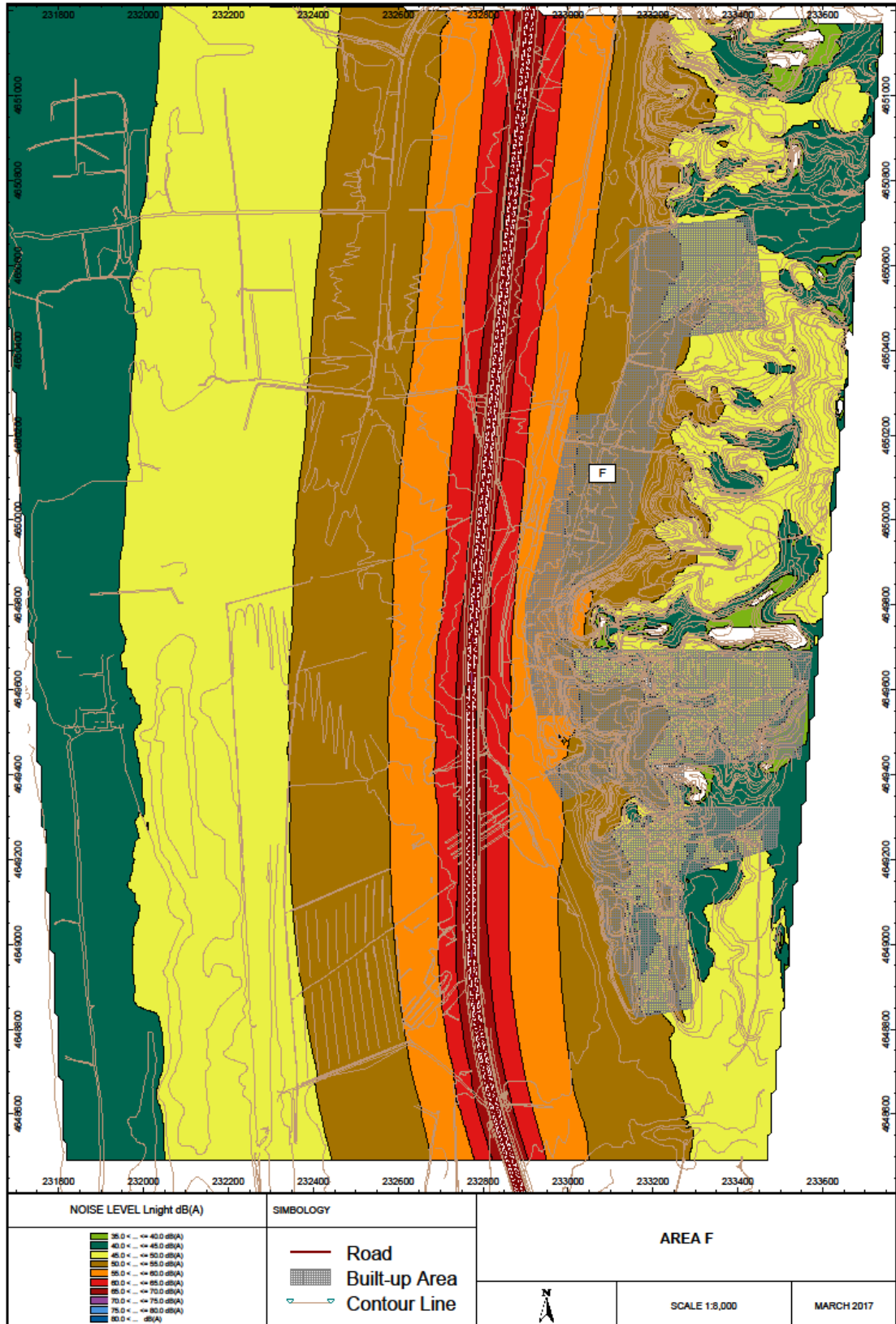
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
 რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

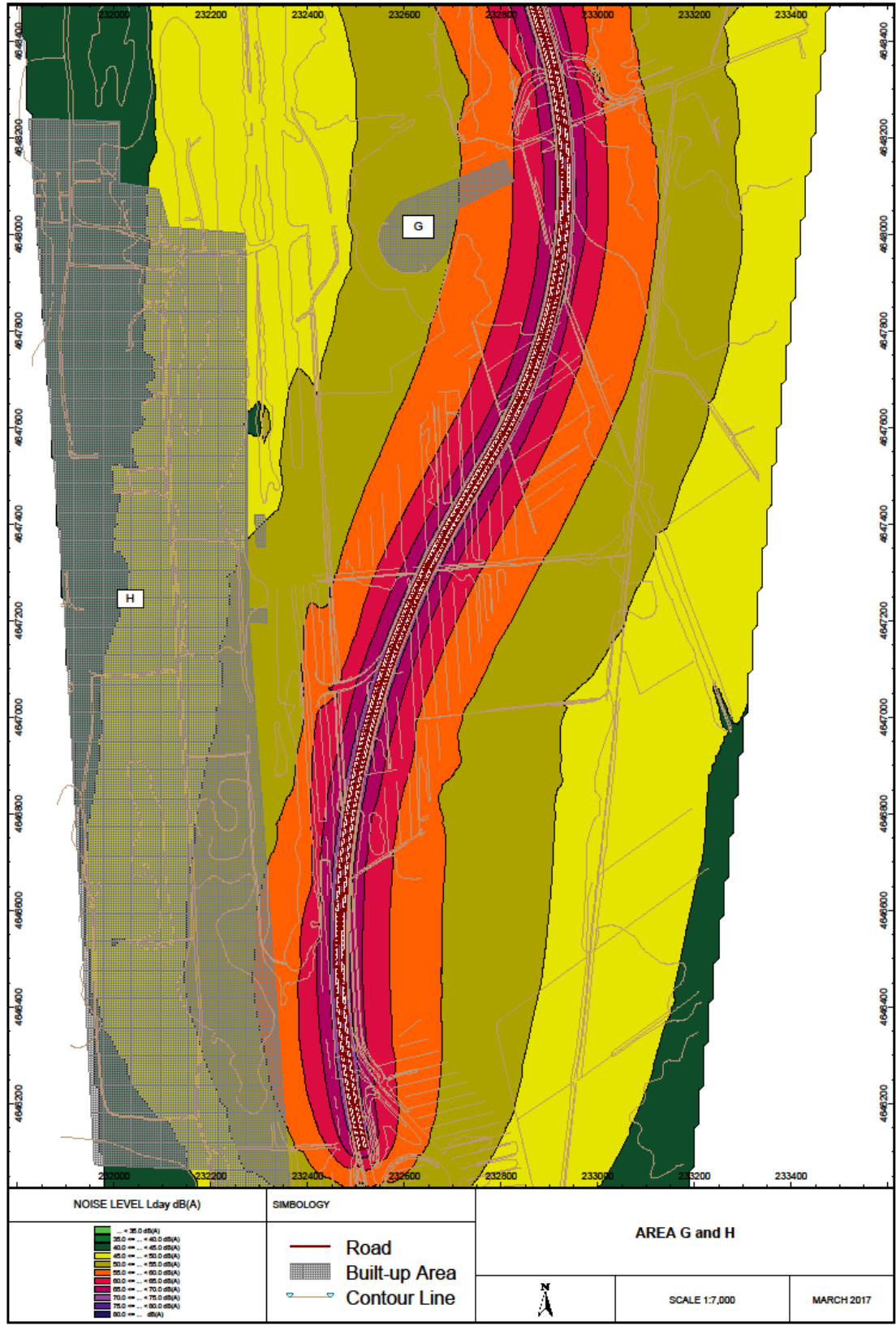
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
 რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

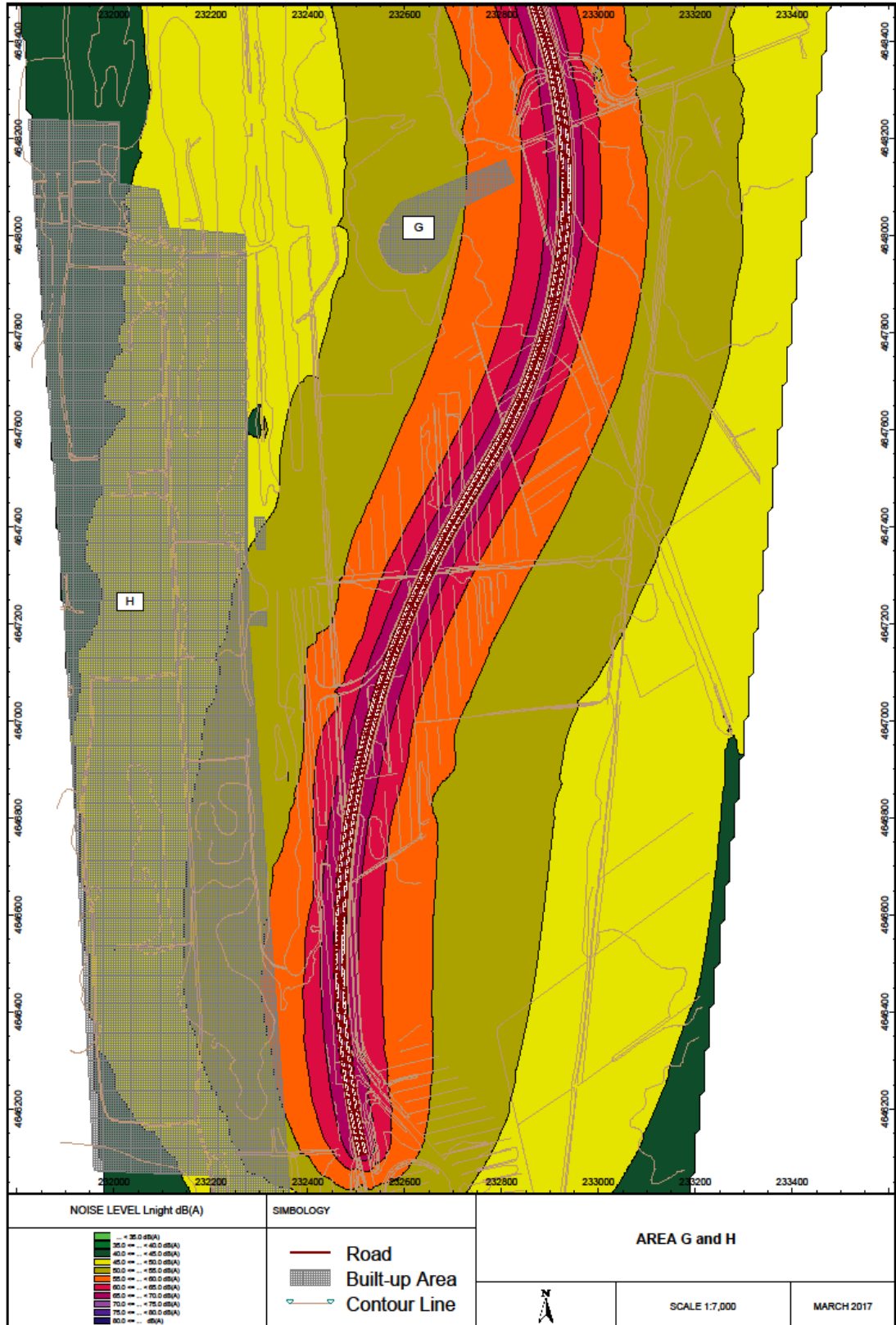
ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
 რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
 რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

ფოთი-გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დეტალური დიზაინი
 საერთაშორისო E-70 სენაკი-ფოთის (შემოვლითი) საავტომობილო გზის მონაკვეთი –სარფის (თურქეთის
 რეპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზა

დანართი 5. არქეოლოგიური აღმოჩენის შემთხვევაში სამოქმედო გეგმა

საკანონმდებლო საფუძველი

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ყველა ვალდებულია დაიცვას ქვეყნის ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობა. საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობაში აღნიშნულია, რომ კულტურული ძეგლისთვის ნებისმიერი განზრახ/უნებლიეთ მიყენებული ზიანი დასჯადია.

სახელმწიფო ქვეყნის ტერიტორიაზე არსებული სიძველეების მფლობელია. ამავე დროს, კონკრეტის (ხელმოწერილის 2000 წელს) შესაბამისად, სახელმწიფო სცნობს ყველა ორთოდოქსულ ტაძარს, მონასტერს (მოქმედს და დახურულს), მათ ტერიტორიას და მათ მიერ დაკავებულ მიწას ეკლესიის საკუთრებად. სახელმწიფო ასევე სცნობს ეკლესიის საკუთრებად მუზეუმებში და საცავებში დაცულ საეკლესიო ობიექტებს, გარდა კერძო კოლექციებში არსებულისა. ეკლესიასთან დადებული შეთანხმების შესაბამისად, სახელმწიფომ უნდა დაადგინოს მუზეუმში და საცავებში საეკლესიო ნივთების იურიდიული პირობები, კულტურული და ისტორიული მნიშვნელობის მქონე ობიექტების რესტავრაციის, კონსერვაციის და მოწესრიგება.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის პასუხისმგებლობა, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის კანონის (2007) შესაბამისად ეკისრება საქართველოს კულტურის და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და იუსტიციის სამინისტროს, ადგილობრივ თვითმმართველობებს და სხვა სახელმწიფო, საზოგადოებრივ და კერძო იურიდიულ პირებს. კანონის (თავი 2, მუხლი 9, პუნქტი ბ) შემთხვევითი აღმოჩენის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს სამინისტროს და სხვა, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვაზე პასუხისმგებელ უწყებებს. მესამე თავის პარაგრაფ 10-ში აღწერილის პროცედურა, რომელიც დაცული უნდა იყოს ასეთ შემთხვევაში.

შემთხვევითი აღმოჩენის შემთხვევაში დაწესებული პროცედურის მიზანი პროცედურა მუშავდება კონკრეტული პროექტისთვის და განსაზღვრავს ქმედებებს იმ შემთხვევისთვის, თუ მშენებლობის ან ოპერირების დროს აღმოჩნდება რაიმე არქეოლოგიური ობიექტი. პროცედურა კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად წარმოადგენს პროცესს, რომელიც იძლევა საშუალებას თავიდან იქნას აცილებული აღმოჩენილი ობიექტის დაზიანება კომპეტენტური სპეციალისტის მიერ მისი შეფასების და სათანადო ღონისძიებების გატარებამდე.

პროცედურის სფერო

პროცედურა ვრცელდება პერსონალის, კონტრაქტორის ჩათვლით, ქმედებებზე რომლის დროსაც შესაძლებელია არქეოლოგიური ობიექტის აღმოჩენა. პროცედურაში დეტალურად არის აღწერილი

სამშენებლო სამუშაოების წარმოებისას შესაძლო მოულოდნელი აღმოჩენის შემთხვევაში. პროცედურა განსაზღვრავს როლებს და პასუხისმგებლობებს, რეაგირების დროს როგორც

პროექტის პერსონალის, ასევე შესაბამისი უწყების მხრიდან.

ინფორმირება სამსახურში მიღების დროს/ტრენინგი

ყველა თანამშრომელი, განსაკუთრებით მიწის სამუშაოებში ჩართული პერსონალი ინფორმირებული უნდა იყოს აღმოჩენის პოტენციური შესაძლებლობის და განსახორციელებელ ქმედებებზე. ამის გარდა უნდა ტარდებოდეს რეგულარული საუბრები.

არქეოლოგიური აღმოჩენის შემთხვევაში შესასრულებელი პროცედურა

სამშენებლო სამუშაოების პროცესში კულტურის ძეგლის/ობიექტის აღმოჩენის შემთხვევაში, მაგ. არქეოლოგიური, ისტორიული საიტი, ობიექტი ან ნაშთების, სასაფლაოს ან ინდივიდუალური სამარხის აღმოჩენის შემთხვევაში უნდა გადაიდგას შემდეგი ნაბიჯები:

შეჩერდეს ყველა სახის სამუშაო აღმოჩენის ადგილის მიმდებარედ არტეფაქტის დაცვის გზების მოძებნის ან სათანადო უწყების/ექსპერტისგან რჩევების მიღებამდე;

სამუშაოთა ხელმძღვანელის დაუყოვნებლივი ინფორმირება. ეს უკანასკნელი აწვდის ინფორმაციას მშენებლობის მენეჯერს და გარემოსდაცვის ოფიცერს (EO)/გარემოსდაცვის მენეჯერს (EM);

აღმოჩენის წერილობით დაფიქსირება, ფოტომასალის დართვით;

ტერიტორიის ან უბნის შემოღობვა; დაცვა დაზიანების და დაკარგის თავიდან ასაცილებლად. „მომრავი“ სიძველის ან სენსიტიური ნაშთების აღმოჩენის შემთხვევაში პასუხისმგებელი პირისთვის გადაბარებამდე საჭიროა ღამის დარაჯის უზრუნველყოფა;

აღმოჩენის წინასწარი შეფასება არქეოლოგის მიერ. არქეოლოგმა უნდა ჩაატაროს საიტის ან სიძველის ექსპრეს შესწავლა მისი მნიშვნელოვნების შესაფასებლად. ამ შეფასებაზე დაყრდნობით განისაზღვრება ქმედებათა სტრატეგია. აღმოჩენის მნიშვნელოვნება უნდა შეფასდეს სხვადასხვა კრიტერიუმის მიხედვით - ესთეტიკური, ისტორიული, სამეცნიერო, სოციალური და ეკონომიკური თვალსაზრისით;

ნაკლები მნიშვნელობის საიტები (მაგ. იზოლირებული ან გაურკვეველი ხასიათის ან იზოლირებული ობიექტი) უნდა დაუყოვნებლის აღიწეროს არქეოლოგის მიერ კონტრაქტორის მიერ წარმოებული სამუშაოების შეფერხების მინიმუმამდე დასაყვანად. ყველა არქეოლოგიური სამუშაოს შედეგი უნდა ეცნობოს სამინისტროს/სააგენტოს დასრულების შემდეგ.

მნიშვნელოვანი აღმოჩენის შემთხვევაში მის შესახებ დაუყოვნებლივ, წერილობით უნდა ეცნობოს სააგენტოს/სამინისტროს (არქეოლოგიური კვლევის ცენტრს ან ეროვნულ სააგენტოს - შემდგომში კულტურული მემკვიდრეობის ჯგუფს) აღმოჩენიდან 7 დღის განმავლობაში (იხ. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის კანონი).

ობიექტზე მყოფი არქეოლოგი აწვდის კულტურული მემკვიდრეობის ჯგუფს ფოტომასალას და სხვა სათანადო ინფორმაციას ობიექტის, მნიშვნელობის იდენტიფიკაციის და

შეფასებისთვის.

სამინისტრომ უნდა შეისწავლოს ფაქტი ინფორმაციის მიღებიდან 2 კვირის განმავლობაში და წერილობით წარმოადგინოს პასუხი.

გადაწყვეტილებას აღმოჩენის დამუშავების/ტრანსპორტირების შესახებ ღებულობს პასუხისმგებელი უწყება. ღონისძიებების შეიძლება გულისხმობდეს - გეგმაში ცვლილების შეტანას (უძრავი კულტურის ან არქეოლოგიური მნიშვნელობის მქონე ძეგლის), კონსერვაციას, დაკონსერვებას, აღდგენას და გადარჩენას.

სამშენებლო სამუშაოების განახლება შესაძლებელია მხოლოდ უფლებამოსილი უწყებისგან ნებართვის მიღების შემდეგ.

ზემოაღნიშნული 2 კვირის განმავლობაში პასუხის არმიღება მიიჩნევა შეჩერებული სამშენებლო სამუშაოების გაგრძელებაზე დასტურად.

პროცედურის ერთერთი ძირითად მოთხოვნა - აღრიცხვა/ჩანაწერების წარმოებაა. ყველა აღმოჩენა რეგისტრირებულ უნდა იქნას. ფოტომასალა, გადაწყვეტილების მიმღებებთან მიმოწერის ასლები, დასკვნები და რეკომენდაციები, შესრულების ანგარიშები უნდა ინახებოდეს.

დანართი

არქეოლოგიური საიტის მენეჯმენტის ვარიანტები

- გვერდის ავლა. თუ შესაძლებელია პროექტში უნდა მოხდეს ცვლილების შეტანა საიტის გვერდის ასავლელად. (ყველაზე სწრაფი და ეკონომიკურად ეფექტური ვარიანტი)
- შერბილება. თუ გვერდის ავლა შეუძლებელია პროექტში ცვლილებების შეტანის გზით, დაზიანებამდე საჭიროა მისი შესწავლა და მონაცემთა შეგროვება. ეს შეიძლება იყოს ზედაპირიდან შეგროვება და/ან გათხრების წარმოება. (მენეჯმენტის ყველაზე ძვირი და ხანგრძლივი ვარიანტი)
- საიტის დაცვა. შესაძლებელია სამუშაოს წარმოების პროცესში და/ან ხანგრძლივი ვადის საიტის დაცვა ბარიერის მოწყობით. ეს შეიძლება იყოს ღობის მოწყობა ან საიტის დაფარვა გეოტექსტილით და ზემოდან ყრილის მოწყობა. გადაწყვეტილება ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ინდივიდუალურად მიიღება.

A1 რეპროდუცირებადი და არა-რეპროდუცირებადი კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტის მართვა

რეპროდუცირებადი და არა-რეპროდუცირებადი მემკვიდრეობისთვის სხვადასხვა მიდგომა გამოიყენება.

A1_1.1 კულტურული მემკვიდრეობის რეპროდუცირებადი ობიექტი

თუ კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტი ხელშესახები რეპროდუცირებადი¹ და არა-კრიტიკულია გამოყენებული იქნება შემარბილებელი ღონისძიებები. ობიექტის შემთხვევაში.

შერბილების იერარქია შემდეგია:

- გვერდის ავლა;
- უარყოფითი ზემოქმედების შემცირება და აღდგენის ღონისძიებების გატარება ადგილზე;
- კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტის ფუნქციურობის აღდგენა ახალ ტერიტორიაზე;
- ისტორიული და არქეოლოგიური არტეფაქტების და კონსტრუქციების აღება;
- დაკარგვის კომპენსაცია - თუ უარყოფითი ზემოქმედების მინიმუმაცია და აღდგენა შესაძლებელი არ არის.

A1_1.2. კულტურული მემკვიდრეობის არა-რეპროდუცირებადი ობიექტი კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების უმეტესობისთვის ადგილზე (in situ) შენარჩუნება უმჯობესია, რადგან გადატანა, შეიძლება დააზიანოს არტეფაქტი/ობიექტი ან მისი განადგურებაც კი გამოიწვიოს.

კულტურული მემკვიდრეობის არა-რეპროდუცირებადი ობიექტი არ უნდა იქნას გადატანილი გარდა იმ შემთხვევებისა, თუ:

- არ არსებობს გადატანის ტექნიკურად და ფინანსურად შესაძლებელი ალტერნატივები, და;
- პროექტის საერთო სარგებელი გადაწონის კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტის გადატანის შედეგად დაკარგვას აღემატება.

კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტის გადატანა უნდა შესრულდეს შესაბამისი უწყების მიერ შემოთავაზებული საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნოლოგიის გამოყენებით, არქეოლოგის ზედამხედველობის პირობებში.

¹ კულტურული მემკვიდრეობის რეპროდუცირებადი ობიექტი განმარტებულია როგორც კულტურული მემკვიდრეობის ხელშესახები/მატერიალური ფორმა რომელიც შეიძლება გადატანილ იქნას სხვა ადგილზე ან ჩანაცვლდეს მსგავსი კონსტრუქციით. არქეოლოგიური ან ისტორიული საიტი შეიძლება ჩაითვალოს რეპროდუცირებადად, თუ მის მიერ წარმოდგენილი ერა ან კულტურული ღირებულება კარგად არის წარმოდგენილი სხვა საიტების და/ან კონსტრუქციების სახით.

² კულტურული მემკვიდრეობის არა-რეპროდუცირებადი ობიექტი შეიძლება იყოს დაკავშირებული ძველი ადამიანის სოციალურ, ეკონომიკურ, კულტურულ, გარემოს და კლიმატურ პირობებთან, მათ ეკოლოგიასთან, ადაპტაციის სტრატეგიასთან, გარემოს მართვის ადრეულ ფორმებთან სადაც 1) კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტი უნიკალურია ან გარკვეულწილად უნიკალურია მის მიერწარმოდგენილი პერიოდისთვის, ან 2) კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტი უნიკალურია ან გარკვეულწილად უნიკალურია საიტის სხვადასხვა რამდენიმე პერიოდის დაკავშირების თვალსაზრისით. მაგ. კულტურული მემკვიდრეობის არა-რეპროდუცირებადი ობიექტი შეიძლება მოიცავდეს ქალაქს ან ციხესიმაგრეს, ან უნიკალურ, მისი პერიოდისთვის დამახასიათებელ უნიკალურ ობიექტს.

A1_2 ადამიანის ნეშტის მენეჯმენტის ვარიანტები

ადამიანის ნეშტის ითვლება არქეოლოგიურ ობიექტად და საჭიროებს ზემოთ აღწერილი პროცედურის შესრულებას.

არსებობს ორი გზა:

- თავიდან აცილება. პროექტში ცვლილების შეტანა ნეშტის აღმოჩენის ადგილიდან მოცილებისთვის. უნდა შეფასდეს და აისახოს მენეჯმენტის გეგმაში აღმოჩენაზე პროექტის ნარჩენი ან აკუმულირებული შესაძლო ზემოქმედება.
- ექსგუმაცია. სათანადო პროცედურის შესაბამისად ექსგუმაცია. გადასვენებისთვის მისაღები ტერიტორიის შერჩევის ჩათვლით. აღმოჩენის ადგილზე სამუშაოს გაგრძელებამდე შესაძლებელია საჭირო გახდეს გარკვეული პროცედურების გატარება.

კონტაქტები საგანგებო სიტუაციებში კულტურის და ძეგლთა
დაცვის სამინისტრო

მისამართი: სანაპიროს ქუჩა 4, 0105, თბილისი, საქართველო, ფაქსი: 995 32 2999966,
2932235;

E-mail: culturegovge@gmail.com

კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტო

ათონელის 27, 0105 თბილისი, საქართველო: ტელ/ფაქსი: +(99532) 2932411

E mail: info@heritagesites.ge

არქეოლოგიური კვლევის ცენტრი, საქართველოს ეროვნული მუზეუმი რუსთაველის 3,
0105 თბილისის, საქართველო

ტელ: +(995 32) 2998022; Fax: +(995 32) 2982133; e-mail:

info@museum.ge

დანართი 6. დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა, გასაჩივრების მექანიზმი

დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა (კონსულტაციისა და ინფორმაციის გასაჯაროების ჩათვლით) არის პროექტის დაგეგმვის, განვითარების და განხორციელების ძირითადი ელემენტი. დაინტერესებულ მხარეთა ეფექტური ჩართულობა ხელს უწყობს მისაღები საპროექტო გადაწყვეტილებების შემუშავებას, ადგილობრივ თემებთან ეფექტური კომუნიკაციის და თანამშრომლობის ჩამოყალიბებას, ამცირებს პროექტის პოტენციურ შეფერხებებს პრობლემების ადრეული იდენტიფიცირების გზით.

საგზაო დეპარტამენტი მოწოდებულია აწარმოოს გამჭვირვალე და ურთიერთსასარგებლო დიალოგი დაინტერესებულ მხარეებთან პროექტის მთელი მსვლელობის მანძილზე.

დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP) მიზნად ისახავს უზრუნველყოს, ყველა დაინტერესებული მხარის განსაზღვრა და მათი ჩართვა -ინფორმირება პროექტის განვითარებისა და მიმდინარეობის დროს. SEP აღწერს მიმდინარე საკონსულტაციო საქმიანობას და სამომავლო გეგმებს, რომლითაც უზრუნველყოფილი იქნება საზოგადოების აქტიური ჩართულობა პროექტის წინასწარი მშენებლობის, სამშენებლო და ექსპლუატაციის ფაზების დროს.

დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა მოიცავს:

- დაინტერესებული მხარეებისათვის დროული და ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მიწოდებას შესაბამისი, გასაგები ფორმატით;
- კონსულტაციებს დაინტერესებულ მხარეებთან პროექტის დაგეგმასთან და შესრულებასთან დაკავშირებით მათი მოსაზრებების, წინადადებების, შემოთავაზებული მართვის და შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ აზრის გასარკვევად.
- საჩივრების მექანიზმს დაინტერესებული მხარეებისგან მიღებულ საჩივრებზე საგზაო დეპარტამენტის რეაგირებისთვის.

მოცემული SEP აღწერს:

- საზოგადოებასთან კონსულტაციისა და ინფორმაციის გასაჯაროების გასათვალისწინებელ, საქართველოში მოქმედ და კარგ საერთაშორისო პრაქტიკას;
- იდენტიფიცირებულ დაინტერესებული მხარეებს;
- კონსულტაციისა და ინფორმაციის გასაჯაროების სტრატეგიას, ფორმატს და გრაფიკს;
- საგზაო დეპარტამენტის რესურსებს და მართვის სტრუქტურას SEP- ს მომზადების და განხორციელებისათვის;
- დაინტერესებული მხარეებისათვის შემუშავებულ გასაჩივრების მექანიზმებს/პროცედურას და;
- კონსულტაციებთან და გასაჯაროებასთან დაკავშირებული საქმიანობის გაშუქების საშუალებებს.

1. მარეგულირებელი ჩარჩო

დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის პროექტის მიდგომა ითვალისწინებს როგორც კარგი საერთაშორისო პრაქტიკას (GIIP), ისე მარეგულირებელ მოთხოვნებსა და პრინციპებს.

ეროვნული რეგულაციები

საჯარო კონსულტაცია გზმ პროცესის სავალდებულო ნაწილია. გზმ პროცესის კომპეტენტური ორგანოა გარემოს და ბუნებრივი დაცვისა რესურსების სამინისტრო (MENRP).

საქართველოს კანონმდებლობა იძლევა ზოგად სამართლებრივ ჩარჩოს გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ინფორმაციის საჯაროობასთან დაკავშირებით; თუმცა მასში გათვალისწინებული არაა რაიმე კონკრეტული მოთხოვნები დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციების და მათი ჩართულობის პროცესის ფორმატისა ან ორგანიზებისადმი.

საქართველოს კონსტიტუცია უზრუნველყოფს საჯარო ხელმისაწვდომობას, ინფორმაციის მიწოდებას და ინდივიდუალური პირის უფლებას მიიღოს სრული, მიუკერძოებელი და დროული ინფორმაცია მისი სამუშაო და საცხოვრებელი გარემოს შესახებ.

პროექტის მომზადების პროცესში მოსახლეობის ჩართულობას არეგულირებს კანონი „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“. კანონში მოცემულია იმ საქმიანობის ჩამონათვალი, რომელიც ექვემდებარება გზმ-ის პროცედურას. კანონის მე-6 და მე-7 მუხლების თანახმად, პროექტის განმახორციელებელი ვალდებულია მოამზადოს გზმ-ს ანგარიში და უზრუნველყოს საზოგადოების ჩართულობა პროცესში, რაც ცენტრალურსა და ადგილობრივი პრესაში შესაბამისი განცხადების გამოქვეყნების საშუალებით ხდება. აღნიშნული კანონი ამბობს, რომ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვების პროცედურის აუცილებელი ნაწილია მოსახლეობის ჩართულობა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა. ამისი უზრუნველყოფა ხდება დაგეგმილი პროექტის საჯაროდ განხილვით. განხილვაში მონაწილეობს ინვესტორი, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო და ადგილობრივი ხელისუფლება.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, ნებართვის მოპოვების/გაცემის პროცედურა, მათ შორის გზმ-ის კოორდინირება, ინფორმაციის გამოქვეყნებისა და განხილვის ვადების დადგენა მოიცავს შემდეგ საფეხურებს:

- საქმიანობის განმახორციელებელი ცენტრალურსა და რეგიონულ გაზეთებში აქვეყნებს ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ განცხადება უნდა მოიცავდეს პროექტის დასახელებას; საჯარო განხილვის თარიღს, ადგილს და დროს, მისამართს, სადაც დაინტერესებულ მხარეს შეეძლება პროექტის შესახებ ინფორმაციის მიღება; მოსაზრებების, კომენტარების და შეკითხვების შემოტანის ბოლო ვადას.
-
- გაზეთში განცხადების გამოქვეყნებიდან ერთი კვირის ვადაში საქმიანობის

განმახორციელებელმა ადმინისტრაციულ ორგანოებში უნდა წარადგინოს გზმ-ს ანგარიში (როგორც ნაბეჭდი, ასევე ელექტრონული ვერსია). ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან 45 დღის შემდეგ საქმიანობის განმახორციელებელმა უნდა განიხილოს შემოსული კომენტარები. ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან არა უადრეს 50 დღისა და არა უგვიანეს 60 დღისა ორგანიზება უნდა გაუკეთოს საჯარო განხილვის პროცესს. ერთი შეხვედრა მაინც უნდა მოეწყოს საქმიანობის განხორციელების ადგილის ადგილობრივი ადმინისტრაციულ ცენტრში. საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია შეხვედრიდან ხუთი დღის ვადაში წარადგინოს შეხვედრის მონაწილე უფლებამოსილი პირების მიერ ხელმოწერილი ოქმი.

- ყველა მიღებული კომენტარი განხილული და შეძლებისდაგვარად გათვალისწინებული უნდა იყოს გზმ-ს ანგარიშის საბოლოო ვერსიაში. როცა გზმ-ს ანგარიშის საბოლოო ვერსიაში ვერ ხერხდება რაიმე კომენტარის გათვალისწინება, საქმიანობის განმახორციელებელმა კომენტარის ავტორ(ებ)ს წერილობით უნდა აცნობოს შესაბამისი არგუმენტაცია. ამის შემდგომ აღნიშნული წერილები, შეხვედრების ოქმი და გზმ-ს ანგარიშის საბოლოო ვერსია განსახილველად წარედგინება გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს (მშენებლობის ნებართვის საჭიროების შემთხვევაში წარდგენა ხდება სათანადო ორგანოში). წარდგენილი დოკუმენტაციის პაკეტი უნდა მოიცავდეს ადგილმდებარეობის რუქას, მოსალოდნელი ემისიების მოცულობას და ტიპების, ტექნიკური რეზიუმე, რომელშიც აღწერილია დაგეგმილი საქმიანობა და განცხადება პროექტის კონფიდენციალურობის შესახებ (საჭიროების შემთხვევაში).

მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ფაზებზე საზოგადოების მონაწილეობა სავალდებულო არ არის. საჯარო განხილვა იმართება მხოლოდ გზმ-ს სამუშაო ვარიანტის მომზადების შემდეგ. არ არსებობს ინფორმაციის გავრცელების სხვა საშუალებების (მაგ, ბროშურების, პლაკატების ან სხვა ვიზუალური საშუალებების, რადიოსა და ტელევიზიის) გამოყენების მოთხოვნა. მოთხოვნები არ არსებობს, თუ როგორ უნდა განისაზღვროს სავარაუდო დაინტერესებული მხარეები (მათ შორის მოწყვლადი ჯგუფები) და როგორ უნდა იქნას უზრუნველყოფილი მათი ჩართულობა.

ეროვნული მარეგულირებელი ჩარჩო არ შეიცავს SEP-ს ან/და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის განვითარების კონკრეტულ მოთხოვნებს გზმ პროცესის დასრულებამდე.

საერთაშორისო მოთხოვნები, რომლებიც დაკავშირებულია დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობასთან

სტანდარტებისა და ინსტრუქციები მოიცავს:

- საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC) სტანდარტებს (PS), კერძოდ, PS 1, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასებისა და მენეჯმენტისა და მართვის შესახებ, მოიცავს დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის მითითებებს.
- ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) მიერ შემუშავებულ გარემოსდაცვითი და სოციალური გამოწვევების საერთო მიდგომებს;
- ეკვატორის პრინციპებს (EP) - პრინციპი 5 განსაზღვრავს დაინტერესებულ მხარეთა

ჩართულობის მითითებებს;

- საერთაშორისო კონვენციებს საზოგადოების მონაწილეობისთვის, კერძოდ, ორჰუსის კონვენციას.

საერთაშორისო კონვენციები საზოგადოების მონაწილეობისთვის

ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის მსგავსი მოთხოვნები მოცემულია შემდეგ საერთაშორისო დოკუმენტებშიც:

- ორჰუსის კონვენცია. გაეროს ევროპული ეკონომიკური კომისიის (UNECE) კონვენცია ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებათა მიღებაში საზოგადოების ჩართულობისა და გარემოსდაცვით საკითხებში სამართლის ხელმისაწვდომობის შესახებ გარანტირებს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებათა მიღებაში საზოგადოების ჩართულობისა და გარემოსდაცვით საკითხებში სამართლის ხელმისაწვდომობის უფლებებს, რათა დაცული იქნას ადამიანთა უფლებები, იცხოვრონ ჯანსაღ გარემოში. საქართველომ მოახდინა ორჰუსის კონვენციის რატიფიცირება, და შესაბამისად ეს არის საქართველოს მთავრობის კანონმდებლობის მოთხოვნაც.
- დღის წესრიგი 21 (Agenda 21). ... (გაერო, 1992) პუნქტი 27(9)-ის თანახმად, გაეროს სისტემამ არასამთავრობო ორგანიზაციებს დროულად უნდა მიაწოდოს ზუსტი მონაცემები და ინფორმაცია, რითაც უზრუნველყოფს მათი პროგრამებისა და საქმიანობის ეფექტურობას მდგრადი განვითარების მიმართულებით.
- რიოს დეკლარაცია გარემოსა და განვითარებაზე (1992). დანართი 1, პრინციპი 10 - ყოველ პირს შეუძლია მიიღოს სათანადო ინფორმაცია სახიფათო ნივთიერებებზე და მათ თემში შესრულებულ საქმიანობაზე. [...] ინფორმაციის ხელმისაწვდომობით სახელმწიფოებმა ხელი უნდა შეუწყოს საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებას და პროცესებში მათ ჩართულობას.
- გაეროს გენერალური ასამბლეის დადგენილება A/RES/S 19/2 (1997). მუხლი 108-მდგრადი განვითარებისთვის არსებითია ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა და ფართო საზოგადოების ჩართულობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.
- დუბლინის დეკლარაცია გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ (2000) - UNEP Infoterra
- ევროკავშირის დირექტივა 2003/4/EC (ჩაანაცვლა დირექტივა 90/313) მოსახლეობისთვის მოსახლეობისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე. მასში გათვალისწინებულია ორჰუსის კონვენციის დებულებები და მოთხოვნები გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მოსახლეობისთვის ხელმისაწვდომობის შესახებ.

2. პროექტის დაინტერესებული მხარეები

პროექტის დაინტერესებული მხარეებია ფიზიკური პირები ან ჯგუფები, რომლებიც:

- განიცდიან ან შესაძლებელია განიცადონ პროექტის პირდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება (გავლენის ქვეშ მყოფი მხარეები);
- შესაძლოა დაინტერესებულნი იყვნენ პროექტით (დაინტერესებული მხარეები). მათი შედის პროექტის გავლენის ქვეშ მყოფი პირებიცა და ჯგუფებიც, ასევე ის

მოსახლეობა, რომლებიც ასეთად მიიჩნევენ თავს;

- შეუძლია გავლენა იქონიონ პროექტის შედეგებზე ან კომპანიის საქმიანობაზე.

ამას გარდა, დაინტერესებულ მხარეთა ზოგიერთი ჯგუფისთვის შესაძლოა განისაზღვროს „დაინტერესებული მხარის უფლებამოსილი წარმომადგენელი“. უფლებამოსილ წარმომადგენელი შესაძლოა იყოს არჩეული ოფიციალური პირი, თემის არაოფიციალური ლიდერები, ფორმალური ან არაფორმალური საზოგადოებრივი ინსტიტუტების ლიდერები, უხუცესები და სხვა.

პროექტის ამ საფეხურზე, მისი ადგილმდებარეობისა და საქმიანობის გათვალისწინებით განისაზღვრა დაინტერესებულ მხარეთა სავარაუდო ჩამონათვალი.

ძირითად დაინტერესებულ მხარეთა სიაში შესულია პროექტის უშუალო ან ირიბი ზეგავლენის ქვეშ მყოფი შემდეგი მხარეები:

- პროექტის ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ტერიტორიის მოსახლეობა. ზეგავლენის ქვეშ მყოფ მოსახლეობაში განისაზღვრება მოწყვლადი ჯგუფები, რომლებთანაც მოეწეობა შესაბამისი კონსულტაციები;
- არასამთავრობოები და საზოგადოებრივი საინიციატივო ჯგუფები;
- მუნიციპალური ხელისუფლების ორგანოები;
- სამინისტროები და დეპარტამენტები;
- ბიზნესისა და კომერციული სექტორი;
- კონტრაქტორი (განსაზღვრის შემდეგ) და
- სხვა სამთავრობო ინსტიტუტები
(სრული სია, სათანადო ინფორმაციით მოცემულია გეგმის დანართში)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის პროცესს პროექტის სხვადასხვა ეტაპზე.

ცხრილი 1. შემოთავაზებულ დაინტერესებულ პირთა ჩართულობა და ინფორმაციის გაცემის ფორმატი

დაინტერესებული პირი	ჩართულობის პროცედურა/მეთოდი	გამქდავნიებული ინფორმაციის ფორმატი	შენიშვნა
○ გადაწყვეტილების მიმღები პირები, რეგიონალური სამთავრობო ორგანოები, საზოგადოება	○ ინფორმაცია	○ ინფორმაცია ინტერნეტით, ელ.ფოსტით	
○ ტერიტორიაზე დაინტერესებული პირები	○ შეხვედრების დროს ინფორმაციის გავრცელება ○ მონაწილეობის პროცესი	○ ინფორმაცია დაგეგმილი განვითარების შესახებ, პროექტის ობიექტების ადგილმდებარეობა, დასაქმების მოთხოვნები, გზმ- ს	

		ამოცანები	
<ul style="list-style-type: none"> სახელმწიფო მოხელეები, მათ შორის ადგილობრივი / რეგიონალური თანამდებობის პირები და გარემოს დაცვის ორგანოები 	<ul style="list-style-type: none"> ინტერვიუები კრებები მონაწილეობის პროცესი 	<ul style="list-style-type: none"> ფურცლები არა-ტექნიკური დოკუმენტები პროექტის შეჯამება ბუკლეტები 	<p>პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოხვედრილი მუნიციპალიტეტების სამთავრობო ოფისებში ხელმისაწვდომი სრული გზმ-ს ნაბეჭდი ასლები, საგზაო დეპარტამენტისა და გამა კონსალტინგი ოფისები, ელექტრონული ასლი - RD- ის ვებგვერდზე და კონტრაქტის ვებგვერდზე (თუ შესაძლებელია)</p>
<ul style="list-style-type: none"> გარემოსდაცვითი, სხვა არასამთავრობო და საინიციატივო ჯგუფები 	<ul style="list-style-type: none"> ელ.ფოსტა, ტელეფონი საჯარო შეხვედრები მონაწილეობის პროცესი 	<ul style="list-style-type: none"> ბუკლეტები არა-ტექნიკური დოკუმენტები პროექტის შეჯამება 	
<ul style="list-style-type: none"> ბიზნესები 	<ul style="list-style-type: none"> ინტერვიუები საჯარო კრებები ელ.ფოსტა, ტელეფონი 	<ul style="list-style-type: none"> ბუკლეტები არა-ტექნიკური დოკუმენტები პროექტის შეჯამება 	
<ul style="list-style-type: none"> დაზარალებული საზოგადოება 	<ul style="list-style-type: none"> ინტერვიუები და ფოკუს ჯგუფების განხილვები კვლევები საჯარო შეხვედრები 	<ul style="list-style-type: none"> ბუკლეტები არა-ტექნიკური დოკუმენტები პროექტის შეჯამება 	
<ul style="list-style-type: none"> ყველა მოწვეული დაინტერესებული პირი 	<ul style="list-style-type: none"> საჯარო განხილვა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნის შესაბამისად, გაცხადებულია EIA/გზმ-ს ანგარიშის პროექტში 		
<ul style="list-style-type: none"> გადაწყვეტილების მიმღები პირები, გარემოსდაცვითი ორგანოები, არასამთავრობო საზოგადოება 	<ul style="list-style-type: none"> გასაჩივრების მექანიზმი 	<p>საჩივარი დამოკიდებულია საჩივრის მიხედვით</p>	
<ul style="list-style-type: none"> არასამთავრობო ორგანიზაციები, ბიზნესები, ადგილობრივი საზოგადოება 	<ul style="list-style-type: none"> ღია სახლები (სავარაუდოდ თუ ითვლება მიზანშეწონილად) პროექტის განახლებები საჩივრების მექანიზმები 		

3. დაინტერესებულ პირთა აქტივობის ჩანაწერები

შეხვედრები დაინტერესებულ მხარეებთან (ერთი ერთზე შეხვედრები) ჩატარდა პროექტის რეგიონში სავალე სამუშაოების (კვლევების) ჩატარების პროცესში.

2017 წლის 8 თებერვალს, ურეკში, გაიმართა შეხვედრა ადგილობრივი მოსახლეობის, მუნიციპალური ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, საგზაო დეპარტამენტისა და ბიზნესის წარმომადგენლებთან. მეორე შეხვედრა, შედგა 29 აგვისტოს ოზურგეთში. შეხვედრის ოქმები მოცემულია დანართში 8.

4. დოკუმენტაციის გასაჯაროება

დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა, არატექნიკური რეზიუმე გზმ-ს ანგარიშებთან ერთად გამოაქვეყნდა საგზაო დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე.

გზმ ანგარიში და თანმხლები დოკუმენტაცია (ამობეჭდილი სახით) ხელმისაწვდომია საზოგადოების შემდეგ მისამართზე:

- საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ოფისში - ყაზბეგის გამზირი 12, თბილისი;
- ადმინისტრაციის ოფისებში პროექტის ტერიტორიაზე;
- საპროექტო ჯგუფის ხეტინსა-პაია, ევროსტუდიოს ოფისში - ყაზბეგის გამზირი 24ა, ბიზნეს ცენტრი საგა;
- გამა კონსალტინგის ოფისში - დავით გურამიშვილის გამზირი 17ა, თბილისი.

სურვილის შემთხვევაში, თბილისის ოფისებში, შესაძლებელია ანგარიშების ელექტრონული ვერსიის მიღება.

6. რესურსები და პასუხისმგებლობა

საგზაო დეპარტამენტი აიღებს პასუხისმგებლობას ყველა დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციაზე და ისარგებლებს ხელმისაწვდომი რესურსებით, რათა უზრუნველყოს ყველა კონსულტაციის ჩატარება შესაბამისი სტანდარტის შესაბამისად.

გარემოსდაცვითი და სოციალური გუნდი პასუხისმგებელი იქნება 1) კომუნიკაციაზე დაინტერესებულ პირებთან თავისი კომპეტენციის ფარგლებში, გზმ პროცესის განმავლობაში და 2) დაინტერესებულ მხარეთაგან მიღებული შენიშვნების განხილვაზე გზმ ანგარიშის საბოლოო ვერსიაში. გარემოსდაცვითი და სოციალური კონსულტანტის პასუხისმგებლობა დასრულდება გზმ-ს საბოლოო ვერსიების წარდგენით, რომელიც უკავშირდება ეკოლოგიური ექსპერტიზას.

სამშენებლო კომპანია (კონტრაქტორი) განსაზღვრავს საზოგადოებასთან ურთიერთობაზე და საჩივრებზე მართვა/რეაგირებაზე პასუხისმგებელ ოფიცრის (CLO). საგზაო დეპარტამენტი ინფორმირებული იქნება საჩივრის შესახებ (საჩივრების ასლი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, გადაეგზავნება საგზაო დეპარტამენტს), განახორციელებს მონიტორინგს და ჩართული იქნება საჩივრების მოგვარებაში. საგზაო დეპარტამენტის ჩართულობის მასშტაბი დამოკიდებული იქნება საჩივრების მასშტაბისა და საგანზე.

7. გასაჩივრების მექანიზმი

საჩივრების შეტანა შესაძლებელია მოხდეს პირადად, ტელეფონით, ელექტრონული ფოსტით საჩივრის ფორმის გამოყენებით (იხ. დანართი გეგმის).

საზოგადოების მხრიდან შემოსული ნებისმიერი საჩივრის შემოსვლის შემთხვევაში ეს უკანასკნელი დამუშავდება რამდენიმე ეტაპად. განაცხადები ინფორმაციაზე/საჩივრებზე მხედველობაში იქნება მიღებული და იქ, სადაც ეს შესაძლებელია, პასუხი გაიცემა 5 ან 10 სამუშაო დღის განმავლობაში, საჩივრის სირთულის ან მოთხოვნილი ინფორმაციის მოსაგროვებლად დროს საჭიროების შემთხვევაში რეაგირება მოხდება 10-20 დღის მანძილზე საჩივრის/ინფორმაციის მოთხოვნის განაცხადის მიღებიდან.

ყველა საჩივარი აისახება საჩივრების ჟურნალში, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ყოველი საჩივრისთვის ინდივიდუალური ნომრის მინიჭება, შემოსული საჩივრის/განაცხადის მსვლელობის კონტროლი და რეაგირება. ჟურნალი გამოყენებულ იქნება საჩივრების სიხშირის, ყველაზე ხშირი პრობლემების და განმეორებადობის ტენდენციების გასაანალიზებლად. ჟურნალი შეიცავს:

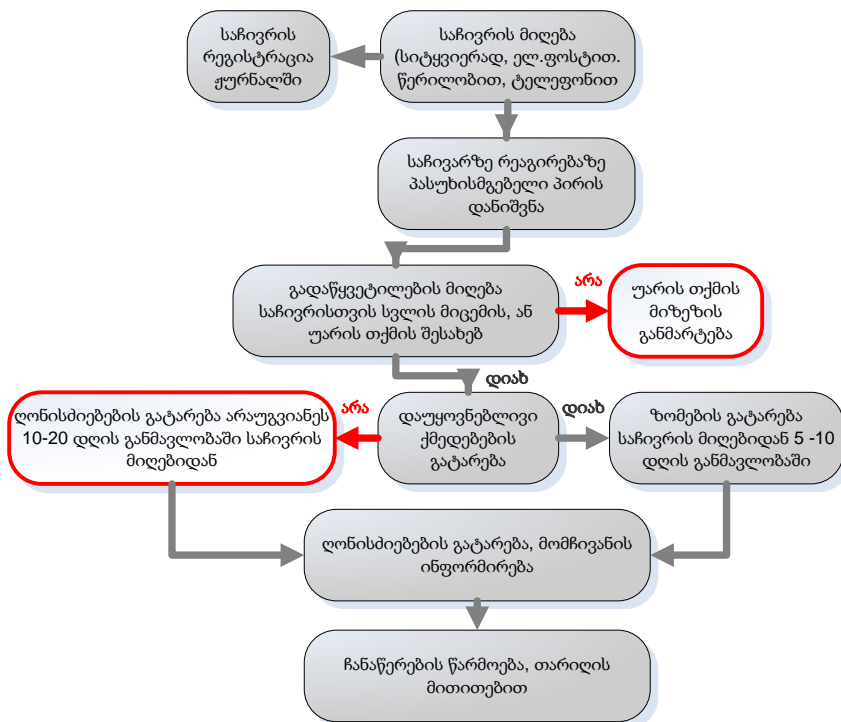
- საჩივრის შემოსვლის თარიღს;
- ინდივიდუალურ ნომერს;
- საჩივრის შინაარსს;
- საკითხის გადაჭრაზე პასუხისმგებელი მხარეების განსაზღვრას;
- მოკვლევის დაწყებისა და დასრულების თარიღებს;
- მოკვლევის შედეგებს;
- ინფორმაციას საკითხის გადაჭრისათვის შეთავაზებულ მოქმედებაზე, რომელიც გაეგზავნა მომჩივანს (იმ შემთხვევაში, თუ საჩივარი ანონიმური არ იყო) და პასუხის გაგზავნის თარიღს; საჩივრის დახურვის თარიღს;
- მომჩივანის დაკმაყოფილების განცხადებას, საკითხის გადაწყვეტის შეუძლებლობის მიზეზს;
- გადაუწყვეტელი საჩივრებისთვის - განსახორციელებელი ღონისძიებები.

საჩივრის დოკუმენტაცია დაცული იქნება საგზაო დეპარტამენტის მიერ განსაზღვრული პერიოდის მანძილზე. პროცედურის შესრულებას მონიტორინგს გაუწევს საგზაო დეპარტამენტი. თუ საჩივრის განხილვა ვერ მოხერხდება ზემოხსენებულ დროში, კონტრაქტორი და/ან საგზაო დეპარტამენტი აცნობებს ამის შესახებ მომჩივანს. შედეგი ეცნობება აღნიშნულ პირს გადაწყვეტისთანავე.

ნებისმიერი საჩივრის მართვა და გადაწყვეტა დაექვემდებარება მონიტორინგს დამფინანსებლის მხრიდან.

მომჩივანთ შეეძლებათ საკუთარი კონფიდენციალურობის შენარჩუნება (დეტალებისთვის იხილეთ დანართი 2). კონტრაქტორი/საგზაო დეპარტამენტი გარანტირებს, რომ ამ პიროვნებათა სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია არ გამოქვეყნდება მათი თანხმობის გარეშე და ეს მონაცემები ხელმისაწვდომი იქნება მხოლოდ იმ ჯგუფისათვის, რომელიც უშუალოდ მუშაობს საჩივრის შესწავლაზე. თუ შესწავლის პროცესი მოითხოვს მესამე

მხარისთვის გარკვეული ინფორმაციის გადაცემას შექმნილი სიტუაციიდან გამოსვლის მიზნით (მაგ. როდესაც აღმოჩნდება, რომ საჩივარი გამოიწვია კონტრაქტორი მხარის გარკვეულმა ქმედებებმა), მომჩივანს სათანადო ფორმით უნდა მიემართოს თანხმობის მოსაპოვებლად. თუ შემსწავლელი ჯგუფისთვის შეუძლებელია საჩივრის თემაზე სრული გამოძიების ჩატარება პიროვნების მონაცემების გამოაშკარავების გარეშე (მაგ. თუ სასამართლო მათგან მოითხოვს მამტიცივებელ საბუთს), შემსწავლელი ჯგუფი მოელაპარაკება მომჩივანს მომდევნო ნაბიჯების შესახებ. პროცედურა ასევე იძლევა ანონიმური გასაჩივრების საშუალებას. ამ შემთხვევაში საჩივრის განხილვა მაინც მოხდება, პროცედურა გრაფიკულად გამოსახულია ქვემოთა სქემაზე.

გასაჩივრების პროცედურა

(მომჩივანს ეცნობა, თუ მიღებული იქნა გადაწყვეტილება საჩივრის გამოძიების ვადის გაგრძელების შესახებ)

9. მონიტორინგი და ანგარიშის გაკეთება

მნიშვნელოვანია, რომ დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობაზე განხორციელდეს მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოს კონსულტაციისა და გამჟღავნება ძალისხმევა იყოს ეფექტური, კერძოდ, დაინტერესებულ მხარეებს შორის აქტიურად ჩატარდეს კონსულტაციები პროცესში. მონიტორინგი მოიცავს:

- დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმის აუდიტის განხორციელებას;
- სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ჩატარებული საკონსულტაციო საქმიანობის მონიტორინგს;
- ჩართულობის პროცესებიდან მიღებული შენიშვნების დაკვირვებას და დაინტერესებული მხარეებისათვის განხორციელებული ვალდებულებების

აღრიცხვას და თვალყურის დევნების გზით განხორციელების პროცესების ეფექტურობის მონიტორინგს;

- მონიტორინგი გაუწიოს ყველა საჩივარს და მათ რეზოლუციას.
- დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა პერიოდულად გადაიხედება და განახლებება პროექტის მშენებლობის ეტაპზე.

ინციდენტების / საჩივრებისა და მაკორექტირებელი / პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელების სტატუსი ყოველთვიური შეჯამდება კონტრაქტორის ანგარიშებში და წარედგინება საგზაო დეპარტამენტს.

გარე მხარეებისადმი ანგარიშის წარდგენაზე, როგორცაა მარეგულირებელი ორგანოები, საჭიროების შემთხვევაში, პასუხისმგებელი იქნება საგზაო დეპარტამენტი. ანგარიშები ასევე გადაეგზავნება კრედიტორს შეთანხმების სემთხვევაში. ნებისმიერი ჩანაწერი ან დოკუმენტი ხელმისაწვდომი გახდება უფლებამოსილი პირისთვის გადახედვის მიზნებიდან გამომდინარე.

10. დეტალები საზოგადოებისათვის

საკონტაქტო პირი: კონტრაქტორის მიერ დასახელებული სათემო კავშირის ოფიცერი (ტენდერის შედეგად შერჩეული სამშენებლო კომპანია)

მისამართი: tbd

ელფოსტის მისამართი: tbd

ტელ / ფაქსი: tbd

დანართი 5-1. დაინტერესებულ პირთა სია

სამთავრობო უწყებები:

- • გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
- • ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის გამგეობა
- • ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობა

კომუნალური სამსახურები:

- • სუფსის ნავთობტერმინალი
- • წყალმომარაგება
- • ენერგომომარაგება
- • სამელიორაციო მომსახურება
- • საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია

საზოგადოებები:

- • წყალწმინდა
- • ხიდმაღალა
- • სუფსა

არასამთავრობო ორგანიზაციები:

- • საქართველო მწვანეები
- • მწვანე ალტერნატივა
- • ახალგაზრდა პედაგოგთა კავშირი (ოზურგეთი),
- • ახალგაზრდული ცენტრი პროგრესი (ჩოხატაური),
- • გურიის მედიატორთა ასოციაცია (ოზურგეთი),
- • ქალები განვითარებისათვის (ოზურგეთი),
- • ოზურგეთის მომხმარებელთა საზოგადოება,
- • გურიის რეგიონის ფერმერთა კავშირი (ოზურგეთი),
- • დედათა და ბავშვთა დაცვის ფონდი (ჩოხატაური),
- • მონადირეებისა და მეთევზეთა კავშირი (ოზურგეთი),
- • ლანჩხუთის საინფორმაციო ცენტრი,
- • საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია - ოზურგეთის ფილიალი;
- • გურიის ახალგაზრდული რესურს ცენტრი;
- • სტუდენტური ახალგაზრდული საკონსულტაციო ორგანიზაცია.

დანართი 5-2. საზოგადოების მხრიდან გასაჩივრების ბროშურა

საგზაო დეპარტამენტი ცდილობს, რომ გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი მაგისტრალის მშენებლობას პროექტის განხორციელებისას პრობლემები არ შეუქმნას მახლობლად მცხოვრებ პირებს და სხვა პოტენციურად დაზარალებულ დაინტერესებულ მხარეებს. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად და გარემოს შენარჩუნების უზრუნველსაყოფად გვინდა მოვისმინოთ ნებისმიერი შემოთქმა ან საჩივარი, რაც თქვენს საქმიანობას უკავშირდება. საჩივარი განიხილება კონტრაქტორის მიერ (სამშენებლო კომპანია, რომელიც გამოვლენილია ტენდერის საშუალებით). საჩივრის ფორმა გადაეგზავნება საგზაო დეპარტამენტს. ეს უკანასკნელი რეაგირებას მოახდენს საჩივრებზე, რომელიც არ შედის კონტრაქტორების რეაგირების ფარგლებში.

რა სახის საჩივარი შემიძლია შევიტანო?

ნებისმიერ მსურველს შეუძლია საჩივრის შეტანა, თუ ისინი გრძნობენ, რომ პროექტის საქმიანობა უარყოფითად აისახება მათ საზოგადოებაში ან მათ ადგილობრივ გარემოში. საჩივრების მაგალითი შეიძლება მოიცავდეს, მაგალითად:

- ადგილობრივი მოსახლეობაზე ნეგატიური ზემოქმედება (მაგალითად, ზედმეტი მტვერი, ხმაური, გავლენა ქონების, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების შესახებ) და ა.შ.
- პროექტის საქმიანობიდან გამომდინარე გარემოზე მიყენებული ზიანი,
- პრაქტიკა, რომელიც საფრთხეს უქმნის თანამშრომლების ან მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებას,
- პროექტზე მომუშავე თანამშრომლების შრომითი უფლებების შეუსრულებლობა.

როგორ შემიძლია წარვადგინო საჩივარი?

ნებისმიერ მსურველს შეუძლია წარმოადგინოს საჩივარი შემდეგნაირად:

- ტელეფონით tbd - ტენდერის შემდეგ დაზუსტდება,
- ტენდერის შემდეგ ელ.ფოსტაზე;
- ტენდერის შემდეგ განისაზღვრება: პირადად ან ჩვეულებრივი ფოსტით: tbd

როგორ განიხილავს კონტრაქტორი/ საგზაო დეპარტამენტი ჩემს საჩივარს?

კონტრაქტორი/საგზაო დეპარტამენტი გაივლის შემდეგ საფეხურებს თქვენს საჩივართან დაკავშირებით:

გადადგამს:

ნაბიჯი 1: საჩივრის მიღების დადასტურება: საჩივრებზე რეაგირებაზე უფლებამოსილი პირი დაგიკავშირდებათ დასადასტურებლად და თუ შესაძლებელია, პრობლემის გადასაჭრელად შემდეგ ვადებში:

სადაც ეს შესაძლებელია, პასუხი გაიცემა 5 ან 10 სამუშაო დღის განმავლობაში, საჩივრის სირთულის ან მოთხოვნილი ინფორმაციის მოსაგროვებლად დრის საჭიროების შემთხვევაში რეაგირება მოხდება 10-20 დღის მანძილზე საჩივრის/ინფორმაციის მოთხოვნის განაცხადის მიღებიდან.

ამ დადასტურებაში შევა თქვენი საჩივრის ნომერი, თქვენ საჩივარზე რეაგირებისათვის პასუხისმგებელ პირთა ვინაობა, მათი საკონტაქტო მონაცემები და თქვენი საჩივრის საგანზე მოკვლევის დასრულების სავარაუდო თარიღი (საჭიროების შემთხვევაში).

ნაბიჯი 2: მოკვლევა: უფლებამოსილი პირი (CLO) დაიწყებს მოკვლევას თქვენი საჩივრის მიხედვით. ამ მოკვლევის მსვლელობისას ჩვენ შესაძლოა თქვენთან დაკავშირება

დაგვირდეს. CLO შეეცდება დაასრულოს მოკვლევა მომდევნო 20 სამუშაო დღის განმავლობაში.

ნაბიჯი 3: საჩივრის დაკმაყოფილება: ჩვენს მიერ თქვენი საჩივრის საგნის მოკვლევის შემდეგ ჩვენ მოგმართავთ თქვენ და მოგაწვდით მოკვლევის შედეგებსა და ჩვენს მიერ შემოთავაზებულ გადაწყვეტას. თუ ჩვენი მოკვლევის შედეგად აღმოჩნდება, რომ საჩივარი არ უკავშირდება პროექტის მოქმედებას, ჩვენ მოგაწვდით ამის შესახებ წერილობით განმარტებას. წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ შემოგთავაზებთ საჩივრის დაკმაყოფილების გზებს. თუ ჩვენი პასუხი და რეაგირება თქვენ გაკმაყოფილებთ, ჩვენ გთხოვთ, ხელი მოაწეროთ განცხადებას დაკმაყოფილების შესახებ, თუ თქვენ ამის სურვილი გექნებათ. თუ თქვენ არ გაკმაყოფილებთ ჩვენი პასუხი, ჩვენ განვაგრძობთ თქვენთან მოლაპარაკებებს საჩივრის დასაკმაყოფილებლად სხვა გზების მონახვის მიზნით.

ნაბიჯი 4 მომდევნო ზომები: CLO შესაძლებელია, დაგიკავშირდეთ მომდევნო ეტაპზე, რათა გადაამოწმოს, ხომ არ იწვევს ჩვენი მუშაობა რაიმე დამატებით სირთულეებს.

კონფიდენციალურობა: თუ თქვენ გსურთ თქვენი საჩივრის კონფიდენციალურობის შენარჩუნება, ჯორჯია ურბან ენერჯი გარანტირებს, რომ თქვენი ვინაობა და საკონტაქტო მონაცემები არ გახმაურდება თქვენი თანხმობის გარეშე და ისინი მხოლოდ თქვენი საჩივრის საგნის შესწავლაზე უშუალოდ მომუშავე გუნდისთვის იქნება ხელმისაწვდომი. თუ გუნდისათვის შეუძლებელია საჩივრის საგნის სრული მოკვლევის ჩატარება თქვენი ვინაობის გახმაურების გარეშე (მაგალითად, თუ საჭიროა სასამართლოში თქვენს მიერ ჩვენების მიცემა), მომკვლევნი გუნდი მოილაპარაკებს თქვენთან იმის თაობაზე, თუ როგორ გსურთ მოიქცეთ.

ანონიმურობა: თუ თქვენ გსურთ, შეგიძლიათ ანონიმური საჩივრის შეტანა თანდართულ ფორმაში თქვენი ვინაობისა და საკონტაქტო მონაცემების შევსების გარეშე. საჩივარი ამ შემთხვევაშიც იქნება შესწავლილი, თუმცა უფრო რთული იქნება მოკვლევის ჩატარება და მას არ ექნება თქვენთვის ჩვენს მიერ ჩატარებული მოკვლევის შესახებ ინფორმაციის მოწოდება.

საჯარო საჩივრის ფორმა

საჩივრის ნომერი [(ავსებს CLO)]:			
თქვენი საკონტაქტო დეტალები	სახელი:		
	მისამართი:		
	ტელ:		
	ელ.ფოსტა:		
როგორ გსურთ დაკავშირება? მონიშნეთ	ფოსტით	ტელეფონით	ელექტრონული ფოსტით
სახელი და გვარი, საიდენტიფიკაციო ინფორმაცია (პირადობის მოწმობიდან).			
საჩივრის დეტალები: გთხოვთ აღწეროთ პრობლემა, ვის შეემთხვა, სად, როდეს, რამდენჯერ.			
როგორია პრობლემის მოგვარების თქვენეული შემოთავაზება??			
როგორ წარვადგინოთ ეს ფორმა კონტრაქტორთანსაგზაო დეპარტამენტთან	ფოსტით: tbd		
	ხელით: tbd		
	ელ.ფოსტით: tbd		
ხელმოწერა		თარიღი	

დანართი 7. ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა

ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის მიზნები და ამოცანები

ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის მიზანია ჩამოაყალიბოს და განსაზღვროს სახელმძღვანელო მითითებები მშენებლობის პროცესში ჩართული პერსონალისათვის, რათა უზრუნველყოფილი იყოს ავარიებზე და ინციდენტებზე პერსონალის ქმედებების რაციონალურად, კოორდინირებულად და ეფექტურად წარმართვა, პერსონალის, მოსახლეობის და გარემოს უსაფრთხოების დაცვა.

ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის ამოცანებია:

- მოსალოდნელი ავარიული სახეების განსაზღვრა;
- თითოეული სახის ავარიულ სიტუაციაზე რეაგირების საჭირო აღჭურვილობის, ავარიულ სიტუაციაში მოქმედების გეგმის და პასუხისმგებლობების განსაზღვრა;
- შიდა და გარე შეტყობინებების სისტემის, მათი თანმიმდევრობის, შეტყობინების საშუალებების და მეთოდების განსაზღვრა და ავარიული სიტუაციების შესახებ შეტყობინების (ინფორმაციის) გადაცემის უზრუნველყოფა;
- შიდა რესურსების მყისიერად ამოქმედება და საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი რესურსების დადგენილი წესით მობილიზების უზრუნველყოფა და შესაბამისი პროცედურების განსაზღვრა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების საორგანიზაციო სისტემის მოქმედების უზრუნველყოფა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების პროცესში საკანონმდებლო, ნორმატიულ და საწარმოო უსაფრთხოების შიდა განაწესის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

მოსალოდნელ ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა ითვალისწინებს საქართველოს კანონების და საკანონმდებლო აქტების და საერთაშორისო პრაქტიკის მოთხოვნებს.

ავარიული შემთხვევების სახეები

მოსალოდნელი ავარიები შეიძლება პირობითად რამდენიმე ტიპად დაიყოს, ესენია:

მშენებლობის ეტაპი	ექსპლუატაციის ეტაპი
<ul style="list-style-type: none"> • დამაბინძურებლების ავარიული დაღვრა; • ხანძარი; • პერსონალის დაშავება (ტრავმატიზმი); • სატრანსპორტო შემთხვევა; • სტიქიური ბუნებრივი პროცესები 	<ul style="list-style-type: none"> • დამაბინძურებლების ავარიული დაღვრა; • ხანძარი; • სტიქიური ბუნებრივი პროცესები.

მშენებლობის დროს ავარიული სიტუაციის დაფიქსირების მეთოდი:

ავარიის ტიპი	განსაზღვრის/დაფიქსირების მეთოდი
დამაბინძურებლების ავარიული დაღვრა	ვიზუალური დაკვირვება პერსონალის მიერ
ხანძარი	ვიზუალური დაკვირვება პერსონალის მიერ
პერსონალის დაშავება (ტრავმატიზმი)	პერსონალის მიერ ინფორმაციის მიწოდება
გვირაბში მუშაობისას ჰაერში მავნე აირების შემცველობის დაფიქსირება	გაზომვები
სატრანსპორტო შემთხვევა	პერსონალის მიერ ინფორმაციის მიწოდება
სტიქიური მოვლენები	ვიზუალური დაკვირვება პერსონალის მიერ, მესამე მხარისგან მიღებული შეტყობინება საფრთხის შესახებ.

შენიშვნა: ზემოთ ჩამოთვლილი ავარიული სიტუაციები შესაძლოა თანმდევი პროცესი იყოს და ერთი სახის ავარიული სიტუაციის განვითარებამ გამოიწვიოს სხვა სახის ავარიის ინიცირება.

	ავარიული სიტუაცია	პრევენციული ღონისძიებები
1	<p>საწვავის, ზეთების და ქიმიური ნივთიერებების დაღვრის რისკები დაღვრის რისკი შეიძლება დაკავშირებული იყოს მათი შენახვის პირობების დარღვევასთან, ტექნომსახურებისას დაღვრასთან ან სატრანსპორტო საშუალებებიდან ჟონვასთან/დაღვრასთან.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • მასალის (ზეთების, თხევადი ნივთიერებების - ანტიფრიზი, საწმენდი ნივთიერებები, სხვ) შემოტანის, შენახვის, გამოყენების და ნარჩენების გატანის პროცედურები ხორციელდება მკაცრი მონიტორინგის პირობებში; • მასალა უნდა განთავსდეს მისი უსაფრთხოების/საფრთხის კლასის გათვალისწინებით - შენახვისას გათვალისწინებული უნდა იყოს მასალის სპეციფიკაციაში გაწერილი მოთხოვნები. • მუდმივად (ყოველდღიურად) უნდა მოწმდებოდეს საწყობის და გამოცვლილი ზეთის დროებითი დასაწყობების უბანზე არსებული მასალის კონტეინერების მდგომარეობა; • ზეთის/ნარჩენი და გამონაცვალის ზეთის რეზერვუარიდან (კონკრეტულ შემთხვევაში - ლითონის კასრი) და/ან ზეთის გამოცვლისას დაღვრის ფაქტის დაფიქსირებისთანავე უნდა მოხდეს დაღვრის ლოკალიზაცია-გაწმენდა. • ზეთის/ნარჩენი ზეთის შესანახად გამოყენებული კასრის დაზიანების აღმოჩენისთანავე უნდა მოხდეს დაღვრის 'შეჩერება' და მასალის გადატანა სხვა კონტეინერში. • ზეთის და ნახშირი ზეთის კასრები უნდა განთავსდეს ბეტონის საფარიან უბანზე. • მასალის, ქიმიური ნივთიერებების საწყობში შემოტანამდე უნდა მოხდეს კონტეინერების (ტარის) დათვალიერება. დაზიანების აღმოჩენის შემთხვევაში მასალა არ დაიშვება ტერიტორიაზე. • პერსონალი ინფორმირებული უნდა იყოს მასალის მართვის, გამოყენების და ნარჩენი მასალის მართვის უსაფრთხო პროცედურების შესახებ. • მასალასთან მომუშავე პერსონალი აღჭურვილი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში ლოკალიზაციისთვის საჭირო მასალით და ინვენტარით.
3	<p>ხანძარი ხანძრის აღმოცენება-გავრცელების რისკები დაკავშირებულია საწვავის და ზეთების შენახვის და გამოყენების წესების დარღვევასთან. ასაფეთქებელი ნივთიერებების არასათანადო მართვისას.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • პერსონალის ინსტრუქტაჟი/პერიოდული სწავლება ხანძრის პრევენციის საკითხებზე; • ადვილად აალებადი და ფეთქებადსაშიში ნივთიერებების დასაწყობება უსაფრთხო ადგილებში. მათი განთავსების ადგილებში შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშნების მოწყობა; • ხანძარსაწინააღმდეგო ნორმების დაცვა და სამშენებლო უბნების სახანძრო ინვენტარის არსებობა; • ასაფეთქებელ ნივთიერებებთან სამუშაოს მხოლოდ სათანადო კვალიფიკაციის და უფლებამოსილების მქონე პერსონალის დაშვება; • ინვენტარის გამართულობის და სათანადო მდგომარეობაში ყოფნის კონტროლი.
4	<p>ტრავმატიზმი გარდა სხვა ავარიულ სიტუაციების შემთხვევებისა, მუშახელის ტრავმატიზმი შესაძლოა უკავშირდებოდეს: სიმაღლეზე მუშაობისას უსაფრთხოების წესების დარღვევას; გვირაბში მუშაობასთან დაკავშირებულ რისკებს; ტექნიკასთან/აღჭურვილობასთან დაკავშირებულ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ტექნიკური საშუალებების გამართულობის პერიოდული კონტროლი. • პერსონალის პერიოდული სწავლება და ტესტირება შრომის უსაფრთხოების საკითხებზე; • პერსონალის პერიოდული სწავლება მუშაობის პროცესში გამოყენებული მასალების სახიფათოობის და შესაბამისი უსაფრთხოების წესების დაცვის შესახებ. • პერსონალის აღჭურვა ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით; • სახიფათო ზონებში შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშნების მოწყობა. • ტერიტორიაზე მანქანების გადაადგილების სიჩქარის შეზღუდვა. • ტერიტორიის სისუფთავე და ჩაუხერგავი სამომრავო გზების უზრუნველყოფა. • უფლებამოსილი პირის გამოყოფა, რომლებიც გააკონტროლებს

<p>ინციდენტებს; ტერიტორიაზე მანქანების გადაადგილებისას შესაძლო დაჯახებას; ზეთის/სხვა ნივთიერებების დაღვრის ადგილზე ფეხის დაცურების გამო შესაძლო ტრავმატიზმს; ქიმიური ნივთიერებების გამოყენებისას შესაძლო რისკებს.</p>	<p>სამუშაო უბნებზე უსაფრთხოების ნორმების შესრულების დონეს და დააფიქსირებს უსაფრთხოების ნორმების დარღვევის ფაქტებს.</p>
<p>5 სატრანსპორტო შემთხვევები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • მოძრაობის სიჩქარის და მოძრაობის წესების დაცვა; • სამუშაოს/მოძრაობის დაწყებამდე მანქანის პერიმეტრის დათვალიერება.
<p>6 სტიქიური პროცესები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობის შედეგად მეწყრული პროცესების გააქტიურების შესაძლებლობის თავიდან ასაცილებლად - ვიზუალური კონტროლი პრობლემის დროული დაფიქსირების და ეფექტური რეაგირებისთვის; • პერსონალის ინსტრუქტაჟი სტიქიური უბედურების დროს უსაფრთხოების წესების დაცვის შესახებ; • შეტყობინების/ინფორმირების სისტემის დანერგვა.

ინციდენტის სავარაუდო მასშტაბი

მოსალოდნელი ავარიის, ინციდენტის სალიკვიდაციო რესურსების და საკანონმდებლო მოთხოვნების გათვალისწინებით, ავარიები და ავარიული სიტუაციები დაყოფილია რეაგირების 3 ძირითადი დონის მიხედვით. მომდევნო გვერდზე მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ავარიული სიტუაციების აღწერა დონეების მიხედვით, შესაბამისი რეაგირების მითითებით.

ავარიული სიტუაციების აღწერა დონეების მიხედვით

ავარიული სიტუაცია	I დონე	II დონე	III დონე
<p>საერთო</p>	<p>ავარიის ლიკვიდაციისთვის საკმარისია შიდა რესურსები</p>	<p>ავარიის ლიკვიდაციისთვის საჭიროა გარეშე რესურსები და მუშახელი</p>	<p>ავარიის ლიკვიდაციისთვის საჭიროა რეგიონული ან ქვეყნის რესურსების მოზიდვა. <i>კონკრეტულ შემთხვევაში მოსალოდნელი არ არის</i></p>
<p>ხანძარი</p>	<p>ლოკალური ხანძარი, რომელიც არ საჭიროებს გარეშე ჩარევას და სწრაფად კონტროლირებადია. მეტეოროლოგიური პირობები ხელს არ უწყობს ხანძრის სწრაფ გავრცელებას. მიმდებარედ არ არსებობს სხვა ხანძარსაშიში და ფეთქებადსაშიში</p>	<p>მოზრდილი ხანძარი, რომელიც მეტეოროლოგიური პირობების გამო შესაძლოა სწრაფად გავრცელდეს. მიმდებარედ არსებობს სხვა ხანძარსაშიში და ფეთქებადსაშიში უბნები/საწყობები და მასალები. საჭიროა ადგილობრივი სახანძრო</p>	<p>დიდი ხანძარი, რომელიც სწრაფად ვრცელდება. არსებობს მიმდებარე უბნების აალების და სხვა სახის ავარიული სიტუაციების პროვოცირების დიდი რისკი. საჭიროა რეგიონალური სახანძრო სამსახურის ჩართვა ინციდენტის ლიკვიდაციისთვის.</p>

	უბნები/საწყობები და მასალები.	რაზმის გამოძახება.	პროექტის შემთხვევაში მოსალოდნელი არ არის
საშიში ნივთიერებების დაღვრა	ლოკალური დაღვრა, რომელიც არ საჭიროებს გარეშე ჩარევას და შესაძლებელია მისი აღმოფხვრა შიდა რესურსებით. არ არსებობს ნივთიერებების დიდ ფართობზე გავრცელების რისკები.	დიდი მოცულობის დაღვრა და დაღვრილი ნივთიერებების დიდ ფართობზე გავრცელება მოსალოდნელი არ არის	
პერსონალის დაშავება/ ტრავმატიზმი	<ul style="list-style-type: none"> • ტრავმატიზმის ერთი შემთხვევა; • მსუბუქი მოტეხილობა, დაჟეჟილობა; • I ხარისხის დამწვრობა (კანის ზედაპირული შრის დაზიანება); • დაშავებული პერსონალისთვის დახმარების აღმოჩენა და ინციდენტის ლიკვიდაცია შესაძლებელია შიდა სამედიცინო ინვენტარით. 	<ul style="list-style-type: none"> • ტრავმატიზმის ერთეული შემთხვევები; • ძლიერი მოტეხილობა - სახსართან ახლო მოტეხილობა; • II ხარისხის დამწვრობა (კანის ღრმა შრის დაზიანება); • საჭიროა დაშავებული პერსონალის გადაყვანა სამედიცინო დაწესებულებაში 	<ul style="list-style-type: none"> • ტრავმატიზმის რამდენიმე შემთხვევა; • ძლიერი მოტეხილობა • III და IV ხარისხის დამწვრობა (კანის, მის ქვეშ მდებარე ქსოვილების და კუნთების დაზიანება); • საჭიროა დაშავებული პერსონალის გადაყვანა შესაბამისი პროფილის მქონე სამედიცინო პუნქტში.
სატრანსპორტო შემთხვევა	<ul style="list-style-type: none"> • მსუბუქი შეჯახება რაიმე საგანთან 	<ul style="list-style-type: none"> • მსუბუქი შეჯახება სხვა სატრანსპორტო საშუალებასთან 	<ul style="list-style-type: none"> • ძლიერი შეჯახება
ბუნებრივი კატასტროფები	მეწყერი, წყალდიდობა, მიწისძვრა		

შენიშვნა: ობიექტის სპეციფიკის და ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით მოსალოდნელია ძირითადად I დონის და ნაკლები ალბათობით II დონის ავარიული სიტუაციები.

ავარიაზე რეაგირება

ავარიაზე რეაგირებაზე პასუხისმგებელი

სამუშაოს დაწყებამდე განისაზღვრება ავარიული სიტუაციების პრევენციის და მათზე რეაგირებაზე პასუხისმგებელი პირი/პირები და განისაზღვრება მისი/მათი მოვალეობები. პასუხისმგებელი პირი განსაზღვრავს რისკს, უზრუნველყოფს პრევენციის ღონისძიებების ჩატარებას და, პასუხისმგებელია ავარიულ სიტუაციაზე რეაგირების ღონისძიებების გატარებაზე (გარდა იმ საგანგებო სიტუაციებისა, როდესაც საჭიროა სპეციალური სამსახურის ჩართვა).

ავარიული სიტუაციების რისკის შეფასება

რისკი განისაზღვრება ყველა შესასრულებელი ქმედებისთვის მათი ხასიათის და გარემოს პირობების გათვალისწინებით. დასაშვებად მიიჩნევა მინიმალური ან მისაღები რისკები. მინიმალური გულისხმობს ისეთ რისკს, რომლის შემდგომი შემცირებისთვის საჭირო ღონისძიებების ღირებულება მათი გატარების შედეგად მიღებული ეფექტის დისპროპორციულია. (ეს მიდგომა არ ვრცელდება კანონით მოთხოვნილ ნორმებთან შესაბამისობაში მოყვანის საჭიროების შემთხვევებზე).

გარდა ამისა, რისკი, მისაღები უნდა იყოს სამუშაოს შემსრულებელი პირისთვის.

მისაღებობა	მინიმალური		
	დასაშვები	არა	
	არა	X	X
	კი	X	+

* = სამუშაოს გაგრძელება არ შეიძლება
 + = სამუშაო შეიძლება გაგრძელდეს

ავარიის პრევენცია და რეაგირება

ავარიის პრევენციის და რეაგირების ფარგლებში მოხდება:

- მონიტორინგის ღონისძიებების განსაზღვრა, მონიტორინგის გრაფიკის შემუშავება და მონიტორინგის წარმოება. (მონიტორინგის სიხშირე დამოკიდებული იქნება რისკის დონეზე და დაზუსტდება ყოველ კონკრეტულ უბანზე მუშაობის დაწყებამდე. სიხშირის დიაპაზონი - ყოველდღიურიდან ყოველკვირეულამდე);
- ავარიულ შემთხვევებში შესასრულებელი პროცედურების განსაზღვრა;
- შემთხვევების აღრიცხვა, წერილობით დაფიქსირება და ანალიზი;
- პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და გატარება;
- ავარიის კომუნიკაციის სისტემის ჩამოყალიბება
- პერსონალის ტრენინგი ავარიულ სიტუაციებში საჭირო ქმედებების შესახებ.

რეაგირება ხანძრის შემთხვევაში

ხანძრის კერის ან კვამლის აღმომჩენი პირის და მახლობლად მომუშავე პერსონალის სტრატეგიული ქმედებები იქნება:

- სამუშაო უბანზე ყველა საქმიანობის შეწყვეტა, გარდა უსაფრთხოების ზომებისა;
- სიტუაციის შეფასება, ხანძრის კერის და მიმდებარე ტერიტორიების დაზვერვა;
- შეძლებისდაგვარად ტექნიკის იმ ადგილებიდან გაყვანა/გატანა, სადაც შესაძლებელია ხანძრის გავრცელება.
- ელექტრომოწყობილობების გამორთვა წრედიდან;

თუ ხანძარი მძლავრია და გაძნელებულია ხანძრის კერასთან მიდგომა, მიმდებარედ განლაგებულია რაიმე ხანძარსაშიში ან ფეთქებადსაშიში უბნები/ნივთიერებები, პერსონალი ვალდებული იქნება:

- მოშორდეს სახიფათო ზონას;
- ავარიის შესახებ შეატყობინოს შესაბამის სამსახურს;
- დაელოდოს სამაშველო რაზმის გამოჩენას და მათი მოვლისას გადასცეს დეტალური ინფორმაცია ხანძრის მიზეზების და ხანძრის კერის სიახლოვეს არსებული სიტუაციის შესახებ.

იმ შემთხვევაში თუ ხანძარი არ არის მძლავრი, ხანძრის კერა ადვილად მისადგომია და მასთან მიახლოება საფრთხეს არ უქმნის თქვენს ჯანმრთელობას. ამასთან არსებობს მიმდებარე ტერიტორიებზე ხანძრის გავრცელების გარკვეული რისკები, მაშინ პერსონალი ვალდებულია იმოქმედოს შემდეგნაირად:

- ავარიის შესახებ შეატყობინოს შესაბამის სამსახურს;
- სახანძრო ინვენტარის (ცეცხლმაქრი, ნაჯახი, ძალაყინი, ვედრო და სხვ) გამოყენებით ეცადოს ხანძრის კერის ლიკვიდაციას, ცეცხლმაქრზე წარმოდგენილი ინსტრუქციის მიხედვით;
- იმ შემთხვევაში თუ უბანზე არ არსებობს სახანძრო სტენდი, მაშინ ხანძრის კერის ლიკვიდაციისთვის გამოიყენებს ქვიშას, წყალს ან გადააფარებს ნაკლებად აალებად სქელ ქსოვილს;

- იმ შემთხვევაში თუ ხანძრის კერის სიახლოვეს განლაგებულია წრედში ჩართული ელექტროდანადგარები, წყლის გამოყენება დაუშვებელია;
- დახურულ სივრცეში ხანძრის შემთხვევაში ნუ გაანიავებთ ოთახს (განსაკუთრებული საჭიროების გარდა), რადგან სუფთა ჰაერი უფრო მეტად უწყობს ხელს წვას და ხანძრის მასშტაბების ზრდას.

ამ შემთხვევაში პასუხისმგებელი პირის ქმედებებია:

- დეტალური ინფორმაციის მოგროვება ხანძრის კერის ადგილმდებარეობის, მიმდებარედ არსებული/დასაწყობებული დანადგარ-მექანიზმების და ნივთიერებების შესახებ და სხვ;
- რისკების გაანალიზება და ხანძრის სავარაუდო მასშტაბების შეაფასება (I, II ან III დონე);
- საჭიროების შემთხვევაში სახანძრო რაზმის გამოძახება (დარეკავს ნომერზე 112);
- საჭიროების შემთხვევაში მთელი პერსონალს ჩართვა ხანძრის ლიკვიდაციაში და უბანზე არსებული ხანძარსაქრობი აღჭურვილობის გამოყენების მოთხოვნა;
- პერსონალის ქმედებების გაკონტროლება და ხელმძღვანელობა სახანძრო რაზმის გამოჩენამდე;
- სახანძრო რაზმის ქმედებების ხელშეწყობა (შესაძლოა საჭირო გახდეს უბანზე არარსებული სპეციალური აღჭურვილობა და სხვ.);
- ინციდენტის დასრულების შემდგომ ავარიის შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების გატარება - ნახანძრალი ტერიტორიის დათვალიერება დარჩენილი ხანძრის კერების გამოვლენის მიზნით;
- შემთხვევის გაანალიზება და შემთხვევის შესახებ ანგარიშის მომზადება,

რეაგირება საშიში ნივთიერებების დაღვრის შემთხვევაში

ვინაიდან საქმიანობის განხორციელების დროს დიდი რაოდენობით ნავთობპროდუქტების და სხვა საშიში თხევადი ნივთიერებების შენახვა-დასაწყობება ადგილზე არ მოხდება, წინამდებარე ქვეთავში განხილულია მხოლოდ I დონის ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების სტრატეგია.

საშიში ნივთიერებების დაღვრის რეაგირების სახეებს მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს მიწის ზედაპირის სახე და მისი პირვანდელი მდგომარეობა.

შელწევად ზედაპირზე ნავთობპროდუქტების დაღვრის შემთხვევაში განხორციელდება შემდეგი სტრატეგიული ქმედებები:

- სამუშაოთა ხელმძღვანელის ინფორმირება ავარიის შესახებ;
- დაბინძურების წყაროს გადაკეცვა (არსებობის შემთხვევაში);
- პერსონალის მიერ ავარიაზე რეაგირებისათვის საჭირო აღჭურვილობის და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების მობილიზება;
- წყალსარინი სისტემის შესასვლელების (ჭების) ბლოკირება;
- დაღვრის ბლოკირება;
- ზეთების/საშიში ნივთიერებების მდინარეში ჩაღვრის რისკების შემთხვევაში ადგილობრივი თვითმართველობის/შესაბამისი კომპეტენციის ორგანოს ინფორმირება;
- დაღვრილი ნავთობპროდუქტების შესაშრობად შთანმთქმელი (აბსორბენტული) საფენების გამოყენება;
- დაღვრილი მასის შეგროვება და გადატანა;
- გამოყენებული აბსორბენტების/ტილოების საფენები უნდა მოთავსდეს პოლიეთილენის ტომრებში და ტერიტორიიდან გატანამდე დროებით დასაწყობდეს შესაბამისად დაცულ ადგილას.

ნიადაგის ზედა ფენის დამუშავება დაიწყება დაღვრის შეწყვეტისთანავე. დაბინძურებული მოედანი სრულიად გაიწმინდება, რათა გამოირიცხოს ზედაპირული ჩამონადენით დამაბინძურებლების სხვა, სუფთა უბნებზე გადატანა ან ნიადაგის ღრმა ფენებში ჩაჟონვა. ამის შემდეგ სამუშაოთა მწარმოებლის/უბნის მენეჯერის მითითებისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე მოწვეული სპეციალისტის ზედამხედველობით დაიწყება დაბინძურებული ნიადაგის მოცილება და მისთვის სარემედიაციო სამუშაოების ჩატარება.

შენიშვნა: ზედაპირული წყლის ობიექტებთან მუშაობისას საწვავის/ზეთების ჩაღვრით გამოწვეული დაბინძურების შესაძლებლობა პროექტით გათვალისწინებული შემარბილებელი ღონისძიებების გატარების პირობებში მინიმუმამდეა დაყვანილი.

რეაგირება პერსონალის ტრავმატიზმის ან მათი ჯანმრთელობის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინციდენტების დროს

ადამიანის დაზარალების აღმოჩენის პირის უპირველეს ქმედებაა ინციდენტის შესახებ შეტყობინების სასწრაფო გადაცემა. საჭიროების შემთხვევაში, მოხდება გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების ჯგუფის გამოძახება.

პირველადი დახმარების გაწევამდე მოხდება სიტუაციის შეფასება და დადგენა ქმნის თუ არა საფრთხეს დაზარალებულთა მიახლოება და მისთვის დახმარების გაწევა. თუ ეს შესაძლებელია, სამაშველო ჯგუფის გამოჩენამდე დაზარალებულის პირველადი დახმარება მოხდება შემდეგ ქვეთავებში მოცემული პირველადი დახმარების სტრატეგიის მიხედვით.

პირველადი დახმარება მოტეხილობის დროს

ძვლის დახურულ მოტეხილობისას კანის მთლიანობა დაზიანებულ არეში დარღვეული არ არის; აღინიშნება სისხლჩაქცევა და შეშუპება. ამ ტიპის მოტეხილობის შემთხვევაში დახმარების აღმოჩენისთვის შემუშავებული სტრატეგია გულისხმობს შემდეგ ქმედებებს:

- სთხოვეთ დაზარალებულს იწვეს მშვიდად და დააფიქსირეთ სხეულის დაზიანებული ნაწილი მოტეხილობის ზემოთ და ქვემოთ ხელით, სანამ არ მოხდება მისი იმობილიზაცია (ფიქსაცია);
- კარგი ფიქსაციისათვის დაამაგრეთ სხეულის დაზიანებული ნაწილი დაუზიანებელზე. თუ მოტეხილობა არის ხელზე დააფიქსირეთ ის სხეულზე სამკუთხა ნახვევის საშუალებით. ფეხზე მოტეხილობის არსებობისას დააფიქსირეთ დაზიანებული ფეხი მეორეზე. შეკარით კვანძები დაუზიანებელი ფეხის მხრიდან;
- შეამოწმეთ პულსი, მგრძობელობა და კაპილარული ავსება ნახვევის ქვემოთ ყოველ 10 წთ-ში ერთხელ. თუ სისხლის მიმოქცევა ან მგრძობელობა დაქვეითებულია, დაადეთ ნაკლებ მჭიდრო ნახვევი.

ძვლის ღია მოტეხილობისათვის დამახასიათებელია კანის საფარველის მთლიანობის დარღვევა. ამ დროს დაზიანებულ არეში არის ჭრილობა და სისხლდენა; მაღალია ინფიცირების რისკი. ამ ტიპის მოტეხილობის შემთხვევაში დახმარების აღმოჩენისთვის შემუშავებული სტრატეგია გულისხმობს შემდეგ ქმედებებს:

- დროულად მოუხმეთ დამხმარეს, რათა დამხმარემ ჩაატაროს სხეულის დაზიანებული ნაწილის იმობილიზაცია, სანამ თქვენ დაამუშავებთ ჭრილობას;
- დაფარეთ ჭრილობა სუფთა საფენით და მოახდინეთ პირდაპირი ზეწოლა სისხლდენის შეჩერების მიზნით. არ მოახდინოთ ზეწოლა უშუალოდ მოტეხილი ძვლის ფრაგმენტებზე;
- ჭრილობაზე თითებით შეხების გარეშე, საფენის ზემოდან ფრთხილად შემოფარგლეთ დაზიანებული არე სუფთა ქსოვილით და დააფიქსირეთ ის ნახვევით;

- თუ ჭრილობაში მოჩანს მოტეხილი ძვლის ფრაგმენტები, მოათავსეთ რბილი ქსოვილი ძვლის ფრაგმენტების გარშემო ისე, რომ ქსოვილი სცილდებოდეს მათ და ნახვევი არ ახდენდეს ზეწოლას ძვლის ფრაგმენტებზე. დაამაგრეთ ნახვევი ისე, რომ არ დაირღვეს სისხლის მიმოქცევა ნახვევის ქვემოთ;
- ჩაატარეთ მოტეხილი ძვლის იმობილიზაცია, ისევე, როგორც დახურული მოტეხილობისას;
- შეამოწმეთ პულსი, კაპილარული ავსება და მგრძნობელობა ნახვევის ქვემოთ ყოველ 10 წთ-ში ერთხელ.

პირველადი დახმარება ჭრილობების და სისხლდენის დროს

სისხლდენის სამი შემთხვევისთვის დახმარების აღმომჩენისთვის შემუშავებული სტრატეგია გულისხმობს შემდეგ ქმედებებს:

- **თუ სისხლი ცოტაა** (ამ დროს ინფექციის საშიშროება მაღალია):
 - დაშავებულს მოხანეთ ჭრილობა დასალევად ვარგისი ნებისმიერი უფერო სითხით;
 - შეახვიეთ ჭრილობა სუფთა ქსოვილით;
- **თუ სისხლი ბევრია** (ამ დროს არსებობს სისხლის დაკარგვის საშიშროება):
 - დააფარეთ ჭრილობას რამდენიმე ფენად გაკეცილი ქსოვილი და გააკეთეთ დამწოლი ნახვევი;
 - თუ სისხლი ისევ ჟონავს, ჭრილობაზე ქსოვილი კიდევ დაახვიეთ (სისხლით გაჟღენთილი ქსოვილი არ მოხსნათ) და ძლიერად დააწექით სისხლმდინარ არეს;
- **თუ ჭრილობიდან სისხლი შადრევანივით ასხამს.** (ამ დროს სისხლი ძალიან სწრაფად იკარგება.)
 - დააჭირეთ თითი/თითები არტერიის საპროექციო არეს (ჭრილობის ზემოთ), შემდეგ კი დაადეთ ლახტი (არტერიაზე ზეწოლის ადგილებია: მხრის ქვედა მესამედი და ბარძაყის ზედა მესამედი).

ლახტის დადების წესი ასეთია:

- ლახტს მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში ადებენ, რადგან ის ხშირად შეუქცევად დაზიანებებს იწვევს;
- ლახტი ედება ჭრილობის ზემოთ;
- ლახტის დასადები ადგილი ტანსაცმლით უნდა იყოს დაფარული. თუ ჭრილობის ადგილი შიშველია, ლახტს ქვეშ სუფთა ქსოვილი უნდა დავუფინოთ;
- პირველი ნახვევი მჭიდრო უნდა იყოს (შემღებისდაგვარად უნდა დამაგრდეს), შემდეგ ლახტი იჭიმება და ჭრილობის არეს დამატებით ედება 3-4-ჯერ (ლახტის მაგივრად შეიძლება გამოყენებულ იქნეს თოკი, ქამარი და სხვა);
- ლახტი ზამთარში ერთი, ზაფხულში კი ორი საათით ედება. შემდეგ 5-10 წუთით უნდა მოვუშვათ და თავდაპირველი ადგილიდან ოდნავ ზემოთ დავადოთ;
- შეამოწმეთ, სწორად ადევს თუ არა ლახტი - სწორად დადების შემთხვევაში კიდურზე პულსი არ ისინჯება;

დაუშვებელია ჭრილობაში ხელის ჩაყოფა, ჭრილობაში უცხო სხეულის არსებობის შემთხვევაში - მისი ამოღება, ასეთ შემთხვევაში უცხო სხეული მაქსიმალურად უნდა დავაფიქსიროთ (ნახვევი დავადოთ უცხო სხეულის ირგვლივ).

შინაგანი სისხლდენა ძნელად აღმოსაჩენი დაზიანებაა. თუ ტრავმის მიღების შემდეგ აღინიშნება შოკის ნიშნები, მაგრამ არ არის სისხლის თვალსაჩინო დანაკარგი შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ფარულ სისხლდენად. ასეთ შემთხვევაში, დახმარების აღმომჩენისთვის შემუშავებული სტრატეგია გულისხმობს შემდეგ ქმედებებს:

- დააწვინეთ დაზარალებული ზურგზე და აუწიეთ ფეხები ზემოთ;

- შეხსენით მჭიდრო ტანსაცმელი კისერზე, გულმკერდზე, წელზე;
- არ მისცეთ დაზარალებულს საჭმელი, წამალი და სასმელი. თუ დაზარალებული გონზეა და აღენიშნება ძლიერი წყურვილის შეგრძნება, დაუსველეთ მას ტუჩები;
- დაათბუნეთ დაზარალებული – გადააფარეთ საბანი ან ქსოვილი;
- ყოველ 10 წთ-ში ერთხელ გადაამოწმეთ პულსი, სუნთქვა და ცნობიერების დონე. თუ დაზარალებული კარგავს გონებას, მოათავსეთ უსაფრთხო მდებარეობაში.

პირველადი დახმარება დამწვრობის დროს

დამწვრობა შეიძლება განვითარდეს ცხელი საგნების ან ორთქლის ზემოქმედების (თერმული დამწვრობა), კანზე ქიმიური ნივთიერების მოხვედრის (ქიმიური დამწვრობა), დენის ზემოქმედების (ელექტრული დამწვრობა) შემთხვევაში. დახმარების სწორად გასაწევად დასადგენია დამწვრობის ხარისხი, რაც დამოკიდებულია დაზიანების სიღრმეზე და დაზიანების ფართობზე (სხეულის ზედაპირის რა ნაწილზე ვრცელდება დაზიანება).

დამწვრობის დროს პირველადი დახმარებისას განსაზღვრული ღონისძიებებია:

- დაზარალებულის უსაფრთხო ადგილას, სუფთა ჰაერზე გაყვანა;
- თუ დაზარალებულზე იწვის ტანსაცმელი, სხეულზე წყლის დასხმა (ელექტრული დამწვრობის შემთხვევაში, წრედში ჩართულ დანადგარებთან წყლის გამოყენება დაუშვებელია). დაუშვებელია სხეულის გადაგორება;
- თუ წყლის გამოყენების საშუალება არ არის, სხეულზე არასინთეტიკური ქსოვილის გადაფარება;
- აუცილებელია დამწვარი არის ცივი წყლით გაგრილება (I და II ხარისხის დამწვრობისას 10-15 წუთით შეუშვირეთ გამდინარე წყალს, III და IV ხარისხის დამწვრობისას შეახვიეთ სუფთა სველი ქსოვილით და შემდეგ ასე შეხვეული გააცივეთ დამდგარ წყალში);
- დაზიანებული არიდან ტანსაცმლის და ნებისმიერი სხვა საგნის მოცილება, რომელსაც შეუძლია სისხლის მიმოქცევის შეფერხება;
- დაზიანებული არის სტერილური ნახვევით დაფარვა. ამით შემცირდება დაინფიცირების ალბათობა.

დამწვრობის დროს შესაძლებელია ცხელი აირების ჩასუნთქვა, რაც იწვევს სასუნთქი გზების დამწვრობას. თუ დაზარალებულს აღენიშნება გამწვანებული ხმაურიანი სუნთქვა, დამწვრობა სახის ან კისრის არეში, სახისა და ცხვირის თმიანი საფარველის შეტრუსვა, პირის ღრუსა და ტუჩების შეშუპება, ყლაპვის გამწვანება, ხველა, ხრინწიანი ხმა - არსებობს სასუნთქი გზების დამწვრობის ეჭვი. ამ შემთხვევაში საჭიროა სამედიცინო სამსახურის დაუყოვნებლივი გამოძახება. მის მოსვლამდე საჭიროა მუდმივად შეამოწმეთ სუნთქვა და პულსი, აუცილებლობის შემთხვევაში - სარეანიმაციო ღონისძიებების ჩატარება.

დამწვრობის დროს დაუშვებელია:

- დაზიანებული არიდან ტანსაცმლის ნაწილაკების აშრევა, რადგან ამით შესაძლებელია დაზიანების გაღრმავება;
- ბუშტუკების მთლიანობის დარღვევა, რადგან ზიანდება კანის საფარველი და იქმნება ხელსაყრელი პირობები ორგანიზმში ინფექციის შეჭრისათვის;
- დაზიანებული არის დასამუშავებლად მალამოების, ლოსიონების, ზეთების თვითნებური გამოყენება;
- ქიმიური დამწვრობის დროს დაზიანებული არის დამუშავება მანეიტრალური ხსნარებით. მაგ. ტუტით განპირობებული დამწვრობის დამუშავება მჟავათი.

პირველადი დახმარება ელექტროტრავმის შემთხვევაში

შესაძლებელია მაღალი ძაბვის და დაბალი ძაბვით გამოწვეული ელექტროტრავმები.

- მაღალი ძაბვის დენით გამოწვეული ელექტროტრავმის დროს განვითარებული დაზიანება უმრავლეს შემთხვევაში სასიკვდილოა. ამ დროს ვითარდება მძიმე დამწვრობა. კუნთთა ძლიერი შეკუმშვის გამო, ხშირად დაზარალებული გადაისროლება მნიშვნელოვან მანძილზე, რაც იწვევს მძიმე დაზიანებების (მოტეხილობების) განვითარებას.
- დაბალი ძაბვის დენით გამოწვეული ელექტროტრავმა შეიძლება გახდეს სერიოზული დაზიანებისა და სიკვდილის მიზეზიც კი. ხშირად ამ ტიპის ელექტროტრავმა განპირობებულია დაზიანებული მოწყობილობით. სველ იატაკზე დგომის ან სველი ხელებით დაუზიანებელ ელექტროგაყვანილობაზე შეხებისას ელექტროტრავმის მიღების რისკი მკვეთრად მატულობს.

ქვემოთ მოცემულია ელექტროტრავმების შემთხვევებისთვის განსაზღვრული მოთხოვნები.

მაღალი ძაბვით გამოწვეული ელექტროტრავმების შემთხვევაში გასათვალისწინებელია შემდეგი:

- არ შეიძლება დაზარალებულთან მიახლოება, სანამ არ გამოირთვება დენი და საჭიროების შემთხვევაში, არ გაკეთდება იზოლაცია. შეინარჩუნეთ 18 მეტრის რადიუსის უსაფრთხო დისტანცია. არ მისცეთ სხვა თვითმხილველებს დაზარალებულთან მიახლოების საშუალება;
- ელექტროტრავმის მიღების შემდეგ, უგონოდ მყოფ დაზარალებულთან მიახლოებისთანავე გახსენით სასუნთქი გზები თავის უკან გადაწევის გარეშე, ქვედა ყბის წინ წამოწევით;
- შეამოწმეთ სუნთქვა და ცირკულაციის ნიშნები. მზად იყავით რეანიმაციული ღონისძიებების ჩატარებისათვის;
- თუ დაზარალებული უგონო მდგომარეობაშია მაგრამ სუნთქავს, მოათავსეთ იგი უსაფრთხო მდებარეობაში;
- ჩაატარეთ პირველი დახმარება დამწვრობისა და სხვა დაზიანებების შემთხვევაში.

დაბალი ძაბვით გამოწვეული ელექტროტრავმის შემთხვევაში გასათვალისწინებელია შემდეგი:

- არ შეეხოთ დაზარალებულს, თუ ის ეხება ელექტროდენის წყაროს;
- არ გამოიყენოთ ლითონის საგნები ელექტროდენის წყაროს მოშორების მიზნით;
- თუ შეგიძლიათ, შეწყვიტეთ დენის მიწოდება (გამორთეთ დენის ჩამრთველი). თუ ამის გაკეთება შეუძლებელია, გამორთეთ ელექტრომოწყობილობა დენის წყაროდან;
- თუ თქვენ არ შეგიძლიათ დენის გამორთვა დადებით მშრალ მაიზოლირებელ საგანზე (მაგალითად, ხის ფიცარზე, რეზინის ან პლასტმასის საფენზე, წიგნზე ან გაზეთების დასტაზე);
- მოაშორეთ დაზარალებულის სხეული დენის წყაროდან ცოცხის, ხის ჯოხის, სკამის საშუალებით. შესაძლებელია გადაადგილოთ დაზარალებულის სხეული დენის წყაროდან ან პირიქით, თუ ეს უფრო მოსახერხებელია, გადაადგილოთ თვით დენის წყარო;
- დაზარალებულის სხეულზე შეხების გარეშე, შემოახვიეთ ბაწარი მისი ტერფებისა ან მხრების გარშემო და მოაშორეთ დენის წყაროს;
- უკიდურეს შემთხვევაში, მოკიდეთ ხელი დაზარალებულის მშრალ არამჭიდრო ტანსაცმელს და მოაშორეთ ის დენის წყაროდან;
- თუ დაზარალებული უგონო მდგომარეობაშია, გახსენით სასუნთქი გზები, შეამოწმეთ სუნთქვა და პულსი;

- თუ დაზარალებული უგონო მდგომარეობაშია, სუნთქვა და პულსი აქვს, მოათავსეთ უსაფრთხო მდებარეობაში. გააგრძელეთ დამწვარი არეები და დაადეთ ნახვევი;
- თუ დაზარალებულს ელექტროტრავმის მიღების შემდეგ არ აღენიშნება ხილული დაზიანება და კარგად გრძნობს თავს, ურჩიეთ დაისვენოს.

ელვის/მეხის ზემოქმედებით გამოწვეული ელექტროტრავმის შემთხვევაში დაზარალებული გადაყვანილი იქნება შემთხვევის ადგილიდან და ჩაუტარდება პირველი დახმარება როგორც სხვა სახის ელექტროტრავმის დროს.

რეაგირება სატრანსპორტო შემთხვევების დროს

ავტოსატრანსპორტო შემთხვევის დროს განხორციელდება შემდეგი სტრატეგიული ქმედებები:

- სატრანსპორტო საშუალებების / ტექნიკის გაჩერება;
- ინფორმაციის გადაცემა შესაბამისი სამსახურებისთვის (საკატრულო პოლიცია, სასწრაფო სამედიცინო სამსახური);
- იმ შემთხვევაში თუ საფრთხე არ ემოქმედა ადამიანის ჯანმრთელობას და არ არსებობს სხვა ავარიული სიტუაციების პროვოცირების რისკები (მაგ. სხვა სატრანსპორტო საშუალებების შეჯახება, ხანძარი, საწვავის დაღვრა და სხვ.), მანქანაში მყოფი ვალდებული იქნება:
 - გადმოვიდეს სატრანსპორტო საშუალებიდან/ტექნიკიდან ან მოშორდეს ინციდენტის ადგილს და შეინარჩუნოს უსაფრთხო დისტანცია;
 - დაელოდოს საკატრულო პოლიციის/სამაშველო გუნდის გამოჩენას.
- დამატებითი საფრთხეების შემთხვევაში:
 - გადმოვიდეს სატრანსპორტო საშუალებიდან/ტექნიკიდან ან მოშორდეს ინციდენტის ადგილს და შეინარჩუნოს უსაფრთხო დისტანცია;
 - ხანძრის, საწვავის დაღვრის შემთხვევებში იმოქმედოს შესაბამის ქვეთავებში მოცემული რეაგირების სტრატეგიის მიხედვით;
- იმ შემთხვევაში თუ საფრთხე ემოქმედა ადამიანის ჯანმრთელობას -
 - თუ დაშავებული გზის სავალ ნაწილზე წევს, გადააფაროს რამე და შემოსაზღვროს საგზაო შემთხვევის ადგილი, რათა იგი შესამჩნევი იყოს შორიდან. (დაუშვებელია სხეულის გადაადგილება);
 - დაზარალებულს უნდა მოეხსნას ყველაფერი რამაც შესაძლოა ურთულეზდეს სუნთქვას (ქამარი, ყელსახვევი);
 - დაშავებულს ჩაუტარდეს პირველადი დახმარება შესაბამის ქვეთავებში მოცემული პირველადი დახმარების სტრატეგიის მიხედვით.

რეაგირება გვირაბში მუშაობისას ჰაერის ხარისხის გაუარესების შემთხვევაში

გვირაბში მავნე აირების დაფიქსირებისას გატარდება შემდეგი ქმედებები:

- ადამიანების გამოყვანა სუფთა ჰაერზე;
- დაზარალებულის ფილტვებში ჰაერის თავისუფლად მიწოდების უზრუნველსაყოფად ტანისამოსის შეხსნა;
- ნიშადურის მოსხურება;
- სუნთქვის არქონის შემთხვევაში - ხელოვნური სუნთქვის და გულის არაპირდაპირი მასაჟის ჩატარება;
- სასწრაფო დახმარების სამსახურის გამოძახება.

იმ შემთხვევაში, თუ დაფიქსირდა მეთანის ან სხვა აალებადი აირების აფეთქების ქვედა ზღვრის 20% ან მეტი კონცენტრაცია, მოხდება ყველა თანამშრომლის ევაკუაცია უსაფრთხო ადგილზე (გარდა სპეციალურად აღჭურვილი თანამშრომლებისა, რომლებიც ხიფათის

აღმოფხვრაზე მუშაობენ). ელექტროაღჭურვილობა, გარდა სავენტილაციო და სატუმბო მოწყობილობებისა უნდა გამოირთოს.

თუ შედეგების ან სხვა ცხელი დამუშავებისას მეთანის ან სხვა აალებადი აირების აფეთქების ქვედა ზღვრის 10% ან მეტი კონცენტრაცია დაფიქსირდა, სამუშაო შეჩერდება კონცენტრაციის უსაფრთხო (<10%) ზღვრამდე შემცირებამდე.

თუ დაფიქსირდა მეთანის ან სხვა აალებადი აირების აფეთქების ქვედა ზღვრის 5% ან მეტი კონცენტრაცია, გატარდება ვენტილირებული ჰაერის მოცულობა.

ნახშირყალბადის 10 ppm-ზე მაღალი რაოდენობის დაფიქსირებისას მოხდება თანამშრომლების ინფორმირება და დონის მონიტორინგი. თუ შემცველობა 20 ppm-ს მიაღწევს საჭირო იქნება რესპირატორების გამოყენება, ვენტილაციის გაუმჯობესება, ევაკუაცია.

თუ სამუშაო ზონაში დაფიქსირდა 5 ppm ან მეტი ნახშირყალბადი, გაზომვები ჩატარდება ცვლის დასაწყისში და შუაში.

მიწისქვეშა სამუშაოების წარმოებისას გვირაბის შესასვლელთან მუდმივად იქნება ერთი თანამშრომელი მაინც, რომელიც გააკონტროლებს და დააფიქსირებს გვირაბში შესულ და გამოსულთა რაოდენობას, და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფს დახმარებას. თუ გვირაბში არსებული ავარიული განათება საკმარისი არ არის, გვირაბში მომუშავეები აღჭურვილნი იქნებიან საავარიო ფანრებით.

პერსონალისგან დაკომპლექტებული სამაშველო ბრიგადა უზრუნველყოფს დახმარების აღმოჩენას საჭიროების შემთხვევაში.

სამუშაოს განახლებამდე მოხდება გვირაბში გაზის (მეთანი, აალებადი აირები) შემცველობის გაზომვა.

სტიქიური ბუნებრივი მოვლენები

ბუნებრივ სტიქიურ მოვლენებზე რეაგირება ამ გეგმის საგანს არ წარმოადგენს.

ავარიაზე რეაგირებისთვის საჭირო აღჭურვილობა

სამშენებლო ბანაკში/სამუშაო უბნებზე უზრუნველყოფილი იქნება შემდეგი აღჭურვილობის არსებობა:

პირადი დაცვის საშუალებებია:

- ჩაფხუტები;
- დამცავი სათვალეები;
- სპეცტანსაცმელი ამრეკლი ზოლებით;
- წყალგაუმტარი მაღალყელიანი ფეხსაცმელები;
- ხელთათმანები;

ხანძარსაქრობი აღჭურვილობა:

- სტანდარტული ხანძარსაქრობები;
- ვედროები, ქვიშა, ნიჩბები და ა.შ.;
- სათანადოდ აღჭურვილი ხანძარსაქრობი დაფები;

დაღვრის აღმოსაფხვრელი აღჭურვილობა:

- გამძლე პოლიეთილენის ტომრები;
- აბსორბენტის ბალიშები;
- ხელთათმანები ;

- წვეთშემკრები მოცულობა;
- ვედროები;
- პოლიეთილენის ლენტი.

გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურების აღჭურვილობა:

- სტანდარტული სამედიცინო ყუთები;

საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებული იქნება სახანძრო სამსახურის და სასწრაფო სამედიცინო სამსახურის დახმარება.

შენიშვნა: ხანძარსაქრობი აღჭურვილობის ვარგისიანობა და მედიკამენტების ვარგისიანობის ვადა გაკონტროლდება.

საჭირო კვალიფიკაცია და პერსონალის სწავლება

პერსონალს ჩაუტარდება ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების სწავლება/ინსტრუქტაჟი.

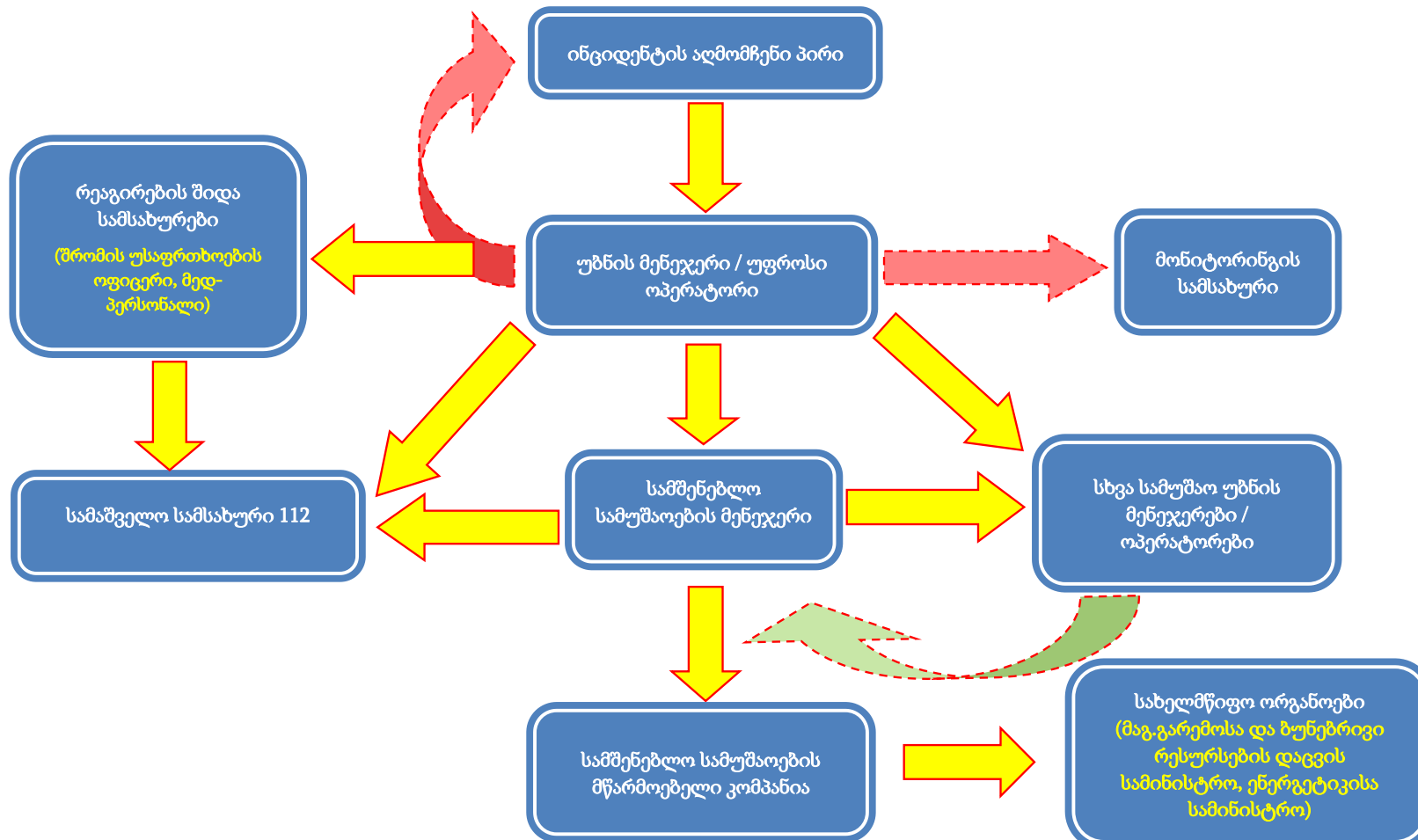
საკონტაქტო ინფორმაცია ავარიული სიტუაციების დროს

ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების სამსახური -

მისამართი: 0160 ქ.თბილისი, ცინცაძის ქ. 6

ტელ: 238-62-20; 238-62-25; 238-63-15; ფაქსი: 238-62-21

ცხელი ხაზი 122

ავარიის შეტყობინების სქემა

(ყვითელი ისარი - შეტყობინება ავარიის შესახებ; წითელი ისარი - დამატებითი/დეტალური ინფორმაციის მოპოვება; მწვანე ისარი - ინციდენტის დადასტურება)

დანართი 8. კრების ოქმები

გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასება კრებების ოქმები

09.02.2017

ადგილი:	ურეკი, ადმინისტრაციული შენობა
კრების თავმჯდომარე:	გია სოფაძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოსდაცვითი სამსახურის უფროსი
კრების მდივანი:	ელენე მგალობლიშვილი, სოციალური და განსახლების სპეციალისტი, შპს გამა კონსალტინგი
დამსწრე პირები:	საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენლები, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები ურეკში, ურეკის ადგილობრივი სამთავრობო ოფისის პერსონალი, ადგილობრივი მაცხოვრებლები, შპს გამა კონსალტინგის წარმომადგენლები, სხვა დაინტერესებული პირები (დამსწრე პირთა სია ოქმს თან ერთვის)

დღის წესრიგი:

1. ზოგადი ინფორმაცია პროექტთან დაკავშირებით და ჩართული კომპანიები / მხარეები;
2. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცედურისა და განსახლების საკითხებთან დაკავშირებული პრეზენტაცია;
3. კითხვები და კომენტარები

შეხვედრის თავმჯდომარე გია სოფაძე მიესალმა დამსწრე საზოგადოებას, გააცნო შეხვედრის მიზანი და პროექტის შინაარსი. მან აღნიშნა, რომ იგეგმება ახალი ოთხი ზოლის დაგება, 14.4 კილომეტრიანი მონაკვეთი საცხოვრებელ ტერიტორიაზე გვერდის ავლით. გზასთან ერთად იგეგმება თავად ხიდების მშენებლობა (მდინარეებზე სუფსა, სეფა და წყალწმიდა) დაგეგმილია სამი კვანძი და ესტაკადა. პროექტს ახორციელებს ესპანური კომპანიების "Getinsa Payma Eurostudios"-ს კონსორციუმი. პროექტი დაფინანსებულია ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) მიერ.

აღინიშნა, რომ ეროვნული გარემოსდაცვითი კანონმდებლობისა და საერთაშორისო რეგულაციების მიხედვით პროექტი მოითხოვს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას. ამ პროცესში საზოგადოების მონაწილეობა მნიშვნელოვანია. შეხვედრა მიზნად ისახავს საზოგადოებას/ დაინტერესებულ მხარეთა ინფორმირებას პროექტის შესახებ, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცესურის და საზოგადოების ჩართულობის აუცილებლობის და როლის შესახებ.

გარემოსდაცვითი ზეგავლენის შეფასების ასპექტების, პროექტთან დაკავშირებული ძირითადი ზემოქმედებების და მათი შეფასებისთვის ჩასატარებელი სამუშაოს შესახებ პრეზენტაცია წარმოადგინა გამა კონსალტინგის გარემოსდაცვითმა სპეციალისტმა მ.სტამათელმა. წარმოდგენილი იყო დიზაინის გუნდის მიერ შემუშავებული ვიზუალიზაცია.

აღინიშნა, რომ პროექტის მიზანშეწონილობის ეტაპზე განიხილებოდა სამი განვიხილეთ ალტერნატივა და ე.წ. არაქმედების (ნულოვანი ალტერნატივა) ალტერნატივა. ჩასატარებელი შეფასების მიზანი ამ ალტერნატივების შედარება, მათ განხორციელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედებების განსაზღვრა, შეფასება და ე.წ. პრიორიტეტული, ბუნებრივ გარემოზე და მოსახლეობაზე ნაკლები არასაურველი გავლენის მქონე ვარიანტის განსაზღვრაა.

აღინიშნა, რომ პროექტმა უნდა გაიაროს შეფასების პროცესი და შეთანხმდეს გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან, მიიღოს მშენებლობის ნებართვა და ასევე შეთანხმდეს პროექტის დამფინანსებელ საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციასთან - ევროპის საინვესტიციო ბანკთან (EIB). აღინიშნა, რომ პროექტის შეფასებაში აღნიშნული ორგანიზაციების მონაწილეობა უზრუნველყოფს შესაბამისობას ეროვნული და საერთაშორისო ნორმებთან და რეგულაციებთან. დადებითი დასკვნის შემთხვევაში, მშენებლობას განახორციელებს ტენდერის გზით შერჩეული კომპანია.

დამსწრეების განსაკუთრებული ინტერესი დაკავშირებული იყო განსახლებისა და კომპენსაციის საკითხებთან. აღინიშნა, რომ გზის მშენებლობა გამოიწვევს მიწის ღირებულების დაქვეითებას და რომ ეს უარყოფითად იმოქმედებს ურეკის რეკრეაციული რესურსის განვითარებაზე. განიხილეს ჰაერის ხარისხის გაუარესებით გამოწვეული ზემოქმედებებთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის რისკები და ხმაურთან დაკავშირებული საკითხები.

პროექტთან დაკავშირებით ადგილობრივი მოსახლეობის დამოკიდებულება არაერთგვაროვანია - გამოთქმულ იქნა როგორც დადებითი, ისე უარყოფითი მოსაზრებები.

დამსწრეები აქტიურად მონაწილეობდნენ დისკუსიაში. კითხვები და ასპექტები მოცემულია ოქმის დანართში.

დასკვნით სიტყვაში ბატონმა გია სოფაძემ პირობა დადო, რომ გამომთული მოსაზრებები ეცნობება პროექტის ავტორებს და გათვალისწინებული იქნება მათ მიერ.

სხდომის თავმჯდომარე: გ.სოფაძე

სხდომის მდივანი: ე. მაგალობლიშვილი

დანართი

№	შეკითხვა/კომენტარი	პასუხი
1	რატომ გადაწყდა საკურორტო ზონის გავლით გზის მშენებლობა?	<p>ოთხი ზოლიანი ახალი გზის მშენებლობა საჭიროა სატრანსპორტო ნაკადების გაზრდის გატარების მიზნით. არსებული გზა არ არის საკმარისი უსაფრთხო და შეუფერხებელი მოძრაობის უზრუნველსაყოფად. გზის მშენებლობის გარეშე მომავალში სიტუაცია კიდევ უფრო გაართულდება. პროექტის განუხორციელებლობის შემთხვევაში გარემოზე ზემოქმედების და მოსახლეობის უსაფრთხოების პრობლემები განძაფრდება. ამიტომ გადაწყვეტილება იქნა მიღებული ახალი გზის მონაკვეთის მშენებლობის შესახებ. დაიგეგმა რამდენიმე ალტერნატიული მარშრუტის შერჩევა - შეფასება. რის საფუძველზეც მოხდება გარემოზე და მოსახლეობაზე ნაკლები ზემოქმედების მქონე ალტერნატივა. მშენებლობისთვის ხელმისაწვდომი სივრცე საკმაოდ შეზღუდულია (მიზეზი მოსახლეობის სიახლოვე, სარკინიგზო ხაზი და სხვ.), რამაც შეზღუდა არჩევანი. განხილვისთვის წარმოდგენილი ამ ეტაპზე უპირატესად მიკიჩნეული ალტერნატივა არის ყველაზე ნაკლებად "საზიანო" სხვა შესაძლო ვარიანტებთან შედარებით.</p>
2	რომელმა კომპანიამ გაიმარჯვა ტენდერში?	<p>საავტომობილო გზის დიზაინის ტენდერში გაიმარჯვა ესპანური კომპანიის კონსორციუმმა - Getinsa-Payma-Eurostudios.</p> <p>სამშენებლო კომპანია განისაზღვრება სატენდერო პროცედურის საშუალებით. ტენდერი გამოცხადდება დეტალური პროექტის დამტკიცების შემდეგ.</p>
3	<p>ავაშენე სასტუმრო ბანკისგან კრედიტის დახმარებით. გზის სავალი ნაწილიდან სასტუმრო 80 მეტრზე ნაკლები მანძილით იქნება დაშორებული. გვითხრეს, რომ ამ შემთხვევაში კომპენსაცია გათვალისწინებული არ არის.</p> <p>პროექტი უარყოფითად იმოქმედებს ჩემს ბიზნესზე. გზის მშენებლობა და ექსპლუატაცია გამოიწვევს გარემოს დაბინძურებას. შესაბამისად, ვიზიტორთა რაოდენობა მცირდება. კატეგორიულად ვეწინააღმდეგები</p>	<p>კომპენსაციის საკითხები კრიტერიუმებთან ერთად განისაზღვრება განსახლების სამოქმედო გეგმაში.</p> <p>იმ შემთხვევაში, თუ ქონება/ბიზნესი არ არის უფლებამოსილი კომპენსაციისთვის (მდებარეობს მიწის ნაკვეთის შემენის საზღვრებს გარეთ), ზემოქმედების შერბილება მოხდება შესაბამისი ღონისძიებების გატარებით. ეს შეიძლება მოიცავდეს მცენარეული ბარიერების, ხმაური ბარიერების დამონტაჟებას, ვიზუალური ზემოქმედების შემცირების ზომებს.</p> <p>კონსულტანტი არ არის უფლებამოსილი გადაწყვიტოს ეს საჩივრი. გირჩევთ, ოფიციალურად მიმართოთ საავტომობილო გზების დეპარტამენტს აღნიშნულთან დაკავშირებით.</p>

	პროექტს და ვაპირებენ სასამართლოში გასაჩივრებას (მათ შორის სტრასბურგში).	
4	რა ღირს 1მ ² მიწა?	ამ ეტაპზე ინფორმაციას არ ვფლობთ.
5	მფლობელობაში არსებული კოტეჯები შეფასდა, არ გვაქვს ინფორმაცია ღირებულებაზე. გავგზავნეთ წერილი თხოვნით, მაგრამ პასუხი არ მიგვიღია. რატომ არის დაცული ეს ინფორმაცია კონფიდენციალურად?	მიწის შეძენისა და განსახლების პროცედურა, აგრეთვე, თითოეული დაზარალებული ოჯახისთვის კომპენსაციის განსაზღვრა, შეთავაზება და მოლაპარაკება მოხდება განსახლების სამოქმედო გეგმის დასრულების შემდეგ, საქართველოში მოქმედი განსახლების კომპენსაციის წესის და პროცედურის შესაბამისად.
6	საერთაშორისო მოთხოვნებით როგორი დაშორებაა დაშვებული გზასა და საცხოვრებელ სახლს შორის? არსებობს თუ არა შეზღუდვები?	საპროექტო ჯგუფის (საერთაშორისო გამოცდილების საფუძველზე) მიერ მოწოდებული ინფორმაციით, უკვე არსებული სახლებისათვის გზის გვერდულიდან დაშორება უნდა იყოს მინიმუმ 8 მეტრი; ახალი სახლებისათვის, რომელიც აშენდება მაგისტრალის მშენებლობის შემდეგ, უნდა იქნას დაცული სულ მცირე 50 მეტრიანი შუალედი. ჩვეულებრივ დასაშვებ დაშორებად გზის ღერძულა ხაზიდან საცხოვრებელ სახლამდე მიიჩნება 25მ. განსაკუთრებული გარემოებების გამო, უფლებამოსილი ორგანოები შეიძლება დაადგინონ საგანგებო გამონაკლისები კონკრეტული ადგილას ან სექციებში.
7	არსებობს სხვა ალტერნატივები? შესაძლებელია თუ არა ურეკის არსებული გზის გაფართოება ახლის მოწყობის ნაცვლად?	ალტერნატივების სახით სამი 'ახალი' მარშრუტი და ე.წ. ნულოვანი ალტერნატივა განიხილება. გზა არსებული სახით ვერ დარჩევა. არსებული გზის გაფართოება არ არის მიზანშეწონილი. ტერიტორია შეზღუდულია რკინიგზით ერთ მხარეს და შენობებით- მეორე მხარეს. გზის გაფართოების შემთხვევაში საჭირო იქნება მოსახლეობის ფიზიკური და ეკონომიკური განსახლება. განსახლების მასშტაბი მნიშვნელოვანი იქნება. ამიტომ, ეს ალტერნატივა არამიზანშეწონილია. ყველა განიხილულ ალტერნატივებიდან შერჩეული იქნება ყველაზე მცირე ზემოქმედების მქონა ვარიანტი.
8	ჩვენი ქონება არ არის პროექტის უშუალო ზემოქმედების ზონაში (ჩვენ ოთხნი ვართ). პროექტი უარყოფით	კომპენსაციის საკითხები კრიტერიუმებთან ერთად განისაზღვრება განსახლების სამოქმედო გეგმაში. უზრუნველყოფილი იქნება პროექტების შემარბილებელი ღონისძიებები არა პირდაპირი ზემოქმედების ზონაში (როგორცაა ხმაურის ბარიერი, მწვანე ბარიერები,

	გავლენას მოახდენს ჩვენზე, მაგრამ კომპენსაციის უფლება არ გვაქვს. რა შეგვიძლია გავაკეთოთ?	მოძრაობის სიჩქარის შემცირება და ა.შ.)
	ჩემი მიწის ნაკვეთი განლაგებულია ახალი მარშრუტის ახლოს. ჩემი ნაკვეთის ფასი შემცირდება. შეუძლია ვინმეს დამეხმაროს ამ საკითხის მოგვარებაში?	<p>თუ ნაკვეთი პროექტის ბუფერულ ზონაში არ ხვდება კომპანსაცია კანონით და საერთაშორისო რეგულაციებით ნავარაუდები არ არის.</p> <p>პროექტის განხორციელებისას სამუშაოების მიზეზით საკუთრების არაგანზრახ დაზიანების ყველა შემთხვევა კომპენსირდება.</p>
10	რა მანძილია ურეკიდან შეკვეთილამდე ახალი მარშრუტით?	გზის დაშორება საცხოვრებელი ტერიტორიებიდან მერყეობს 80 მ-დან 222 მ-მდე. სავარაუდო მანძილებია: 82 მ. სუფსამდე, 135 მ წვერმაღალამდე, 80 მ ურეკამდე, 182 მ შეკვეთილამდე, 220 მ შავი ზღვის არენამდე.
11	რატომ არ გვხვდებიან ინვესტორი და ბანკის წარმომადგენლები. რატომ არ არის ინფორმაცია პროექტის შესახებ გამჭვირვალე?	<p>საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების ეროვნული რეგლამენტებისა და მოთხოვნების მიხედვით, სავალდებულოა თემის/დაინტერესებულ პირთა ინფორმირება და ჩართულობა ზემოქმედების შეფასების პროცესში. ეს შეხვედრა დაგეგმილია და ტარდება ამ მოთხოვნებთან შესაბამისად. შეხვედრის მიზანი არის საზოგადოების ინფორმირება, მოსაზრებების ურთიერთგაცვლა და მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ ადგილობრივი თემისგან ინფორმაციის მიღება.</p> <p>პროექტის "მფლობელი" სახელმწიფოა. საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (RD) მოქმედებს, როგორც სახელმწიფოს წარმომადგენელი. პროექტი შემუშავებულია RD- ის მოთხოვნით. წერილობითი ან ზეპირი ფორმით გამოთქმული ყველა მოსაზრება და აზრი განიხილება უწყების შესაბამის განყოფილებებში/სპეციალისტების მიერ, ეცნობება საპროექტო კომპანიას და გათვალისწინებული იქნება დიზაინში.</p> <p>ინფორმაცია მიეწოდება ბანკსაც განსახილველად. პროექტი, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და განსახლების სამოქმედო გეგმა გაივლის ექსპერტიზას ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე. ანგარიშები განთავსდება ინტერნეტით (RD- ს ვებ-გვერდზე). არსებობს გასაჩივრების მექანიზმი, რომლის გამოყენება შესაძლებელია საჭიროების შემთხვევაში. საკონტაქტო ინფორმაცია მითითებულია დამსწრეთათვის გადაცემული</p>

		ბროშურაში.
12	გზის სამშენებლო და ექსპლუატაციის ეტაპებზე მოსალოდნელია ტყვიით დაბინძურება და ხმაურის გაზრდა. არსებობს რაიმე შემარბილებელი ღონისძიებები?	<p>გარემოზე ზემოქმედების შეფასების განხილვისას შეფასდება ზემოქმედება ჰაერის ხარისხზე და ხმაური. განისაზღვრება შემარბილებელი ღონისძიებები. პროექტის ფარგლებში ჩატარდება შესაბამისი მოდელირება/გათვლები ხმაურის ბარიერების საჭიროების დასადგენად და სხვა ღონისძიებების განსაზღვრად.</p> <p>რაც შეეხება ტყვიით დაბინძურების საკითხს. „სავტომობილო ბენზინის ხარისხობრივი ნორმების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 31 დეკემბრის №124 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე შესაბამისად 2017 წლის 1 იანვრიდან განსაზღვრულია შემდეგი ლიმიტები: ტყვიის შემცველობა - 0.005 გ / ლ; ბენზოლი (მოცულობითი ფრაქცია) - 1% -ზე ნაკლები; არომატული ჰიპერკარბონები (მოცულობითი ფრაქცია) - 35% -ზე ნაკლები; გოგირდის შემცველობა - 10 მგ / კგ ქვემოთ.</p> <p>საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში გარემოს დაცვის ზედამხედველობის განყოფილების მიერ ტარდება გაზომვები, 2016 წლიდან, ლ.სამხარაულის სასამართლო ექსპერტიზის ბიუროს მიერ გამოვლენილია ზემოთ აღნიშნული მაჩვენებლებთან შესაბამისობა.</p>
13	მაქვს სასტუმრო, გზის მშენებლობის შემდეგ ის მიუდგომელს გახდება. შესაძლებელია პროექტის გადახედვა ამ პრობლემის სხვაგვარად გადასაჭრა?	საკითხის განხილული იქნება საპროექტო ჯგუფთან პრობლემის გადაჭრის შესაძლებლობების დასასგენად და პრობლემის გადასაჭრელად.

დანართი 1. ფოტოსურათები

დანართი 2 – დამსწრეთა სია

N	გვარი, სახელი/Name	დასახლებული პუნქტი, ორგანიზაცია/ Settlement, organisation	საკონტაქტო ინფორმაცია (ტელეფონი, ელ ფოსტა)/ Contact details (phone, e mail)
1	საგულისხმოდ კოქჩიანი	ყიზი	598923898
2	ჭელი ნიკოლაძე	თბილისი	593 522-201
3	ანდრე მელიქიანი	თბილისი	555-58-56-48
4	სოსელიანი ზ.	თბილისი	599-11-86-62
5	შაველიანი ანზორი	ქუთაისი	555-49-59-42
6	ხოსტაძე ვახტანგ	თბილისი	599-39-29-76
7	პინა ვახტანგ	თბილისი	599-55-58-26
8	სოსელიანი ვიქტორია	თბილისი	597-10-44-65
9	შალვა ივანიშვილი	თბილისი	591-71-71-24

N	გვარი, სახელი/Name	დასახლებული პუნქტი, ორგანიზაცია/ Settlement, organisation	საკონტაქტო ინფორმაცია (ტელეფონი, მეილი)/Contact details (Phone, e mail)
10	გვრიჯიძე მან	ჯეჯა	551-55-56-90
11	განაძიანი ჯეჯა	ჯეჯა	598-66-81-39
12	ლალო ლომიძე	ჯეჯა	577-50-22-05
13	ქიქოძე გინგივა	ჯეჯა	558-58-37-30
14	სამაგალი ხვიციანი	ჯეჯა	557-15-38-08
15	მამაძე მაქსიმე	ჯეჯა	551-27-39-34
16	ქიქოძე ვახტანგ	ჯეჯა	599-75-13-07
17	განაძიანი გინგივა	„ინტეგრირებული“	599-57-72-47
18	ლალოძე მანანა	1 ყვარლის ხეივანი	593-60-68-91
19	ლალოძე მაქსიმე	ჯეჯა	598-70-38-72

N	გვარი, სახელი/Name	დასახლებული პუნქტი, ორგანიზაცია/ Settlement, organisation	საკონტაქტო ინფორმაცია (ტელეფონი, მელი)/Contact details (Phone, e mail)
20	ახალბე ემინ	თბილისი	569-10 42-58
21	დუბინინი ვასილ (მუშა)	თბილისი	599 58 21 45
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			

გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი დამაკავშირებელი გზის მშენებლობის პროექტი

საინფორმაციო ფურცელი

პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ
(თებერვალი 2017)

ზოგადი ინფორმაცია

საქართველოს მთავრობამ დაიწყო ქვეყნის ძირითადი გზების მოდერნიზების პროგრამის განხორციელება. პროგრამა სრულდება საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საგზაო დეპარტამენტის ხელმძღვანელობით საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების დახმარებით. მსოფლიო ბანკმა, იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო (JICA) და აზიის განვითარების ბანკმა (ADB) უკვე გამოყვეს რიგი სესხებისა საქართველოს მთავრობისათვის საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა/რეაბილიტაციისათვის.

პროგრამის ფარგლებში, ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) დაფინანსებით, იგეგმება გრიგოლეთიდან-ქობულეთის შემოვლით გზამდე და ფოთიდან-გრიგოლეთამდე მაგისტრალის მშენებლობა.

შემსრულებლები

პროექტი მუშავდება ესპანური კომპანიების ხეტინსა - პაიმა - ევროსტუდიოს (Getinsa-Payma-Euroestudios) კონსორციუმის მიერ. საპროექტო სამუშაოების პარალელურად კომპანია „გამა კონსალტინგი“-ს მიერ მიმდინარეობს პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასება.

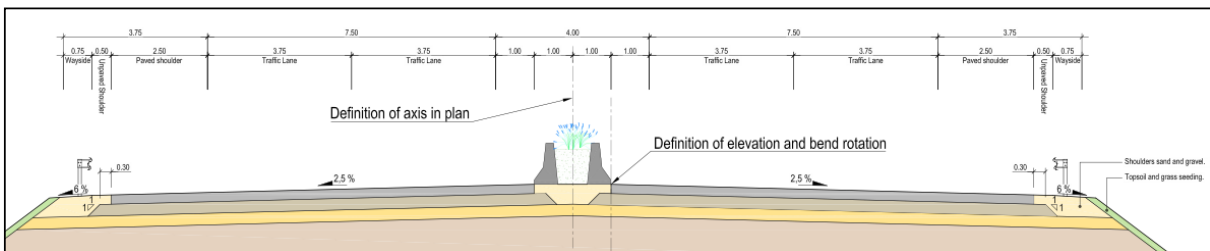
პროექტის აღწერა

პროექტი გულისხმობს გრიგოლეთიდან ქობულეთის შემოვლით გზამდე ახალი 14.4კმ სიგრძის ოთხხოლიანი გზის მონაკვეთის მშენებლობას. პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია ხიდების (მდინარეებზე სუფსა, სეფა, ხხხხ), სამი კვანძის და გასასვლელების მოწყობა.

პროექტის სქემა- ალტერნატიული მარშრუტების ჩვენებით

გზის სიგანე	26.5 მ
ზოლების რაოდენობა:	4 (2 ზოლი თითოეული მიმართულებით)
სავალი ნაწილის სიგანე:	2x7.5 მ
ზოლის სიგანე:	3.75 მ
ცენტრალური სარეზერვო სიგანე:	4.0 მ (შუა ზოლი 2მ ქართული სტანდარტების მიხედვით)
გვერდულის სიგანე:	3.0 მ
მოკირწყლული გვერდულის სიგანე:	2.5 მ
ტროტუარის სიგანე:	0.75 მ

ტიპური ჭრილი

კომპონენტს საზოგადოების ინფორმირება და მასთან კონსულტა-ციები წარმოადგენს

საჯარო განხილვები

მოსახლეობასთან საინფორმაციო შეხვედრის და, შემდგომ ეტაპზე, შეფასების შედეგების საჯარო განხილვის მიზანია მოსახლეობის ინფორმირება

პროექტის, სამუშაო პროცესის და პროცედურების, მშენებლობის და ფუნქციონირების დროს მოსალოდნელი დადებითი და უარყოფითი ზემოქმედების შესახებ, საზოგადოების ჩართვა შეფასების პროცესში, მასთან კონსულტაცია, მოსაზრებების, შენიშვნების მიღება, განხილვა და გათვალისწინება-რეაგირება.

რა გავლენა შეიძლება იქონიოს პროექტმა ბუნებრივ გარემოზე და ადგილობრივ მოსახლეობაზე?

მშენებლობის დროს მოსალოდნელი ზემოქმედება ბუნებრივ გარემოზე და მოსახლეობაზე:

ზემოქმედების აღწერა	სავარაუდო ზემოქმედების ხასიათი
❖ ემისიები - მტვერი და გამონაბოლქვი	უარყოფითი
❖ ხმაური და ვიბრაცია - სამშენებლო სამუშაოების, ტრანსპორტის მოძრაობის დროს	უარყოფითი
❖ ნიადაგის და წყლის დაბინძურება	უარყოფითი
❖ ზემოქმედება მცენარეულ საფარზე და ცხოველთა სამყაროზე	უარყოფითი
❖ ლანდშაფტის - ვიზუალური ცვლილებები	უარყოფითი
❖ ზემოქმედება კულტურულ მემკვიდრეობაზე	მოსალოდნელი არ არის
❖ ზემოქმედება დაცულ ტერიტორიებზე	მოსალოდნელი არ არის
❖ დროებითი გზების, ბანაკის, სამუშაო მოედნების მოსაწყობად კერძო/სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი მიწის ნაკვეთების გამოყენების საჭიროება (ეკონომიკური/ფიზიკური განსახლება)	უარყოფითი
❖ სასოფლო სამეურნეო ნაკვეთების მშენებლობისთვის დროებითი გამოყენების შემთხვევაში მოსავლის დაკარგვა	უარყოფითი
❖ მაგისტრალის მშენებლობისთვის გამოყენებული მიწის ზოლის სტატუსის შეცვლა/სასოფლო-სამეურნეო მიწის კატეგორიიდან ამოღება	უარყოფითი
❖ ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა და ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების შესაძლებლობა	დადებითი
❖ ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	დადებითი

გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა

პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების საფუძველზე მუშავდება გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა. გეგმის მიზანია უარყოფითი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა, ამ ღონისძიებების გატარების, მათი ეფექტურობის მონიტორინგის და შესრულებაზე/კონტროლზე პასუხისმგებელი პირების განსაზღვრა.

პროექტის გარემოზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მისაღებად შეგიძლიათ მიმართოთ:

ლიკა ბუბაშვილს

საქართველოს რეგიონალური განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს გზის დეპარტამენტი
მისამართზე: ყაზბეგის გამზირი 12, თბილისი, +595 219 141/598 575 597

ელექტრონული ფოსტა: likabubashvili@yahoo.com

ან

მაია სტამატელს

„გამა კონსალტინგი“. მისამართზე: დავით გურამიშვილის გამზირი 17ა, თბილისი

ტელ: 26 015 26, ელექტრონული ფოსტა: mszgc@access.sanet.ge

პროექტთან და გზმ-თან დაკავშირებული დოკუმენტაცია ინფორმაცია განთავსდება გზის დეპარტამენტის ვებგვერდზე: <http://www.georoad.ge>

თანამშრომლობს საპროექტოს გუნდთან, რათა უზრუნველყოფილი იყოს რეცეპტორებზე პოტენციური ზემოქმედებების თავიდან არიდება, მინიმიზაცია და/ან შერბილება.

აღინიშნა, რომ ჩატარებული შეფასების საფუძველზე მოხდა ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა, შეფასდა ნარჩენი ზემოქმედება, შემუშავდა გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის გეგმა. წარმოდგენილ იქნა ჩატარებული შეფასების შედეგები და დასკვნები.

ხაზი გაესვა იმას, რომ შეფასება შესრულდა ეროვნული გარემოსდაცვითი კანონმდებლობისა და ნორმების და საერთაშორისო მოთხოვნების გათვალისწინებით. ინფორმაციის გამჭვირვალობა უზრუნველყოფილი იყო გ ზშ-ს მომზადების პროცესში. ინფორმაცია განთავსდა გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და ხელმისაწვდომია საზოგადოებისთვის გაცნობისა და განხილვის მიზნით.

დამსრეთ მიეცა აზრის გამოთქმის და შეკითხვების დასმის საშუალება. გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლის მიერ წარმოდგენილ იქნა სამინისტროს კომენტარები ანგარიშის წინასწარ ვერსიაზე.

მოსახლეობისგან შემოსული შეკითხვები, სამინისტროს კომენტარები და მათზე გაცემული პასუხები მოყვანილია ქვემოთ.

№	შეკითხვა, კომენტარი	პასუხი
1	მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ დოკუმენტს უნდა მიეთითოს „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“ და არა - „ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის სამუშაო ვერსია“.	შენიშვნა გათვალისწინებულია
2	გზმ-ს ანგარიშით წარმოდგენილი პროექტი დაწერილია გაუმართავი ენით, რაც ხშირად ართულებს ტექსტიდან შინაარსის გამოტანას.	კომენტარის შესაბამისად ტექსტი რედაქტირებულია
3	გაცნობებით, რომ საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს კოლხეთის ეროვნული პარკის სიახლოვეს, რომელიც ასევე, ემთხვევა "ევროპის ველური ბუნების და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ" (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად შექმნილ "ზურმუხტის ქსელის" კანდიდატ საიტს (GE000006) და „საერთაშორისო მნიშვნელობის ჭარბტენიანი განსაკუთრებით წყლის ფრინველთა საბინადროდ ვარგისი ტერიტორიების შესახებ კონვენციის“ (რამსარის) ტერიტორიას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, გზმ-ს ანგარიშში უნდა აისახოს დაცულ ტერიტორიებზე, იქ არსებულ სახეობებსა და ჰაბიტატებზე ზეგავლენის შეფასება (ე.წ. მიზანშეწონილობის შეფასება) მათზე შესაძლო ზემოქმედება, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილების და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებები. შეფასებაში ასახული უნდა იქნას, საქმიანობის სახეების მიხედვით მოსალოდნელი ზეგავლენა, სათანადო დასაბუთებით; შემარბილებელი და ზემოქმედების თავიდან აცილების ქმედებები; წარმოდგენილ უნდა იქნას, კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით მომზადებული საკონსერვაციო გეგმა.	საპროექტო მონაკვეთის საწყისი უბანი დაშორებულია დაცული ტერიტორიიდან (კოლხეთის ეროვნული პარკი = რამსარის კონვენციით დაცული ტერიტორია= ზურმუხტის ქსელის კანდიდატი საიტი) 2კმ-მდე მანძილით. დაცული ტერიტორიის და იქ არსებული სახეობების აღწერა მოცემულია გზმ-ს ანგარიშის ქვეთავში 5.2.1. უშუალოდ პროექტის ტერიტორია არ წარმოადგენს დაცული სტატუსის მქონე ტერიტორიების მსგავს ჰაბიტატს. ტერიტორია ტექნოგენური ზემოქმედების შედეგად სახეცვლილია და ვერ იქნება განხილული როგორც რაიმე ღირებულების მქონე დაცულ ტერიტორიაზე არსებული სახეობებისთვის. რაიმე სპეციფიური შემარბილებელი ღონისძიებების გატარების საჭიროება არ არსებობს. პროექტის განხორციელებისას ნავარაუდევია ორნითოფაუნაზე დაკვირვების წარმოება, შედეგებიდან გამომდინარე, საჭიროების შემთხვევაში დადგინდება დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების საჭიროება. თუმცა ამის აუცილებლობა, სპეციალისტების აზრით ნაკლებსავარაუდოა.
4	გზმ-ს ანგარიშში (2.3 თავი; „გარემოსდაცვითი რეგულაციები და სტანდარტები“) წარმოდგენილი ზოგიერთი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის სახელწოდება არასწორია და საჭიროებს სრულყოფილად წარმოდგენას, ასევე ზოგიერთი ძალადაკარგული აქტის ამ ცხრილიდან ამოღებას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე გზმ-ს ანგარიშში მითითებული უნდა იყოს საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების განახლებული კოდიფიცირებული ვერსიები, ყველა მოქმედი ცვლილების გათვალისწინებით;	შენიშვნა გათვალისწინებულია

5	<p>გზმ-ს ანგარიშში მოცემულია ინფორმაცია (გვ. 22-28) ალტერნატივების შესახებ თუმცა გაუგებარია რომელი ვარიანტი იქნა მიჩნეული საუკეთესოდ და რა თვალსაზრისით. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ანგარიშში შესაბამისი ინფორმაცია მოითხოვს დაზუსტებას. (ქვეთავი 3.3 „კონსტრუქციები“ მიხედვით რჩება შთაბეჭდილება, რომ შერჩეულია პირველი ალტერნატივა);</p>	<p>ანგარიშის დასაწყისში მოცემულია მხოლოდ ალტერნატივების აღწერა. შედარება და შერჩეული ალტერნატივის დასახელება მოცემულია თავში 7</p>
6	<p>გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით (გვ.23) გზის ტრასა გადის ძველ სასაფლაოზე (200 მ.). აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ გზმ-ს ანგარიშს თან უნდა ერთვოდეს საფლავების გადატანის ტექნიკური, სანიტარული და შეთანხმების დამადასტურებელ დოკუმენტები.</p>	<p>საველე კვლევების დროს ჩატარდა ტერიტორიის დეტალური დათვალიერება, დაფიქსირდა მიტოვებული სასაფლაოს ტერიტორიაზე არსებული ყველა საფლავი. პროექტის შესაბამისად, ხიდის ბურჯები უშუალოდ სასაფლაოს ტერიტორიაზე არ ხვდება. სამუშაოები სასაფლაოს ტერიტორიაზე არ იწარმოებს. მშენებლობის დაწყებამდე სასაფლაოს ტერიტორია შემოიღობება შემთხვევითი ზემოქმედების თავიდან ასაცილებლად.</p>
7	<p>გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით (გვ.33) საპროექტო ტრასაზე გათვალისწინებულია 43 კულვერტის მოწყობა. გზმ-ს ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია მათი მაქსიმალური გამტარუნარიანობის და ინტენსიობის შესახებ, წვიმის ხარჯის გამტარიანობის გაანგარიშებით.</p>	<p>შენიშვნა გათვალისწინებულია, იხილეთ გვერდი 34</p>
8	<p>გზმ-ს ანგარიშში მოცემულია ინფორმაცია (გვ.48) სამშენებლო ბანაკების განთავსების სავარაუდო ტერიტორიების შესახებ. ანგარიშში ასევე მოცემული უნდა იყოს სქემა და ექსპლიკაცია GIS კოორდინატების თანდართულობით.</p>	<p>სამშენებლო ბანაკის ტერიტორია შეირჩევა ტენდერით განსაზღვრული კონტრაქტორის მიერ. ანგარიშში მოცემულია რეკომენდაცია, სამშენებლო ბანაკის მოწყობის ნაცვლად პერსონალი განთავსდეს უახლოეს დასახლებულ პუნქტში/პუნქტებში. ეს, გარდა იმისა, რომ საშუალებას მოგვცემს შევამციროთ ბანაკის მოწყობით გამოწვეული ზემოქმედება გარემოზე, ასევე გარკვეული შემოსავლის წყარო იქნება ადგილობრივი მოსახლეობისთვის.</p>
9	<p>გზმ-ს ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია 3 მდინარის, ხიდებითა და ტრასის გადაკვეთის გასწორებში ჰიდროლოგიური ანგარიშების შესახებ. რომელთათვისაც დადგინდა უნდა იქნეს წყლის მაქსიმალური საანგარიშო ხარჯი, წყლის დონეები და კალაპოტის გარეცხვის სიღრმეები. (საანგარიშო ხარჯი განსაზღვრულია მხოლოდ მდ.სუფსისათვის).</p>	<p>პროექტს კვეთს მდინარეების სუფსას, სეფას, წყალწმინდას და მათ მცირე შენაკადებს. ერთადერთი მდინარე, სადაც დაგეგმილია ბურჯების კალაპოტში მოწყობა - მდ.სუფსაა, ამიტომ მისი მონაცემები უფრო დაწვრილებით არის მოყვანილი.</p> <p>ჰიდრაულიკური გათვლები ჩატარდა ორივე აღნიშნული მდინარისთვის HEC-RAS პროგრამის გამოყენებით. გაკეთდა კალაპოტის გარეცხვის სიღრმეების ანალიზი, რის საფუძველზეც პროექტში გათვალისწინებულ იქნა ხიდების საყრდენი ბურჯების გამაგრება.</p>

		<p>ჰიდროლოგიური ანალიზის შედეგები და მის საფუძველზე მიღებული საპროექტო გადაწყვეტილებების აღწერა მოცემულია ანგარიშში - „ჰიდრაულიკა და დრენაჟი“ (ტექნიკური ანგარიშის დანართი 5, ტომი 6).</p> <p>აღნიშნული ანგარიში გზს-ს ანგარიშს ერთვის დანართის სახით (დანართები, ტომი 2).</p>
10	<p>გზმ ანგარიშში მოცემული ნახაზები (რუკები), რომლებიც Google-დანაა ამოღებული და შემდეგ მათზე დატანილია სხვადასხვა კომუნიკაცია, იკითხება ძალიან ცუდად. (იგულისხმება: მდინარეები, ხეხევი, ჭაობები და ა.შ.). ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე საკითხი მოითხოვს დაზუსტებას და შესწორებას.</p>	<p>რიკები შეცვლილია უკეთესი ხარისხის სურათებით.</p>
11	<p>გზმ-ს ანგარიშში გათვალისწინებული უნდა იყოს მშენებლობის დროს გზის დატბორვის მოსალოდნელობა და ამისათვის განხორციელდეს წყლის ზედაპირული ჩამონადენის ფენის სიმაღლის პროგნოზული სიდიდეების ანგარიში.</p>	<p>ტერიტორიის რელიეფი სწორია, შესაბამისად, მთის რელიეფისგან განსხვავებით წვიმის დროს ერთი მიმართულების ნაკადი არ წარმოქმნება. პროექტით გათვალისწინებულია დრენაჟის ქსელის და კულვერტების მოწყობა, რაც მისცემს ზედაპირულ ჩამონადენს თავისუფალი (პროექტის გარეშე არსებული მდგომარეობის მსგავსი) დინების საშუალებას. ამიტომ, პროექტის ავტორების აზრით, მსგავსი გათვლების შესაძლებლობა და საჭიროება არ არსებობს.</p>
12	<p>გზმ-ს ანგარიშში გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების კრიტერიუმები ნათლად უნდა იყოს ჩამოყალიბებული, იგი ზოგადი ხასიათისაა და მხოლოდ გზის გასწვრივ ეროზიული მოვლენების შესაძლო წარმოშობას განიხილავს. ანგარიში უნდა მოიცავდეს გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების კრიტერიუმების ერთიან შკალას და შესაბამის შემარბილებელ ღონისძიებებს, სადაც ასახული უნდა იყოს ბუნებრივი და ტექნოგენური ფაქტორები (ფერდობების მორფოლოგია, გეოლოგიური აგებულება, კლიმატური, ჰიდროგეოლოგიური და ჰიდროლოგიური პირობები, გრუნტების ექსკავაცია, ვიბრაციები, გვირაბების, ხიდებისა და სხვა ნაგებობების მშენებლობა და სხვა), რომლებიც განსაზღვრავს უბნების სენსიტიურობას.</p>	<p>იმის გათვალისწინებით, რომ პროექტს არ ექნება ზემოქმედება ტერიტორიის გეოლოგიურ გარემოზე აღნიშნული თავი ამოღებულ იქნა ანგარიშიდან</p>
13	<p>გზმ-ს ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია თუ რა ზემოქმედება შეიძლება მოახდინოს სახიდე გადასასვლელების მშენებლობამ დიდი მდინარეების გადაკვეთებზე გვერდითი და</p>	<p>აღწერა მოცემულია ანგარიშში - „ჰიდრაულიკა და დრენაჟი“ (ტექნიკური ანგარიშის დანართი 5, ტომი 6). აღნიშნული ანგარიში გზს-ს ანგარიშს ერთვის დანართის სახით (დანართები, ტომი 2).</p>

	სიღრმითი ეროზიების განვითარების კუთხით. ანგარიშში წარმოდგენილი და განხილული უნდა იქნას შესაბამისი პარამეტრები და მათი შესაძლო ცვლილებები, რათა შესაძლებელი იქნას მოსალოდნელი ეროზიული პროცესების პროგნოზირება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება.	
14	პროექტში, გზის მშენებლობის დროს ფერდობების მოჭრის ადგილებში ფერდობების მდგრადობის შენარჩუნების მიზნით, როგორც შემარბილებელი ღონისძიება, მოყვანილია სხვადასხვა საშუალებები, თუმცა ყველაზე მნიშვნელოვანი, რომელიც სავალდებულოა ყველა მსგავსი შემთხვევისთვის, არაა მითითებული. ასეთ ფერდობებზე აუცილებლად უნდა იქნეს გამომუშავებული და დაცული ფერდობის ბუნებრივი ქანობი. ამიტომ შემარბილებელ ღონისძიებებში მინიშნებული უნდა იყოს ფერდობის ბუნებრივი დახრილობა გრადუსებში და ის მეთოდები, რომლითაც იგი მიიღწევა: პროფილირება, დატერასება თუ დამხმარე ნაგებობების გამოყენება.	ტექსტში დაშვებულ იქნა უზუსტობა. ფერდობის ქვეშ იგულისხმება გზის ვაკისის ფერდობი. ტექნიკური პროექტის შესაბამისად გზის გაყოლებაზე ნავარაუდევია სადრენაჟე სისტემის და კულვერტების მოწყობა. ვაკისის პროექტირება შესრულებულია სტაბილურობის უზრუნველყოფის ყველა ტექნიკური ნორმის გათვალისწინებით.
15	გზმ-ს ანგარიშის დანართი 3-ში მოცემული უნდა იყოს სრული ინფორმაცია ატმოსფეროში დამაბინძურებელი ნივთიერებების გაბნევის პირობების გამსაზღვრელი მეტეოროლოგიური მახასიათებლების შესახებ. კერძოდ, მითითებული პუნქტისთვის (სუფსა) მოყვანილი მეტეოროლოგიური პარამეტრები (გვ. 324) არ შეესაბამება პროექტის 5.1.1 თავში (კლიმატი და მეტეოროლოგია) წარმოდგენილ მონაცემებს.	შენიშვნა გათვალისწინებულია. მონაცემები მოყვანილია შესაბამისობაში
16	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია (ცხრილი 27) მდ. სუფსას ძირითადი ჰიდროლოგიური მახასიათებლების შესახებ ძველია (გასული საუკუნის 60-იანი წლები). ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ანგარიშში საჭიროებს რედაქტირებას ჰიდროლოგიურ ნაწილში.	განგარისებებისას გამოყენებული იყო საქწყალპროექტის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია. ჰიდროლოგიის, ჰიდრაულიკის და დრენაჟის საკითხების შესახებ ინფორმაციისთვის ანგარიშს დაემატა დანართების ტომი 2.
17	გზმ ანგარიშში ზემოქმედების სიდიდე ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე (6.2.1, გვ. 145), ხმაურის ფონურ დონეზე (6.3.1, გვ. 159), წყლის რესურსებზე (6.4.1, გვ. 164), პროექტის მოსამზადებელ და მშენებლობის ეტაპებზე, მოცემულია თვისობრივად (დაბალი, საშუალო, მაღალი), რაოდენობრივი გათვლების წარმოდგენის გარეშე, რაც საჭიროებს დაზუსტებას.	ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება აღწერილია ქვეთავში 6.2.1. შეფასება გაკეთებულია თვისობრივი აღწერა-დახასიათების საფუძველზე. ხმაურის შესახებ ინფორმაცია, შესაბამისი გათვლებით, მოცემულია ქვეთავში 6.3.1.
18	გზმ-ს ანგარიშის დანართი 3-ში (გვ.321-322) მოცემული 4-ივე ცხრილების სათაურები ერთნაირია, არ არის მითითებული	ცხრილები მოცემულია ინფორმაცია ავტომობილების ჯგუფების მიხედვით, ამიტომ საერთო სათაური ერთნაირია.

	განზომილებების ერთეულები, რაც საჭიროებს კორექტირებას.	შენიშვნის საპასუხოდ ცხრილებში ჩაიწერა გაზომვის ერთეულები
19	გზმ-ს ანგარიშში მოცემულ 50-ე ცხრილში მოცემულია „MPC წილი“, რაც საჭიროებს კორექტირებას, უნდა იყოს „ზდკ-ს წილი“. ასევე ანგარიშში მოცემული ცხრილების (გვ. 148-152) სათაურებში „მაქსიმალური კონცენტრაციის“ ნაცვლად უნდა იყოს „ზდკ-ს წილი“.	შენიშვნა გათვალისწინებულია
20	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული „გამონაბოლოქვების დამოკიდებულება სიჩქარეზე“ ცხრილში (გვ. 325) გამოყენებულია უცხო (რუსული) ენა, რაც საჭიროებს კორექტირებას. ასევე მითითებული უნდა იყოს განზომილების ერთეულები.	შენიშვნა გათვალისწინებულია. რუსული ტექსტი ჩანაცვლებულია ქართულით, რაც შეეხება განზომილებას ცხრილში მოცემული სიდიდეები უგანზომილებოა. მნიშვნელობები მოცემულია მოძრაობის სხვადასხვა სიჩქარისთვის (10კმ/სთ-დან - 120კმ/სთ-მდე). იხილეთ დანართების ტომი 1 - დანართი #3.
21	გზმ-ს ანგარიშში უბნების საინჟინრო-გეოლოგიური აღწერა უნდა განხორციელდეს პიკეტაჟის მიხედვით. ასევე თანდართული უნდა ჰქონდეს უბნის საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები.	დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ დანართების ტომი 3 - გეოლოგია და გეოტექნიკა.
22	გზმ-ს ანგარიშში (გვ.76, თავი5.1.9. „გეოლოგიური საფრთხეები“) გეოლოგიურ საფრთხედ განხილულია წყალდიდობა, რაც საჭიროებს კორექტირებას. აღნიშნული პროცესი ჰიდროლოგიურია.	შენიშვნა გათვალისწინებულია
23	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, ჩატარებულია საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევები. საჭიროა აღნიშნული კვლევების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა, ჭაბურჭილების და შურფების ადგილმდებარეობის ზუსტი კოორდინატების მითითებით, განსაკუთრებით ახალი ხიდების ბურჯების დაფუძნების ადგილების შესახებ. ასევე ანგარიშში თანდართული რუკების ლეგენდა უნდა იყოს ქართულ ენაზე.	გზმ-ს დანართს 2, რომელშიც წარმოდგენილია ნახაზები გეოლოგიური კვლევების ჩატარების წერტილების მითითებით დაემატა ცხრილები ამ წერტილების კოორდინატების მითითებით. კომენტარში მოთხოვნილი ინფორმაცია მოცემულია პროექტის ტექნიკურ დოკუმენტაციაში. ინფორმაციისთვის იხილეთ გზმ-ს დანართების ტომი 3 - გეოლოგია და გეოტექნიკა.
24	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით გზის მშენებლობისას შესაძლებელია იფუნქციონიროს სხვადასხვა სახის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარულმა წყაროებმა (ასფალტის ქარხანამ, ბეტონშემრევა და სხვამ, რომელთა შერჩევის და განთავსების შესახებ გადაწყვეტილება ჯერჯერობით მშენებარე კონტრაქტორის მიერ არ არის მიღებული), ამიტომ საჭიროა ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნისთვის წარმოდგენილ გზმ-ის ანგარიშს, რომელშიც განხილული უნდა იყოს ზემოაღნიშნული საკითხები, თან ახლდეს კანონმდებლობით დადგენილი შესაბამისი ჰაერდაცვითი დოკუმენტაცია.	ასფალტის, ბეტონშემრევის და სხვა გამოყენების და განთავსების ადგილმდებარეობის საკითხი განისაზღვრება მშენებელი კონტრაქტორის მიერ. კანონმდებლობით დადგენილი ჰაერდაცვითი დოკუმენტი მომზადდება აღნიშნული საკითხის დაზუსტების შემდეგ.

25	<p>გზშ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით საორიენტაციოდ განსაზღვრულია ობიექტის მშენებლობის დროს სამშენებლო ბანაკების და სხვა ინფრასტრუქტურული ობიექტების განთავსების ადგილები. ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია თუ რა მანძილით იქნებიან ისინი დაცილებული შესაბამისი მდინარეების ნაპირებიდან და როგორ მოხდება ამ ბანაკებიდან საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების მართვა. მით უმეტეს იმის გათვალისწინებით, რომ მშენებლობაზე დასაქმებული იქნება 200 ადამიანი.</p>	<p>სამშენებლო ბანაკის და სამუშაო მოედნების განთავსების ადგილი განისაზღვრება მშენებელი კონტრაქტორის მიერ. ტერიტორიების შერჩევასა და გათვალისწინებული იქნება გზშ-ში აღნიშნული გარემოსდაცვითი მოთხოვნები. ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხის გადაწყვეტა დამოკიდებული იქნება მშენებლის მიერ შერჩეული ტერიტორიის ადგილმდებარეობაზე. გზშ-ში მოცემული ერთერთი ალტერნატივის შესაბამისად, ბანაკის ნაცვლად შესაძლებელია დასახლებულ პუნქტში საცხოვრებლის ქირაობის ვერსია.</p>
26	<p>გზშ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით (გვ. 47), იმ შემთხვევაში, თუ საყოფაცხოვრებო წყლების ჩაშვება მოხდება ზედაპირული წყლის ობიექტებში, აუცილებელია დაცული იქნას საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნები და ნორმები, კერძოდ კი საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის #414 დადგენილებით დამტკიცებული ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასასვები შაჩვების (ზდჩ) ნორმები.</p>	<p>საყოფაცხოვრებო წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვება არ არის დაგეგმილი. საკითხი დაზუსტდება მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ბანაკის მოწყობის საჭიროების საკითხის გადაწყვეტის შემდეგ. იხილეთ პასუხი შეკითხვაზე 25. საჭიროების შემთხვევაში (ჩამდინარე წყლის ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვების შემთხვევაში) მოხდება ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასასვები შაჩვების (ზდჩ) ნორმების გაანგარიშება - შეთანხმება გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან.</p>
27	<p>გზშ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით მოსალოდნელია სხვადასხვა დამაბინძურებლების (ცემენტი, ბეტონის ხსნარი და სხვა) გამოყენება. ასევე ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია თუ საიდან მოხდება წყლით უზრუნველყოფა ბეტონის ნარევის მოსამზადებლად. (ბეტონის ნარევის მომზადება მოხდება ადგილზე, თუ ბეტონის ხსნარით უზრუნველყოფა მოხდება სხვა ადგილებიდან.)</p>	<p>საკითხი გადაწყდება მშენებელი კონტრაქტორის მიერ, რადგან ამ ეტაპზე ბეტონის კვანძის საჭიროების და განთავსების ადგილის შესახებ ინფორმაცია არ არსებობს</p>
28	<p>გზშ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით (გვ. 171) „საბურავების სარეცხი უბანის არსებობის შემთხვევაში, აღჭურვილი იქნება წყლების შემკრებით და სალექარით, რომელიც გაიწმინდება 75%-იანი შევსებისთანავე“, ასევე მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია თუ სად მოხდება სალექარის გაწმენდის დროს ნარჩენების განთავსება და გაუვნებლობა;</p>	<p>ბორბლების სარეცხი უბნის მოწყობა ჩვეულებრივ ხდება სამშენებლო უბნიდან გასასვლელში. გზის მშენებლობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, ვინაიდან ტერიტორია შემოღობილი არ არის და არ გააჩნია ფიქსირებული შესასვლელ-გამოსასვლელი ბორბლების სარეცხი უბნის მოწყობა რომელიმე ერთ წერილში შეუძლებელია. აღნიშნულის გათვალისწინებით მითითებული პარაგრაფი ამოღებულ იქნა ანგარიშის ტექსტიდან.</p>
29	<p>არატექნიკურ რეზიუმეში (გვ.10) მოცემული ინფორმაციით „სენსიტიურ რეცეპტორებად შეიძლება ჩაითვალოს ტერიტორია მდინარე სუფსის გადაკვეთასთან, და თვითონ მდინარის გადაკვეთის უბანი, სადაც მდინარის კალაპოტში დაგეგმილია რამდენიმე ბურჯის მოწყობა“.</p>	<p>ინფორმაცია დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ მოცემულია წყალზე, ნიადაგზე, ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების ნაწილში. რაც შეეხება ტექნიკურ ღონისძიებებს - ანგარიშს დანართის სახით დამატა დანართების ორი ტომი</p>

	ანგარიშში ასევე მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია თუ რა ტექნიკური ღონისძიებები იქნება გატარებული მდინარე სუფსის დაბინძურების პრევენციის მიზნით.	ტომი 2 - ჰიდრაულიკა და დრენაჟი ტომი 3 - გეოლოგია და გეოტექნიკა
30	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის სისქე საშუალოდ 0.3მ-ია და გზის გაყოლებაზე მოსახსნელი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოცულობა შედგენს 262677.6მ ³ -ს. აღნიშნული ციფრების გათვალისწინებით, საპროექტო გზის სიგრძე შეადგენს 33544მ-ს. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ანგარიშში წარმოდგენილი ციფრობრივი მონაცემები საჭიროებენ დაზუსტებას, ან ანგარიშში არ არის ასახული სხვა მონაცემები;	შეცდომა გასწორებულია
31	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა, დასაწყობებასა და შემდგომ ღონისძიებების შესახებ GIS კოორდინატების მითითებით. ასევე ანგარიშში უნდა აკმაყოფილებდეს “ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ” საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნებს.	ნაყოფიერი ნიადაგის განთავსების სავარაუდო ტერიტორიები ნაჩვენებია ნახაზზე 47
32	გზმ-ს ანგარიშში უნდა აისახოს საპროექტო დერეფნის მიმდებარე ტერიტორიაზე განთავსებული მცენარეული საფარის დაცვის საკითხებზე პერსონალის ინსტრუქტაჟის ჩატარების ვალდებულება.	აღნიშნული ვალდებულება მითითებულია ქვეთავში 6.5.3
33	ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ გზმ-ს ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების სახეობებისა და რაოდენობის შესახებ.	ინფორმაცია ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების სახეობების და რაოდენობის შესახებ მოცემულია ქვეთავში 6.5. ჭრას ექვემდებარება მურყანი, ბუჩქნარი მცენარეებიდან- მაცვალი, ეკალიჭი, ამორფა, ჭილი და ლაქაში. ჩამოთვლილ მცენარეთა სახეობებიდან არცერთი არ მიეკუთვნება დაცულ კატეგორიას და ფართოდ არის გავრცელებული კოლხეთის დაბლობზე. მათი დაზიანებით ზიანი არ მიადგება ბიომრავალფეროვნებას.
34	გზმ-ს ანგარიშში, ფაუნისა და ფლორის თავში მოცემული უნდა იყოს სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ მცენარეებზე, ცხოველებზე, ფრინველებსა და ჰაბიტატებზე. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებში და საქართველოს "წითელ ნუსხაში" შეტანილ, მიგრირებად სახეობებზე, გადამფრენი	ინფორმაცია მოცემულია ქვეთავებში 5.2. და 6.5. ტექსტში მოყვანილია ინფორმაცია პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ ჰაბიტატებზე, საპროექტო დერეფანში გავრცელებულ მცენარეთა, ცხოველთა და ფრინველთა სახეობებზე, რომლებიც შესაძლებელია საპროექტო ტერიტორიაზე მოხვდეს. ნავარაუდევია მონიტორინგის წარმოება (მათ შორის ორნითო და იქტიოფაუნაზე)

	ფრინველების სამიგრაციო გზებზე, წყალჭარბ ტერიტორიებზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებასა და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე.	
35	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით საავტომობილო გზის საპროექტო დერეფანი კვეთს მდინარეებს (სუფსა, სეფა და წყალწმინდა) და ზემოაღნიშნულ მდინარეებზე იგეგმება ხიდების მშენებლობა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ანგარიშში ასახული უნდა იყოს შესაბამის კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ სახეობებზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებასა და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებების შესახებ.	წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ სახეობებზე შესაძლო ზემოქმედების კონტროლის მიზნით, განხორციელდება მოკლევადიანი (მშენებლობის პერიოდით შემოსაზღვრული) მონიტორინგი. თუმცა, წყალში მუშაობის გეგმის ზედმიწევნით ზუსტი დაცვის შემთხვევაში ზემოქმედება უმნიშვნელო და მოკლევადიანი იქნება. საკომპენსაციო ღონისძიებების გატარება საჭირო არ იქნება. პროექტის უშუალო ზემოქმედების ზონაში წყალზე დამოკიდებული სახეობების სამყოფელი არ დაფიქსირებულა;
36	გზმ-ს ანგარიშში მოცემულ მშენებლობის ეტაპის მონიტორინგის გეგმაში ასახული უნდა იყოს ინფორმაცია ორნითოფაუნაზე და იქთიოფაუნაზე ზემოქმედების დაკვირვების შესახებ.	შენიშვნა გათვალისწინებულია
37	გზმ-ს ანგარიშში მოცემულია ინფორმაცია საწარმოს მიერ საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების შესახებ. თუმცა, არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია ნარჩენების რაოდენობებისა და ფიზიკური მდგომარეობის შესახებ. პროექტში არ არის გადაწყვეტილი ინერტული ნარჩენების მართვის საკითხები. აღნიშნულია, რომ მოხდება ინერტული ნარჩენების, როგორც ხელმეორედ გამოყენება მშენებლობის პროცესში, ასევე მათი გატანა ნაგავსაყრელსა და სანაყაროებზე. ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია თუ სად მოხდება მოცემული სანაყაროების განთავსების ადგილები და მათი მოწყობის პირობები ყველა გარემოსდაცვითი რისკ-ფაქტორების გათვალისწინების შესახებ.	პროექტის ავტორების მიერ შერჩეულია გზის გასხვისების ზოლის ფარგლებში რამდენიმე მონაკვეთი (ნახაზი 47), რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას ნაყოფიერი ნიადაგის და ვაკისის მოსაწყობი მასალის ცალ-ცალკე განსათავსებლად. არც ერთი არ წარმოადგენს ნარჩენს. მასალის შემოტანა მოხდება ეტაპობრივად ადგილზე დიდი რაოდენობის დაგროვების თავიდან აცილების მიზნით. მასალის ნაწილი განთავსდება საპროექტო გზის გასწვრივ. ტერიტორიის პროფილირებისას მიწის მცირემასშტაბიანი სამუშაოების დროს მოხსნილი ქვე-ნიადაგი (რომელიც შეიძლება ნარჩენად მივიჩნიოთ) გამოყენებული იქნება ვაკისის მოწყობისას. გამოყენებამდე მისი განთავსება მოხდება ვაკისის მოწყობის მონაკვეთის გასხვისების ზოლის ფარგლებში. სხვა ინერტული ნარჩენების გატანა მოხდება უახლოეს ნაგავსაყრელზე მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიასთან შეთანხმებით.
38	გზმ-ს ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით ნარჩენების მართვა განხორციელდება მშენებელი კონტრაქტორის მიერ მომზადებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად, რომელიც პროექტის გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის გეგმის შემადგენელი ნაწილი იქნება. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე გაცნობებთ, რომ კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა შესაბამისობაში უნდა იყოს „ნარჩენების	განმარტება დამატებულია ანგარიშში მოცემული შესაბამისი ტექსტის სქოლიოში - განმარტების სახით.

	<p>მართვის კოდექსი“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს #211 ბრძანებით დამტკიცებული „კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესის დამტკიცების შესახებ“ ნორმატიული აქტის მოთხოვნებთან.</p>	
39	<p>გზშ-ს ანგარიშის ტექსტური ნაწილი ასევე მოიცავს უზუსტობებს, რაც საჭიროებს კორექტირებას, მაგ: „ფერდობის გრადიენტი“ უნდა იყოს ფერდობის დახრილობა; სედიმენტები- უნდა იყოს ნალექები; „ერთჭერმა კომპრესია“ უნდა იყოს ერთღერმა კუმშვა; „წანაცვლების წინაღობა“ უნდა იყოს შეჭიდულობა; გაუგებარია ასევე რას ნიშნავს „ხეობის ძირის ნალექები?“</p>	<p>შენიშვნა გათვალისწინებულია</p>

სენაკი-გრიგოლი-სარჯო E-70 მავნიტრასის გზით - გრიგოლეტი-კობულეთის მუნიციპალიტეტის გზის მშენებლობის დეტალური პროექტირება
 DETAILED DESIGN FOR THE CONSTRUCTION OF POTI-GRIGOLETI-KOBULETI BYPASS.
 SECTION OF INTERNATIONAL E-70 SENAKI-POTI- SARPI ROAD
 LOT 1 - GRIGOLETI KOBULETI SECTION/ლოტი 1 - გრიგოლეტიიდან კობულეთის მანაკვეთი
 მისილებრიანების მსგევენი/ List of Attendees

29.08.2017

N	აგური სახელი	დასახელება	სახელმწიფო	კავშირის ნომერი
1	საგარეო მშენებლობა	ს. ბ. რ.		595 21 91 41
2	საგარეო მშენებლობის სამსახური		ს. ბ. რ.	555 42 66 24
3	საგარეო მშენებლობა			555 51 68 85
4	საგარეო მშენებლობა	საგარეო მშენებლობის სამსახური	საგარეო მშენებლობის სამსახური	555-37-07-27
5	საგარეო მშენებლობა	საგარეო მშენებლობის სამსახური	საგარეო მშენებლობის სამსახური	191-21-21-02
6	საგარეო მშენებლობა	საგარეო მშენებლობის სამსახური	საგარეო მშენებლობის სამსახური	599 17-05-65
7	საგარეო მშენებლობა	საგარეო მშენებლობის სამსახური	საგარეო მშენებლობის სამსახური	597 643 642
8	საგარეო მშენებლობა	საგარეო მშენებლობის სამსახური	საგარეო მშენებლობის სამსახური	59 59 10 73

N	զարմ. կոդեր	գրականություն	կոդերի ստորագրություն	ժամանակի համար
9	Թոմաս Գրիգորյան	Թոմաս Գրիգորյան	Թոմաս Գրիգորյան Ս. Գրիգորյան	599 795271
10	Քարոյան Գրիգորյան	Թոմաս Գրիգորյան	Թոմաս Գրիգորյան Գրիգորյան Թոմաս	551152244
11	Յան Երևանցի		Կոմ. Երևանցի Երևանցի	599 89209
12	Կարոյան Կարոյան	Թոմաս Գրիգորյան	Կարոյան Կարոյան	599 577244
13	Քարոյան Գրիգորյան		Կարոյան Կարոյան Կարոյան Կարոյան	599 101989
14				
15				
16				
17				
18				

